

Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005 w województwach lubelskim i podkarpackim

1. Etap wstępny pracy nad Planem

1.1. Informacje ogólne

Nazwa obszaru	Lasy Janowskie
Kod obszaru	PLB060005
Opis granic obszaru	Numeryczny wektor granic GIS w postaci pliku w formacie ESRI Shapefile stanowiący załącznik nr 1
SDF	Plik PDF SDF stanowiący załącznik nr 2
Położenie	Województwo lubelskie, powiat kraśnicki – gminy: Anopol, Gościeradów, powiat janowski – gminy: Potok Wielki, Modliborzyce, Janów Lubelski, Dzwola, powiat biłgorajski – gminy: Frampol, Biłgoraj. Województwo podkarpackie, powiat niżański – gmina Jarocin, powiat stalowowolski – gminy: Pysznica, Radomyśl nad Sanem, Zaklików.
Powierzchnia obszaru (w ha)	60 235,75
Status prawny	Obszar wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 ze zm.)
Termin przystąpienia do sporządzenia Planu	06-10-2011
Termin zatwierdzenia Planu*	<i>dd - mm - rrrr</i>
Wykonawca projektu Planu	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11, 20-352 Lublin tel. 81 744 58 20, faks 81 744 24 58, e-mail sekretariat@lublin.buligl.pl
Planista Regionalny / Osoba odpowiedzialna w RDOŚ	Tomasz Wąsik, tomasz.wasik.lublin@rdos.gov.pl +48158721434 Magdalena Sawicka-Zgnilec, magdalena.sawicka.lublin@rdos.gov.pl , +48158721434
Sprawujący nadzór	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, ul. Bazylianówka 46, 20-144 Lublin Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów

* Informacja powinna zostać uzupełniona po ustanowieniu właściwego zarządzenia

1.2 Ustalenie terenu objętego Planem

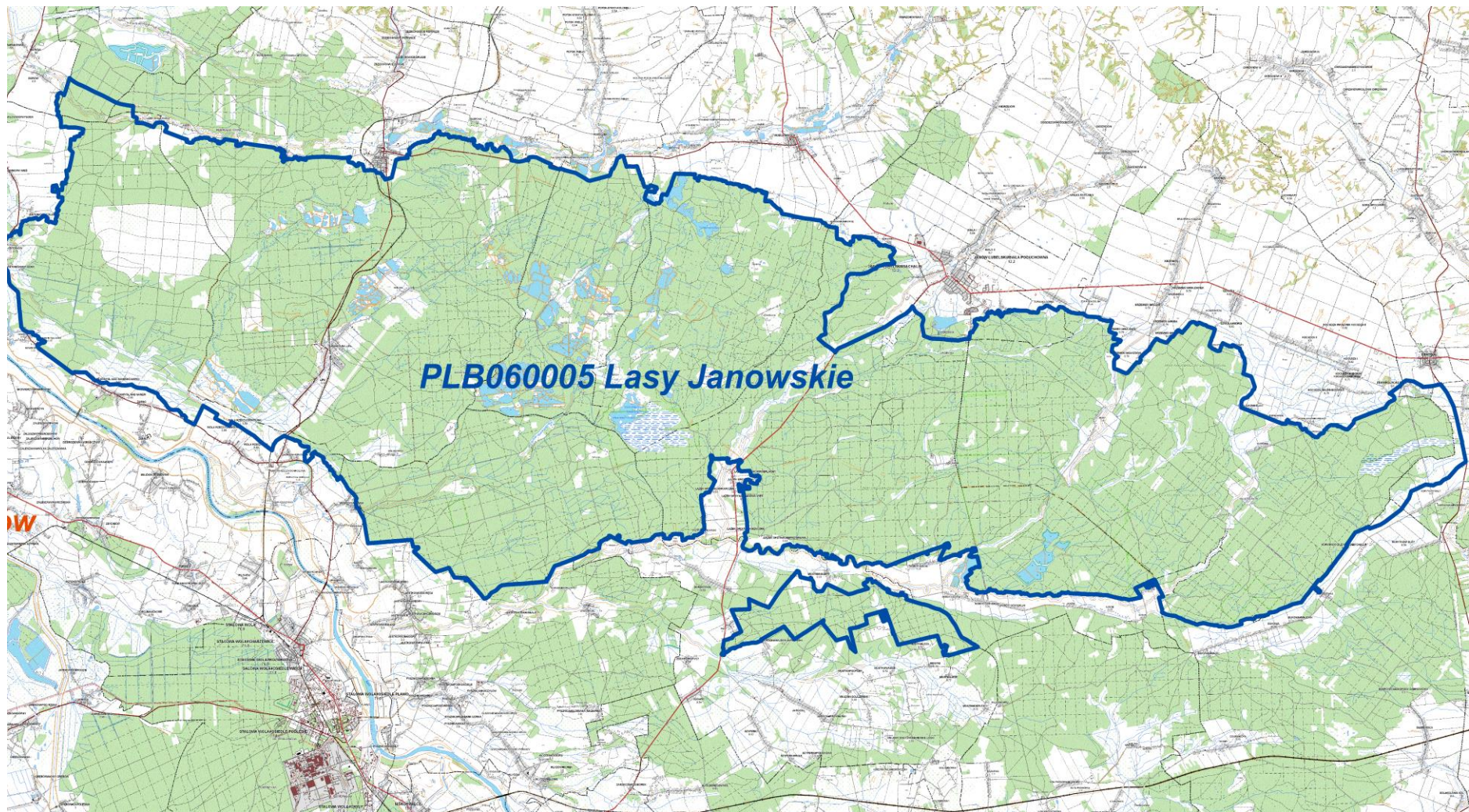
L.p.	Nazwa krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa, pokrywającej/go się z obszarem, która/e może powodować wyłączenie części terenu ze sporządzania Planu	Dokument planistyczny	Uzasadnienie wyłączenia części terenu ze sporządzania PZO	Powierzchnia krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa pokrywająca się z obszarem [ha]
1	Rezerwat „Imielty Ług”	Brak		804,82
2	Rezerwat „Szklarnia”	Brak		278,25
3	Rezerwat „Lasy Janowskie”	Brak		2 674,44
4	Rezerwat „Jastkowice”	Brak		45,68
5	Rezerwat „Łęka”	Brak		377
6	Rezerwat „Kacze Błota”	Brak		168,67
7	Park Krajobrazowy „Lasy Janowskie”	Plan Ochrony Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie” (okres obowiązywania - lata 2005-2025)	Nie zachodzą przesłanki określone w art. 28, ust.11 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody dotyczące możliwości odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającego się w całości lub części z obszarem paku krajobrazowego, dla którego ustanowiono plan ochrony, ponieważ nie uwzględnia on zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.	39 150
8	Obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031	Plan zadań ochronnych dla obszaru Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 (równoległe w realizacji)	Nie zachodzą przesłanki określone w art. 28, ust.11 ustawy o ochronie przyrody dotyczące możliwości odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych.	34 544,2
9	Obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020	Brak		10 176,6

10	Nadleśnictwo Janów Lubelski	Plan urządzania lasu Nadleśnictwa Janów Lubelski sporządzony na okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2019 r. na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2010 r.	Nie zachodzą przesłanki określone w art. 28, ust.11 pkt 3a ustawy o ochronie przyrody dotyczące możliwości odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającego się w całości lub części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, ponieważ ustanowiony plan urządzania lasu nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.	31 169,23
11	Nadleśnictwo Gościeradów	Plan urządzania lasu Nadleśnictwa Gościeradów sporządzony na okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2025 r. na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2016 r.	Nie zachodzą przesłanki określone w art. 28, ust.11 pkt 3a ustawy o ochronie przyrody dotyczące możliwości odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającego się w całości lub części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, ponieważ ustanowiony plan urządzania lasu nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.	18 613,88

Teren objęty PZO: 60 235,75 [ha]

1.3. Mapa obszaru Natura 2000

Mapa obszaru Natura 2000 objętego Planem

Opis granic obszaru Natura 2000 objętego Planem

Numeryczny wektor granic GIS w postaci pliku w formacie ESRI Shapefile stanowiący załącznik nr 1

1.4. Opis założeń do sporządzenia Planu

Celem opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz.U.UE.L.1992.206.7 z dnia 1992.07.22 ze zm.) oraz art. 4 dyrektywy ptasiej (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa – Dz.U.UE.L.2010.20.7 z dnia 2010.01.26 ze zm.).

Obszar Natura 2000 PLB060005 Lasy Janowskie o powierzchni 60 235,75 ha został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Aktualnie obowiązującą podstawą prawną jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 Nr 25 poz. 133 ze zm.).

Obszar obejmuje rozległy i zwarty kompleks leśny stanowiący północno zachodnią część Puszczy Solskiej. Rozciąga się od doliny Wisły i Sanu na zachodzie obejmując Lasy Lipskie, Lasy Janowskie pomiędzy krawędzią Wyżyny Lubelskiej na północy i doliną rzeki Bukowej na południu, sięgając do miejscowości Frampol na wschodzie. W skład ostoi wchodzi również enklawa leśna „Rozwadów” która jest wykorzystywana dla ochrony głuszca (leży na południe od głównego kompleksu).

Administracyjnie obszar położony jest na terenie województwa lubelskiego i podkarpackiego:

- a) 33 710,5 ha położonych w województwie lubelskim na terenie gmin: Biłgoraj - gmina wiejska (54,6 ha), Frampol (416,8 ha), Dzwola (12 079,3 ha), Janów Lubelski (11 415,8 ha), Modliborzyce (5 627,5 ha), Potok Wielki (3 878,6 ha), Annopol (15,4 ha) i Gościeradów (222,5 ha);
- b) 26 525,3 ha położonych w województwie podkarpackim na terenie gmin: Jarocin (1 321,4 ha), Pysznica (5 417,8 ha), Radomyśl nad Sanem (6 511,8 ha) i Zaklików (13 247,3 ha).

Na terenie ostoi dominuje głównie krajobraz leśnej równiny, którą urozmaicają liczne w centralnej części wały wydymowe. Cechą charakterystyczną obszaru jest występowanie wielu stawów, gdzie prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka. Szacuje się, że na obszarze znajduje się ponad 150 obiektów stawowych, których powierzchnia waha się od 10 do 50 ha. Przez obszar ostoi przepływa wiele niewielkich rzek i cieków wodnych. W dolinach rzek znajdują się łąki. Na terenie ostoi występuje wiele bagien i torfowisk do większych należą Bagno Rakowskie i Imielty Ług.

Istnienie dużej różnorodności siedlisk przyrodniczych warunkuje budowa geologiczna. Obszar pokrywają głównie luźne piaski holoceni i plejstoceni, rzadziej znajdują się gliny polodowcowe. Warstwa ta położona jest na nieprzepuszczalnej warstwie ilów krakowieckich. Dzięki temu wody gruntowe zalegają płytko (do 2m i płycej), a nierównomierne pokrycie glebowe sprzyja wytworzeniu licznym obszarom bezodpływowym. Ma to olbrzymie znaczenie w tworzeniu się siedlisk leśnych, a dominują tu właśnie siedliska wilgotnych borów sosnowych, borów bagiennych i borów jodłowych. Podstawową formą użytkowania terenu jest gospodarka leśna. W granicach ostoi niewielki procent powierzchni stanowią śródleśne wioski, wokół których rozpościerają się tereny rolnicze.

Lasy Janowskie są ostoją ptasią o randze europejskiej E 73. Występuje tu co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK).

Inwentaryzacja ptaków przeprowadzona w 2010 roku potwierdziła tu 29 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 roku, w tym 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Lasy Janowskie są bardzo ważną ostoją głuszcza – dużego ptaka grzebiącego, kuraka leśnego. Jest to ptak osiadły. Preferuje rozległe, stare bory o gęstym podszycie i drzewostany mieszane o bogatej strukturze (rozbudowane runo i podszyt) ze zwartą pokrywą ziół i kępami krzewinek jagód, zapewniających latem pokarm lub schronienie. Kompleksy iglaste służą za siedlisko cały rok.

Obecność licznych cieków oraz zbiorników wodnych, a także rozległość kompleksu leśnego tworzą dogodne warunki dla populacji bociana czarnego. Część obszaru ostoi stanowi żerowisko dla gadożera – w przeszłości również łęgowego na terenie ostoi.

W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: bielik (PCK), bocian czarny, głuszc (PCK), lelek; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występują: kania czarna (PCK), trzmieljad, orlik krzykliwy (PCK) i sóweczka (PCK). Obszar Lasy Janowskie to również ważna ostoja ptaków wodnych.

Przedmiotowy obszar Natura 2000 w części pokrywa się z obszarem rezerwatu przyrody „Imielty Ług”, „Łęka”, „Szklarnia”, „Lasy Janowskie”, „Jastkowice” i „Kacze Błota”. Dla tych rezerwatów nie ustanowiono planów ochrony, o których mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.1614 t.j. z dnia 2018.08.23 ze zm.). W znacznej części OSO Lasy Janowskie znajduje się Park Krajobrazowy „Lasy Janowskie”, który posiada plan ochrony, jednak przyjęty dokument nie spełnia przesłanek, o których mowa w wyżej cytowanej ustawie. W odniesieniu do tego obszaru Natura 2000 nie może mieć zatem zastosowania przepis art. 28 ust. 11 ww. ustawy, tj. możliwość odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części.

Dla całego obszaru Natura 2000 będzie opracowywany projekt planu zadań ochronnych.

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U.2018.1614 t.j. z dnia 2018.08.23 ze zm.) dla obszarów Natura 2000 obowiązkowo sporządza się plan zadań ochronnych ustanawiany w drodze zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska na okres 10 lat.

Plan zadań ochronnych jest narzędziem zarządzania zasobami przyrody, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Podstawowym celem opracowania planu zadań ochronnych jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony, czyli zapewnienie, że siedliska przyrodnicze i gatunki, dla ochrony których wyznaczono obszar, nie zostaną utracone. Plan ma określić aktualny stan przedmiotów ochrony, zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia ich właściwego stanu – przez co należy rozumieć zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i siedlisk przyrodniczych na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania.

Dokumentację projektu planu zadań ochronnych zestawia się etapowo w formie elektronicznej. Za pomocą publicznie dostępnego systemu teleinformatycznego będzie możliwe zapoznawanie się z kolejnymi etapami prac nad projektem planu zadań ochronnych i zgromadzonymi w ramach tych prac materiałami oraz z samym projektem. Materiały będą publikowane również na stronie BIP Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie (www.lublin.rdos.gov.pl).

Istnieje możliwość zgłaszania uwag i wniosków, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej na pocztę sekretariat.lublin@rdos.gov.pl bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2001 r. Nr 130, poz. 1450 ze zm.) do materiałów gromadzonych podczas prac nad sporządzaniem projektu planu zadań ochronnych. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie zorganizowała spotkania dyskusyjne z udziałem przedstawicieli zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 PLB060005 Lasy Janowskie.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie wspólnie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie, kierując się wynikającą z zapisu ustawowego koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Ustalenia planu zadań ochronnych mogą w sposób bezpośredni oddziaływać na: organy administracji leśnej; organy administracji samorządowej i terenowe organy administracji rządowej; właścicieli i użytkowników gruntów rolnych, leśnych oraz wód oraz właścicieli nieruchomości, w obrębie których występują przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 PLB060005 Lasy Janowskie; przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność na obszarze Natura 2000; przedsiębiorców zainteresowanych realizacją przedsięwzięć na obszarze Natura 2000. Ponadto ustalenia planu zadań ochronnych winny być transponowane do różnych obowiązujących dokumentów planistycznych pozostających w kompetencjach organów władzy

publicznej, np.: studiów uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów urządzenia lasu.

Lista przedmiotów ochrony może ulec weryfikacji w toku prac nad planem zadań ochronnych.

Przedmiotami ochrony objętymi pracami nad Planem Zadań Ochronnych (PZO) są gatunki wymienione w obowiązującym Standardowym Formularzu Danych (SDF) z ocenami ogólnymi A, B lub C. W związku z możliwością weryfikacji przedmiotów ochrony wymienionych w SDF obszaru w toku prac nad PZO (na etapie wstępnego planowania prac) oprócz gatunków z oceną A, B lub C bierze się pod uwagę również te z oceną D. Bowiem, jeśli w trakcie prac nad PZO na skutek weryfikacji zapisów SDF, w oparciu o nowo pozyskane i udokumentowane informacje wyniknie, iż gatunki z oceną D, lub inne w ogóle niewymienione w SDF, powinny być przedmiotami ochrony, to należy je objąć pracami nad projektem Planu.

Przystępując do prac nad sporządzaniem planu zadań ochronnych w dniu 6 października 2011 r. przedmiotami ochrony na obszarze (zgodnie z obowiązującym wówczas SDF – data aktualizacji 2008-09) były następujące gatunki ptaków i ich siedliska:

A021 *Botaurus stellaris* - Bąk zwyczajny
A030 *Ciconia nigra* - Bocian czarny
A072 *Pernis apivorus* - Trzmielojad
A073 *Milvus migrans* - Kania czarna
A075 *Haliaeetus albicilla* - Bielik
A081 *Circus aeruginosus* - Błotniak stawowy
A084 *Circus pygargus* - Błotniak łąkowy
A089 *Aquila pomarina* - Orlik krzykliwy
A104 *Bonasa bonasia* - Jarząbek
A108 *Tetrao urogallus* - Głuszec
A119 *Porzana porzana* - Kropiatka
A120 *Porzana parva* - Zielonka
A127 *Grus grus* - Żuraw
A217 *Glaucidium passerinum* - Sóweczka
A224 *Caprimulgus europaeus* - Lelek kozodój
A234 *Picus canus* - Dzieciół zielonosiwy
A238 *Dendrocopos medius* - Dzieciół średni
A321 *Ficedula albicollis* - Muchołówka białoszyja

W trakcie prac nad sporządzaniem projektu PZO w dniu 29-09-2011 (data publikacji 14-11-2011) nastąpiła aktualizacja SDF dla obszaru w związku z koniecznością weryfikacji danych, na podstawie których wskazywane były obszary specjalnej ochrony ptaków z uwagi na to, że w latach 2009-2011 przeprowadzono korektę bazy zawierającej dane dotyczące liczebności poszczególnych gatunków ptaków występujących w obszarach Natura 2000 oraz oszacowano rzeczywisty ich udział w populacji krajowej. Oprócz weryfikacji danych wyjściowych, obejmującej korekty błędów naukowych polegających na niewłaściwym wskazaniu gatunków stanowiących przedmioty ochrony, uzupełniono i poprawiono dane o liczebności w oparciu o dostępne źródła literaturowe oraz przeprowadzone inwentaryzacje ornitologiczne.

W związku z tym lista przedmiotów ochrony obszaru (objętych pracami nad PZO) uległa zmianie i przedstawiała się następująco:

A022 *Ixobrychus minutus* - Bączek

A030 *Ciconia nigra* - Bocian czarny

A075 *Haliaeetus albicilla* - Bielik

A108 *Tetrao urogallus* - Głuszec

A224 *Caprimulgus europaeus* - Lelek kozodój

A234 *Picus canus* - Dzięcioł zielonosiwy

A236 *Dryocopus martius* - Dzięcioł czarny

W dniu 19-07-2012 nastąpiła kolejna aktualizacja SDF obszaru (data publikacji 05-10-2012), w wyniku której dokonano korekty danych w oparciu o aktualne wyniki uzyskane podczas inwentaryzacji zleconych przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, informacje uzyskane od regionalnych dyrekcji ochrony środowiska oraz najnowsze dane literaturowe.

Ostatecznie lista przedmiotów ochrony wymienionych w obowiązującym SDF dla ostoi Lasy Janowskie PLB060005 przedstawiała się następująco:

A022 *Ixobrychus minutus* - Bączek

A030 *Ciconia nigra* - Bocian czarny

A075 *Haliaeetus albicilla* - Bielik

A108 *Tetrao urogallus* – Głuszec

A223 *Aegolius funereus* – Włochatka

A224 *Caprimulgus europaeus* - Lelek kozodój

A234 *Picus canus* - Dzięcioł zielonosiwy

A236 *Dryocopus martius* - Dzięcioł czarny

W trakcie prowadzonych konsultacji społecznych projektu Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005 (swym zakresem odnoszącym się do w/w listy przedmiotów ochrony zgodnie z obowiązującym SDF) ponownie dokonano aktualizacji SDF dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005 (data aktualizacji 2013-10), w skutek której i w sposób następujący zmieniła się po raz kolejny lista przedmiotów ochrony obszaru:

A022 *Ixobrychus minutus* - Bączek

A030 *Ciconia nigra* - Bocian czarny

A075 *Haliaeetus albicilla* – Bielik

A081 *Circus aeruginosus* – Błotniak stawowy

A108 *Tetrao urogallus* – Głuszec

A223 *Aegolius funereus* – Włochatka

A224 *Caprimulgus europaeus* - Lelek kozodój

A234 *Picus canus* - Dzięcioł zielonosiwy

A236 *Dryocopus martius* - Dzięcioł czarny

Jak można zauważyć, lista przedmiotów ochrony obszaru tym razem powiększyła się o gatunek - A081 *Circus aeruginosus* – Błotniak stawowy. Nie wpłynęło to zasadniczo na zawartość niniejszej dokumentacji PZO, ponieważ we wszystkich wersjach uprzednich dokumentacji PZO błotniak stawowy był uwzględniony jako proponowany przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005 i objęty był pracami nad sporządzaniem PZO (podobnie jak w przypadku gatunku A223 *Aegolius funereus* – Włochatka, która chociaż pierwotnie niewykazana w ogóle w SDF w momencie przystąpienia do sporządzenia PZO, a kwalifikująca się do tego, o czym świadczyła dostępna wiedza, proponowana była od początku wraz z błotniakiem do włączenia jako przedmiot ochrony w obszarze).

Ostatnia aktualizacja SDF dla obszaru obejmuje ponadto zmiany w liczebnościach populacji i ocenach znaczenia obszaru dla niektórych przedmiotów ochrony oraz uwzględnia obowiązujący nowy format szablonu SDF - zgodnie z nową Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 - WERSJA 2012.1. Wobec tego na skutek zmian wprowadzonych w obowiązującym SDF dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005 niniejsza dokumentacja PZO została zmodyfikowana w zakresie jaki wynikał z aktualizacji danych zawartych w nowym SDF.

W 2018 r. zostały wznowione prace nad przygotowaniem zaktualizowanego zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005. Zatem dokonano oceny stanu zachowania przedmiotów ochrony z zastosowaniem parametrów i wskaźników opracowanych dla poszczególnych gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze w oparciu o publikację pt. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich (Opracowanie zbiorowe pod redakcją Doroty Zawadzkiej, Michała Ciacha, Tomasza Figarskiego, Łukasza Kajtoch i Łukasza Rejta, Warszawa 2013), wydaną na zlecenie GDOŚ. W związku z tym dokonano koniecznych zmian i poprawek dokumentu uwzględniających nowe dane przyrodnicze dotyczące przedmiotów ochrony w obszarze na temat m.in. rozmieszczenia, oceny stanu ochrony, występujących zagrożeń i związanych z tym koniecznych działań ochronnych. Nowe dane pozyskano w głównej mierze z raportów i dokumentacji opracowanych w ramach projektów realizowanych na obszarze, w szczególności projektu "Ochrona rzadkich ptaków strefowych w wybranych obszarach Natura 2000 na Lubelszczyźnie" LIFE13 NAT/PL/000060 (zrealizowanego w latach 2014-2018) dla włochatki, bociana czarnego i bielika oraz projektu LIFE13 NAT/PL/000032 „W zgodzie z naturą – LIFE+ dla Lasów Janowskich” w odniesieniu do głuszca. Ponadto działania ochronne zaplanowane dla głuszca uwzględniają zakres zadań ujętych w projekcie realizowanym w latach 2018-2022 pn. „Restytucja i czynna ochrona głuszca w Puszczy Solskiej”, w którym biorą udział Nadleśnictwa Biłgoraj, Józefów i Janów Lubelski Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Prócz tego zaktualizowano szablony dokumentacji planu zadań ochronnych do aktualnie obowiązującej wersji i wytycznych dotyczących sporządzania pzo.

1.5. Przedmioty ochrony wg. obowiązującego SDF (stan na dzień 31-12-2018)

1.5.1 Siedliska

Kod	Nazwa polska	Identyfikator fitosocjologiczny*	Pokrycie [ha]	Reprezentatywność	Pow. względna	Ocena stanu zachowania	Ocena ogólna

*Naukowa nazwa siedliska

1.5.2 Gatunki roślin

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Wielkość populacji		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna
			Min.	Max.					

1.5.3 Gatunki zwierząt (bez ptaków)

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Pop. osiadła		Pop. rozrodcza		Pop. przemieszczająca się		Pop. zimująca		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna
			Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max					

1.5.4 Gatunki ptaków

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Pop. osiadła		Pop. rozrodcza		Pop. przemieszczająca się		Pop. zimująca		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna
			Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max					
A223	Włochatka	Aegolius funereus	7	10							p	C	B	B	C
A224	Lelek kozodój	Caprimulgus europaeus			300	340					p	B	B	C	B
A030	Bocian czarny	Ciconia nigra			15	20					p	B	B	C	B
A081	Błotniak stawowy	Circus aeruginosus			20	55					p	C	B	C	C
A236	Dzięcioł czarny	Dryocopus martius	280	320							p	C	B	C	C
A075	Bielik	Haliaeetus albicilla			5	6					p	C	B	C	C
A022	Bączek	Ixobrychus minutus			2	20					p	C	B	C	C
A234	Dzięcioł zielonosiwy	Picus canus	32	40							p	C	B	C	C
A108	Głuszec	Tetrao urogallus	3	10							cmales	B	B	B	B

1.6. Kluczowe instytucje/grupy dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności

Instytucja/osoby	Opis istotności dla obszaru (fakultatywne)
Urząd Miejski w Janowie Lubelskim	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska i przyrody na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska i przyrody na obszarze gminy, tworzenie indywidualnych form ochrony przyrody na obszarze gminy
Urząd Gminy Dzwola	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska i przyrody na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska i przyrody na obszarze gminy, tworzenie indywidualnych form ochrony przyrody na obszarze gminy
Urząd Gminy Modliborzyce	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska i przyrody na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska i przyrody na obszarze gminy, tworzenie indywidualnych form ochrony przyrody na obszarze gminy
Urząd Gminy Potok Wielki	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska i przyrody na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska i przyrody na obszarze gminy, tworzenie indywidualnych form ochrony przyrody na obszarze gminy
Urząd Miejski we Frampolu	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska i przyrody na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska i przyrody na obszarze gminy, tworzenie indywidualnych form ochrony przyrody na obszarze gminy
Urząd Gminy Biłgoraj	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska i przyrody na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska i przyrody na obszarze gminy, tworzenie indywidualnych form ochrony przyrody na obszarze gminy

	na obszarze gminy
Urząd Gminy Zaklików	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska i przyrody na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska i przyrody na obszarze gminy, tworzenie indywidualnych form ochrony przyrody na obszarze gminy
Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska i przyrody na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska i przyrody na obszarze gminy, tworzenie indywidualnych form ochrony przyrody na obszarze gminy
Urząd Gminy Pysznica	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska i przyrody na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska i przyrody na obszarze gminy, tworzenie indywidualnych form ochrony przyrody na obszarze gminy
Urząd Gminy Jarocin	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska i przyrody na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska i przyrody na obszarze gminy, tworzenie indywidualnych form ochrony przyrody na obszarze gminy
Urząd Miejski w Annopolu	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska i przyrody na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska i przyrody na obszarze gminy, tworzenie indywidualnych form ochrony przyrody na obszarze gminy
Urząd Gminy Gościeradów	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska i przyrody na obszarze gminy, udostępnianie informacji o planowaniu przestrzennym i ochronie środowiska i przyrody na obszarze gminy, tworzenie indywidualnych form ochrony przyrody na obszarze gminy
Starostwo Powiatowe w Janowie Lubelskim	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja

	polityki ochrony środowiska na obszarze powiatu, udostępnianie informacji w tym zakresie, nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych (uproszczone plany urządzenia lasu)
Starostwo Powiatowe w Biłgoraju	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze powiatu, udostępnianie informacji w tym zakresie, nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych (uproszczone plany urządzenia lasu)
Starostwo Powiatowe w Nisku	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze powiatu, udostępnianie informacji w tym zakresie, nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych (uproszczone plany urządzenia lasu)
Starostwo Powiatowe w Stalowej Woli	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze powiatu, udostępnianie informacji w tym zakresie, nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych (uproszczone plany urządzenia lasu)
Starostwo Powiatowe w Kraśniku	Zarządzanie gospodarką przestrzenną i planowanie przestrzenne, realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze powiatu, udostępnianie informacji w tym zakresie, nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych (uproszczone plany urządzenia lasu)
Nadleśnictwo Janów Lubelski	Gospodarka leśna i ochrona przyrody, edukacja ekologiczna, bieżąca realizacja ochrony obszaru Natura 2000 w lasach państwowych
Nadleśnictwo Gościeradów	Gospodarka leśna i ochrona przyrody, edukacja ekologiczna, bieżąca realizacja ochrony obszaru Natura 2000 w lasach państwowych
Nadleśnictwo Biłgoraj	Gospodarka leśna i ochrona przyrody, edukacja ekologiczna, bieżąca realizacja ochrony obszaru Natura 2000 w lasach państwowych
Nadleśnictwo Rozwadów	Gospodarka leśna i ochrona przyrody, edukacja ekologiczna, bieżąca realizacja ochrony obszaru Natura 2000 w lasach państwowych
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie	Planowanie, zarządzanie, kontrola i nadzór nad gospodarką leśną, monitorowanie stanu przyrody, promocja i udostępnianie informacji w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej na obszarze lasów państwowych (sporządzanie planów urządzenia lasu z programem ochrony przyrody), uzgadnianie projektów planów zadań ochronnych

Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie Obecnie Zarząd Zlewni w Zamościu	Pełnienie funkcji właścicielskich Skarbu Państwa w stosunku do powierzonych wód, nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem urządzeń wodnych i melioracyjnych
Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie Obecnie Zarząd Zlewni w Stalowej Woli	Pełnienie funkcji właścicielskich Skarbu Państwa w stosunku do powierzonych wód, nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem urządzeń wodnych i melioracyjnych
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie Obecnie RZGW w Rzeszowie	Planowanie i działalność inwestycyjna w gospodarce wodnej oraz zarządzanie wodami w regionie
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie	Planowanie i działalność inwestycyjna oraz zarządzanie infrastrukturą drogową
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie	Ochrona środowiska i przyrody, zarządzanie obszarami Natura 2000
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie	Ochrona środowiska i przyrody, zarządzanie obszarami Natura 2000
Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych w Lublinie	Ochrona przyrody i walorów krajobrazowych, realizacja projektów ochrony przyrody, edukacja ekologiczna
Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych w Lublinie Oddział Terenowy w Janowie Lubelskim	Ochrona przyrody i walorów krajobrazowych, realizacja projektów ochrony przyrody, edukacja ekologiczna, użytkowanie gruntów rolnych, hodowla koni biłgorajskich
Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Tarnobrzegu	Użytkownik wód śródlądowych - gospodarka rybacko-wędkarska
Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego w Tarnobrzegu	Gospodarka łowiecka
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Janowie Lubelskim	Doradztwo rolnicze (programy rolno-środowiskowe)
Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli	Doradztwo rolnicze (programy rolno-środowiskowe)
Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale	Doradztwo rolnicze (programy rolno-środowiskowe)
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Lubelski Oddział Regionalny w Lublinie	Zadania i kompetencje agencji płatniczej w zakresie warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej objętej Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich
Klub Żeglarski ZEFIR w Janowie Lubelskim	Działalność społeczna na rzecz rozwoju turystyki, sportu i rekreacji oraz upowszechniania zasad ochrony przyrody i wiedzy na temat środowiska naturalnego regionu
Klub Turystyczny PTTK "Ziemia Janowska"	Działalność społeczna na rzecz turystyki i promocji regionu
Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne	Działalność społeczna na rzecz ochrony przyrody, ochrona ptaków,

	monitoring awifauny, konsultacja specjalistyczna
Komitet Ochrony Kuraków	Działalność społeczna na rzecz ochrony przyrody, ochrona ptaków, monitoring awifauny, konsultacja specjalistyczna
Komitet Ochrony Orłów	Działalność społeczna na rzecz ochrony przyrody, ochrona ptaków, monitoring awifauny, konsultacja specjalistyczna
Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków Lubelskie Biuro Regionalne	Działalność społeczna na rzecz ochrony przyrody, ochrona ptaków, monitoring awifauny, konsultacja specjalistyczna
Klub Przyrodników	Działalność społeczna na rzecz ochrony przyrody i edukacji ekologicznej, konsultacja specjalistyczna
Małgorzata i Marcin Dobosz Gospodarstwo Agroturystyczne "Dobosówka"	Działalność agroturystyczna
Forum Mieszkańców Wsi "SANŁĘG" Lokalna Grupa Działania	Działalność społeczna na rzecz zrównoważonego rozwoju, aktywizacji lokalnych społeczności i promocji regionu
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Leśny Krąg"	Działalność społeczna na rzecz zrównoważonego rozwoju, aktywizacji lokalnych społeczności i promocji regionu
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „PRO CARPATHIA”	Działalność społeczna na rzecz zrównoważonego rozwoju, aktywizacji lokalnych społeczności i promocji regionu
Właściciele i użytkownicy stawów rybnych	Gospodarka rybacka
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie	Zadania planistyczne województwa z zakresu planowania przestrzennego, ochrony środowiska i przyrody, tworzenie form ochrony przyrody
Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie	Zadania planistyczne województwa z zakresu planowania przestrzennego, ochrony środowiska i przyrody, tworzenie form ochrony przyrody
Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie	Zadania planistyczne z zakresu zagospodarowania przestrzennego
Biuro Planowania Przestrzennego w Lublinie	Zadania planistyczne z zakresu zagospodarowania przestrzennego

1.7. Zespół Lokalnej Współpracy

Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa instytucji /grupy interesu, którą reprezentuje	Kontakt
Stanisław Lewandowski	Kierownik Referatu ds. ochrony środowiska	Urząd Gminy Biłgoraj	-
Jan Czub	Przewodniczący	Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego w Tarnobrzegu	-

Kazimierz Bąk	Leśniczy Leśnictwa Katy	Nadleśnictwo Rozwadów	-
Jakub Dybek	Inspektor ds. ochrony środowiska	Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem	-
Jarosław Lalik	Prezes	Klub Turystyczny Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze „Ziemia Janowska”	-
	Właściciel gospodarstwa rybackiego	Gmina Modliborzyce	-
Teresa Król	Starszy strażnik	Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych w Lublinie Oddział Terenowy w Janowie Lubelskim ds. Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”	-
Grzegorz Myszak	Podinspektor ds. leśnictwa	Starostwo Powiatowe w Janowie Lubelskim	-
Jadwiga Gałek	Starszy specjalista Służby Leśnej	Nadleśnictwo Gościeradów	-
Mariusz Szwed	Specjalista Służby Leśnej	Nadleśnictwo Biłgoraj	-
Anna Szkup	Kierownik Referatu Ochrony Środowiska	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim	-
Antoni Sydor	Komandor	Klub Żeglarski ZEFIR w Janowie Lubelskim	-
Dariusz Marcin Gózt	Referent ds. ochrony środowiska	Urząd Gminy Modliborzyce	-
Konstanty Kasperuk	Szef Produkcji	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie – Wykonawca Planu	-
Paweł Strawa	Taksator	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie – Wykonawca Planu	-
Tadeusz Miśta	Kierownik Pracowni Glebowo-Siedliskowej	Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie – Wykonawca Planu	-
Jerzy Fryc	Dyrektor Oddziału	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Oddział w Lublinie	-
Andrzej Niemczuk	Kierownik Działu Konserwacji i Eksploatacji	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Oddział w Lublinie	-
	Właściciel gospodarstwa rybackiego	Gmina Potok Wielki	-
Andrzej Książ	Specjalista zagospodarowania lasu	Nadleśnictwo Janów Lubelski	-
Bartłomiej Kosiarski	Z-ca Nadleśniczego	Nadleśnictwo Janów Lubelski	-
Marek Konopka	Kierownik Wydziału Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Leśnictwa	Starostwo Powiatowe w Biłgoraju	-
Dariusz Piasecki	Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie	-

Maria Okapiec	Specjalista Służby Leśnej	Nadleśnictwo Biłgoraj	-
Paweł Szewczyk	Przedstawiciel	Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne	-
Janusz Wójciak	Koordynator Główny specjalista	Komitet Ochrony Orłów Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie	-
	Właściciel gospodarstwa agroturystycznego „Doboszówka”	Gmina Modliborzyce	-
	Student inż. architektury krajobrazu otwartego	Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie	-
Aleksandra Krawczyk	Inspektor	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie Wydział Spraw Terenowych IV w Janowie Lubelskim	-
Magdalena Sawicka	Inspektor/Koordynator Planu	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie Wydział Spraw Terenowych IV w Janowie Lubelskim	-
Tomasz Wąsik	Naczelnik	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie Wydział Spraw Terenowych IV w Janowie Lubelskim	-
Jolanta Kiszka	Specjalista ds. edukacji	Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych w Lublinie Oddział Terenowy w Janowie Lubelskim ds. Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”	-
Renata Flis	Podinspektor ds. ochrony środowiska	Urząd Gminy Dzwola	-
Robert Głowala	Specjalista ds. ochrony lasu	Nadleśnictwo Rozwadów	-
Tomasz Czekerda	Podinspektor ds. ochrony środowiska	Starostwo Powiatowe w Nisku	-
Robert Kudrelik	Inspektor nadzoru	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Oddział w Lublinie Inspektorat w Janowie Lubelskim	-
	Właściciel gospodarstwa rybackiego	Gmina Janów Lubelski	-
Ryszard Pastuszek	Kierownik Oddziału Terenowego	Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych w Lublinie Oddział Terenowy w Janowie Lubelskim ds. Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”	-
Radosław Jędrał	Starszy inspektor	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie	-
Monika Dolecka	Główny specjalista	Agencja Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w Janowie Lubelskim	-
Andrzej Bundyra	Z-ca kierownika Biura Powiatowego	Agencja Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w	-

		Janowie Lubelskim	
Henryk Rążewski	Nadleśniczy	Nadleśnictwo Janów Lubelski	-
Marian Kudelka	Nadleśniczy	Nadleśnictwo Biłgoraj	-
Małgorzata Piotrowska	Z-ca przewodniczącego	Komitet Ochrony Kuraków	-
Marta Kowalska	Z-ca naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie	-
Katarzyna Pomarańska	Starszy administrator	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie	-
Andrzej Paleń	Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa, Gospodarki Wodnej i Leśnictwa	Starostwo Powiatowe w Janowie Lubelskim	-
Robert Guzek	Z-ca Nadleśniczego	Nadleśnictwo Gościeradów	-
Jarosław Krogulec	Kierownik Regionu Lubelskiego	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	-
Jacek Ryba	Inspektor ds. ochrony środowiska	Urząd Gminy Potok Wielki	-
Piotr Semczuk	Starszy specjalista	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie Wydział Spraw Terenowych III w Zamościu	-
Krzysztof Próchnicki	Starszy specjalista	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie Wydział Spraw Terenowych III w Zamościu	-
Zofia Kurek	Naczelnik	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie Wydział Spraw Terenowych III w Zamościu	-
Anna Wąchała	Stażysta	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Lublinie	-
Artur Kłosowski	Nadleśniczy	Nadleśnictwo Gościeradów	-
Henryk Rążewski	Nadleśniczy	Nadleśnictwo Janów Lubelski	-
Adam Rapa	Przyrodnik	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	-

2. Etap II Opracowanie projektu Planu

2.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Obszar obejmuje rozległy i zwarty kompleks leśny stanowiący północno zachodnią część Puszczy Solskiej. Rozciąga się od doliny Wisły i Sanu na zachodzie obejmując Lasy Lipskie, Lasy Janowskie pomiędzy krawędzią Wyżyny Lubelskiej na północy i doliną rzeki Bukowej na południu, sięgając do miejscowości Frampol na wschodzie. W skład ostoi wchodzi również enklawa leśna „Rozwadów” dla ochrony głuszca (położoną na południe od głównego kompleksu).

Na terenie ostoi dominuje głównie krajobraz leśnej równiny, którą urozmaicają liczne w centralnej części wały wydymowe. Cechą charakterystyczną obszaru jest występowanie wielu stawów, gdzie prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka. Szacuje się, że na obszarze znajduje się ponad 150 obiektów stawowych, których powierzchnia waha się od 10 do 50 ha. Przez obszar ostoi przepływa wiele niewielkich rzek (rzeki: Biała Branew, Czartosowa, Rakowa oraz Bukowa) i cieków wodnych. W dolinach rzek znajdują się łąki. Na terenie ostoi występuje wiele bagien i torfowisk do większych należy Bagno Rakowskie, Imielty Ług.

Wśród roślinności przeważają zbiorowiska leśne (80%). Przeważają siedliska borowe, ale dużą część powierzchni zajmują też siedliska lasu liściastego. 50% powierzchni ostoi to siedliska wilgotne.

Położenie obszaru na tle regionalizacji fizyczno - geograficznej (J. Kondrackiego 2000)

megaregion – Europa Zachodnia (3):

provincja – Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem (51)

podprovincja – Podkarpacie Północne (512)

makroregion – Kotlina Sandomierska (512.4)

mezoregion – **Dolina Dolnego Sanu** (512.46)

mezoregion – **Równina Biłgorajska** (512.47)

Znaczna część obszaru położona jest w mezoregionie Równina Biłgorajska jedynie południowo wschodnia część obszaru znajduje się w Dolinie Dolnego Sanu.

Położenie geobotaniczne (Matuszkiewicz M. 2008)

Dział Wyżyn Południowopolskich C

C.8. Kraina Kotliny Sandomierskiej

C.8.3. Okręg Wideł Wisły i Sanu

C.8.3.a Podokręg Doliny Dolnego Sanu

C.8.5. Okręg Równiny Biłgorajskiej

C.8.5.a. Podokrąg Lasów Janowskich

Położenie obszaru na tle rejonizacji przyrodniczo - leśnej (Tramplera 1990r.)

VI Kraina Małopolska

10 Dzielnica – Niziny Sandomierskiej

Mezoregion Puszczy Solskiej (**VI.10.c**)

Mezoregion Niziny Nadwiślańskiej (**VI.10.a**)

Mezoregion Roztocza Zachodniego (**VI.5.a**)

Geologia

Obszar Lasy Janowskie położony jest w obrębie jednostki geologicznej: Zapadliska Przedkarpackiego, które wypełnione jest utworami jurajskimi, paleogeńskimi (trzeciorzędowymi) i neogeńskimi (czwartorzędowymi). Północną część Zapadliska Przedkarpackiego stanowi Kotlina Sandomierska. Wchodziła ona w skład wału metakarpackiego, którego nie objęło morze kredowe; dlatego też w obrębie Kotliny bezpośrednio na utworach jurajskich zalegają osady paleogeńskie (trzeciorzędowe). Utwory jurajskie wykształcone są w postaci margli, dolomitów i wapieni.

Paleogen na omawianym obszarze Kotliny Sandomierskiej reprezentują osady miocenu środkowego wykształcone jako piaski, piaskowce, zlepińce oraz wapienie litotamniowe i rafowe. Wyżej zalegają iły i mułowce oraz margle ilaste z przewarstwieniami piasku i piaskowca.

Najmłodsze osady paleogenu to iły krakowieckie. W strefie przypowierzchniowej są to iły barwy szarej z intensywną brązową laminacją; ku spągowi barwa zmienia się w stalowo-szarą, a iły przechodzą w iłowce i mułowce o tabliczkowej łupliwości. W obrębie serii ilastej występują wkładki i warstewki piaszczyste o zmiennej miąższości od kilku do kilkunastu centymetrów.

Utwory neogeńskie charakteryzują się dużą zmiennością litologiczną. W podłożu stwierdza się facje piaszczysto-żwirowe, wyżej i na skłonach rynien występują pyły, iły, lessy, gliny zwałowe, pylaste i piaszczyste.

W pliocenie w wyniku intensywnej działalności rzecznej powstały liczne głębokie rozmycia o charakterze rynien wypełnione miąższymi utworami neogenu.

Utwory plejstocenu to gliny i pyły twardoplastyczne i plastyczne oraz piaski różnoziarniste i żwiry. Osady holocenu to piaski eoliczne, drobnoziarniste występujące w wydmach oraz utwory w dolinach rzecznych wykształcone jako piaski, gliny i torfy.

Gleby

Gleby obszaru Natura 2000 PLB060005 Lasy Janowskie są zróżnicowane i pozostają w ścisłej korelacji z budową litologiczną podłoża oraz formami roślinnymi. Wpływ na typologię gleb mają również warunki klimatyczne i wodne, rzeźba terenu oraz działalność człowieka.

Gleby tego obszaru to przede wszystkim gleby rdzawe i bielicowe wytworzone z piasków oraz gleby organiczne: torfowe i murszowe. W dolinach rzek występują mady.

Odczyn gleb przeważnie kwaśny bądź bardzo kwaśny.

Arenosole

Są to gleby słabo wykształcone, wytworzone piasków eolicznych. Powstają przy udziale roślinności borowej i mogą stopniowo przekształcać się w gleby bielcowe.

Gleby brunatne

Gleby brunatne powstają w wyniku procesu brunatnienia, z różnych skał macierzystych. Są to najczęściej gliny lodowcowe, utwory pyłowe różnego pochodzenia. Proces brunatnienia polega na wymywaniu węglanów, intensywnym wietrzeniu fizycznym i biochemicznym utworów, hydrolizą minerałów pierwotnych i tworzeniu się minerałów ilastych wtórnych. Gleby brunatne charakteryzuje szeroki zakres odczynu: od kwaśnego do zasadowego. Cecha ta jest zróżnicowana w obrębie profilu i w zależności od podtypu gleby. Procesy brunatnienia przebiegają w klimacie umiarkowanym przy udziale roślinności lasów liściastych.

Gleby rdzawe

Wytworzone zostały z dość zróżnicowanych utworów geologicznych, głównie z piasków eolicznych. Często powstały z piasków wodnolodowcowych, rzecznych i wydmowych. Sporadycznie gleby rdzawe występują na głębokich piaskach naglinowych. Miejscami materiał piaszczysty wzbogacają domieszki frakcji szkieletowej albo zalegające średnio głęboko i głęboko warstwy piasków gliniastych lub glin.

Podstawowy proces glebotwórczy w tych glebach to proces rdzawienia. Polega on na powstawaniu nieruchliwych kompleksów próchnicy z półtoratlenkami, które wraz z wolnymi tlenkami żelaza i glinu nie ulegają przemieszczaniu w głąb, lecz pozostają na miejscu i tworzą rdzawe otoczki na ziarnach piasku.

Gleby bielcowe

Powstały z głębokich i bezwęglanowych utworów piaszczystych (piaski luźne i piaski słabogliniaste). Wytworzyły się głównie z piasków rzecznych i eolicznych oraz piasków lodowcowych i piasków wodnolodowcowych. Charakteryzują się przemywną lub gruntowo-przemywną gospodarką wodną.

Gleby gruntowo-glejowe

Gleby gruntowoglejowe są glebami mineralnymi lub organiczno-mineralnymi, występującymi na obszarach nisko położonych o wysokim poziomie wód gruntowych. Występują często na obrzeżach torfowisk lub niżej położonych gleb murszowych. Poziom wody gruntowej w warunkach nadleśnictwa utrzymuje się na poziomie 30 cm poniżej powierzchni gruntu, a niekiedy sięga poziomu próchnicznego.

Gleby opadowo-glejowe

Są to gleby odgórnie silnie oglejone. Oglejenie wywołane jest okresowym lub trwałym nadmiernym uwilgotnieniem górnej części profilu glebowego, spowodowanym przez wody opadowe wskutek występowania w profilu warstw słabo przepuszczalnych utworów mineralnych. W okresach dużej wilgotności, szczególnie wiosną lub jesienią w górnych poziomach powstają warunki beztlenowe wywołujące oglejenie.

Wytworzone zostały z dość zróżnicowanych utworów zarówno pod względem uziarnienia jak i składu petrograficznego. Są to przede wszystkim gliny lodowcowe, odgórnie spiaszczone, piaski wodnolodowcowe zalegające na glinach i piaski lodowcowe oraz piaski rzeczne z przewarstwieniami otworów mocniejszych.

Gleby torfowe

Są to gleby, w których zachodzi aktualnie, bagienny proces torfotwórczy w środowisku trwale uwodnionym wodami gruntowymi lub opadowymi. W warunkach trwałej anaerobiozy osadzone obumarłe szczątki roślinności hydrofilnej podlegają niepełnemu rozkładowi i przemianie w torf, przy czynnym udziale mikroorganizmów beztlenowych. Proces ten zachodzi w powierzchniowej części torfowiska, w której starsze warstwy torfu przykrywane są młodszymi osadami organicznymi przetwarzanymi w torf.

W całej masie torfowej dominują substancje organiczne niezhumifikowane, o dobrze rozpoznawalnej budowie anatomicznej roślin. Miąższość warstwy organicznej w glebie torfowej wynosi ponad 30 cm, a zawartość próchnicy ponad 20%. Proces torfotwórczy przebiega w różnym, zależnie od warunków nawodnienia torfowiska tempie. Stopień zaawansowania procesu bagiennego określa stopień rozkładu torfu w warstwie powierzchniowej gleby.

Gleby murszowe

Gleby murszowe są glebami organicznymi, w których miąższość warstwy organicznej wynosi, co najmniej 30 cm. Powstają z gleb torfowych, w warunkach obniżenia lustra wody gruntowej. W wyniku procesów murszotwórczych, budowa morfologiczna górnych warstw torfowych uległa zmianom morfologicznym w kierunku zaniku struktury włóknistej i tworzenia się struktury agregatowej.

Gleby murszowate

Gleby murszowate powstają w wyniku procesów murszenia zachodzących w glebach gruntowoglejowych torfowych i torfiastych oraz w płytkich glebach torfowych. Procesy te charakteryzują się przemiennymi warunkami aerobowymi i anaerobowymi przy stałej tendencji do obniżania się poziomu wody gruntowej. W wyniku procesu murszowego w warstwach torfowych następuje mineralizacja substancji organicznej.

Mady rzeczne

Mady powstają z osadów rzecznych o łącznej miąższości co najmniej 40 cm na współczesnych rzecznych terasach zalewowych, które charakteryzują duże wahania lustra wód gruntowych. Ważną cechą profilu glebowego mad jest warstwowanie składające się z kolejnych namywów, często odmiennym składzie granulometrycznym oraz występowanie w dolnej części profilu warstw zawierających próchnicę. Na właściwości tych gleb wpływa częstość zalewów. Przy częstych zalewach powstają mady inicjalne. W przypadku gdy rzadsze są zalewy lecz płytki jest poziom wód gruntowych tworzą się mady właściwe, natomiast gdy zalewy ustają tworzą się mady brunatne.

Rzeźba terenu

Zasadnicze rysy rzeźby badanego obszaru są efektem wielu różnorodnych procesów morfologicznych. Główne rynny erozyjne i zrównania wierzchowinowe powstały w trzeciorzędzie w wyniku procesów denudacyjnych, przebiegających w warunkach klimatu półsuchego i okresowo wilgotnego [Jahn 1956]. Formy glacialne i fluwioglacialne zlodowacenia środkowopolskiego oraz formy pochodzenia eolicznego, rzeczno-jeziornego i antropogenicznego są efektem erozji i akumulacji w okresie plejstocenu i holocenu.

Obszar Natura 2000 PLB060005 Lasy Janowskie położony jest na terenie Równiny Biłgorajskiej. Rzeźba terenu Równiny Biłgorajskiej jest mało zróżnicowana. Dominują równiny tarasów akumulacyjnych. Formy te rozcinane są późnoplejstocenijskimi i holocenijskimi dolinami rzeczno-jeziornymi. Monotonny krajobraz urozmaicają wały wydymowe długości kilku kilometrów i wysokości względnej do 10 m. Urozmaicenie w rzeźbie stanowią również doliny rzek, kompleksy stawów, łąk, bagien i torfowisk.

Najbardziej intensywnie rozwijającym się procesem geomorfologicznym jest organogeniczna sedymentacja torfowiskowa, prowadząca do wypełniania licznych na tym obszarze zagłębień bezodpływowych (różnej wielkości, wieku i genezy), a w konsekwencji do wykształcenia rozległych powierzchni równin torfowych. W warunkach naturalnych, średni pionowy przyrost masy torfowej na analizowanym obszarze szacowany jest na 0,45-0,75 mm/rok (Dobrowolski i in. 1999). Jednak ze względu na znaczne przesuszenie wielu torfowisk (Buczek i in. 1999) obserwuje się zanik rozwoju sedymentacji organicznej i daleko posunięty proces murszenia.

Warunki hydrologiczne

Obszar Natura 2000 PLB060005 Lasy Janowskie usytuowany jest w zlewisiku Bałtyku, zlewni Wisły. Według regionalizacji hydrograficznej woj. lubelskiego (T. Wilgata, 1998) należy do Regionu I. Region I (obejmuje fragment Kotliny Sandomierskiej) jest obficie zasilany przez opady, odznacza się on dużą ilością powierzchniowych zjawisk wodnych oraz gęstą siecią wód płynących. Utworzono tu wiele sztucznych cieków i akwenów. Zachowały się bagna i mokradła, choć zabiegi melioracyjne zantropogenizowały krajobraz. Zaleganie nieprzepuszczalnych ilów miocénskich na małej głębokości implikuje nieznaczną zasobność wód podziemnych oraz ich podpowierzchniowy charakter.

Wody płynące

Sieć rzeczna obszaru Natura 2000 PLB060005 Lasy Janowskie jest bardzo bogata. Wynika to z położenia u podnóża Rostocza i Wyżyny Lubelskiej, na linii źródeł dających początek licznym rzekom i potokom. W części obejmującej fragment Lasów Lipskich (część zachodnia) sieć rzeczna jest nieco słabiej rozwinięta. Obszar należy w zdecydowanej większości do zlewni Bukowej (ciek III rzędu), która jest dopływem Sanu – ciek II rzędu leżącego w obrębie zlewni Wisły (ciek I rzędu). Powierzchnia jej dorzecza wynosi 662 km², całkowita długość rzeki wynosi 55,3 km. Średni podłużny spadek rzeki wynosi 1,34%, co kwalifikuje ją do rzek nizinnych (Krajewski i in. 2000). W części należącej do Lasów Janowskich znajdują się prawobrzeżne dopływy Bukowej: Rakowa, Branew, Czartosowa oraz rzeka Biała.

Zachodnia część leży w dorzeczu Łukawicy z lewobrzeżnym dopływem Dębowcem oraz Złodziejki. Rzeki te płyną w głębokich korytach i często meandrują. Charakterystyczną cechą zlewni Łukawicy jest duży udział stawów rybnych i bagien (Radwan i in. 1997, Krajewski i in. 2000).

Ważny element sieci wodnej tego terenu stanowią liczne bagna i torfowiska tworzące się w miejscach o nieprzepuszczalnym podłożu, jak np. Bagno Rakowskie, Imielty Ług. Pod względem zróżnicowania torfowiska omawianego terenu plasują się na drugim miejscu w Polsce, po Poleskim Parku Narodowym (Fijałkowski 1991, Radwan i in. 1996).

Wody stojące

Istotnym składnikiem systemu wodnego obszaru są stawy rybne, zasilane z wód powierzchniowych przez kanały doprowadzające. Jest to jeden z największych kompleksów stawów w Polsce (Radwan i in. 1997). Ich powierzchnia wynosi ok. 1600 ha. Największe kompleksy stawów znajdują się w zlewni Łukawicy z Dębowcem w rejonie Malińca, Gwizdowa, Świdrów (ok. 950 ha), w ujściowym odcinku Branwi w rejonie miejscowości Momoty, w okolicach Zaklikowa (dorzecza Sanny i Jodłówki) ok. 170 ha, w Lipie (dorzecze Złodziejki) ok. 110 ha.

Znaczny udział mają stawy nieużytkowane, zarastające i zarośnięte na różnych etapach ładowacenia. Warunki życia organizmów, struktura

zbiorowisk roślinnych i zwierzęcych pozostają pod decydującym wpływem gospodarowania – nawożenia, żywienia ryb paszami podawanymi do wody. Wody stawów są eutroficzne z powodu gromadzenia się biogenów. Sprzyja to bujnemu rozwojowi roślinności, wypłycaaniu i szybkiemu zarastaniu stawów. Akweny naturalne reprezentowane są jedynie przez śródleśne oczka wodne, starorzecza i okresowe zastoiska.

Wody podziemne

Według przyjętego za Paczyńskim (1993) podziału regionalnego zwykłych wód podziemnych na jednostki hydrogeologiczne, obszar należy do regionu lubelsko-podlaskiego (IX), wchodzącego w skład makroregionu centralnego.

W południowej części międzyrzecza Wisły i Bugu, w obrębie fizjograficznego regionu Równiny Biłgorajskiej, bazę intensywnego krążenia wód stanowi gruba seria łań krakowieckich. Pokrywa ona płaszczem o zróżnicowanej miąższości wapienie paleogeńskie osadzone na utworach jurajskich. W wapieniach tych istnieje poziom wodonośny o naporowym zwierciadle wody, powiązany hydraulicznie z wodami Roztocza.

W rynnach erozyjnych wyrzeźbionych w stropowej serii łań krakowieckich, wypełnionych osadami piaszczysto-żwirowymi, istnieją lokalne wody naporowe. Miąższość poziomu wodonośnego jest uzależniona od urzeźbienia stropu łań i wykształcenia litologicznego warstw neogeńskich. Miąższość warstw wodonośnych może dochodzić nawet do 30-50 m, natomiast ich szerokość jest mała, najczęściej kilkuset metrowa. Warstwy wodonośne przykryte są zwykle warstwą glin, mułków piaszczystych lub piasków pylastych.

Na obszarze Kotliny Sandomierskiej powszechnie użytkowane są wody gruntowe pochodzące z piasków pokrywowych leżących na warstwie glin zwałowych lub nawet na łań krakowieckich. Miąższość piasków jest niewielka, zatem zasoby wodne są małe. Największe zasoby stwierdza się w miejscach, w których strefa saturacji osiąga kilkunastometrowe wartości. Pierwszy poziom wód podziemnych tworzy jedno zwierciadło układające się zgodnie z ukształtowaniem powierzchni terenu. Obniża się ono w kierunku południowym. Głębokość występowania zwierciadła wody jest mała, na dużym obszarze poniżej 2 m, z licznymi strefami stałych lub okresowych podmokłości. Zasilanie pierwszego poziomu neogeńskiego pochodzi głównie z opadów atmosferycznych. Wody podziemne związane są z utworami neogenu, paleogenu i kredy górnej. Skały te stanowią zbiorniki o zróżnicowanych zasobach i warunkach występowania wód podziemnych. O warunkach występowania wody decydują przepuszczalność hydrauliczna i odsączalność oraz miąższość warstw wodonośnych i izolujących kredy i neogenu. Oprócz warunków geologicznych, wielkość zasobów wodnych jest uzależniona od zasilania, sezonowej oraz rocznej zmienności i intensywności opadów. Na tworzenie się zasobów wodnych wpływa proces parowania, duże znaczenie mają również gleby, potrzeby wodne roślin, użytkowanie i zabudowa terenu. Wody podziemne i powierzchniowe są silnie powiązane hydraulicznie.

Wody podziemne pierwszego użytkowego poziomu występują w różnych wiekowo i litologicznie utworach. Tworzą one trzy piętra wodonośne związane z osadami kredy, paleogenu i neogenu. Wody poszczególnych pięter znajdują się najczęściej w łączności hydraulicznej. Tworzą one jedno ciągle zwierciadło wody, którego wysokość położenia nawiązuje do rzeźby terenu. W zależności od charakteru skały wodonośnej oraz od sposobu występowania wód można wydzielać wody porowo – szczelinowe i szczelinowe w skałach kredowych lub wody porowe w luźnych osadach neogenu. W zróżnicowanych utworach neogeńskich wody podziemne występują w piaskach różnoziarnistych, często pylastych lub gliniastych. W obszarach dolin i obniżen oraz równin akumulacyjnych płytko położone zwierciadło wody pierwszego poziomu decyduje o istnieniu mokradeł stałych lub okresowych. Natomiast w terenach międzydolinnych występują wody gruntowe, których swobodne zwierciadło

wody nie jest izolowane od powierzchni terenu utworami słabo przepuszczalnymi. Zwierciadło wody pierwszego poziomu wykazuje ogólne nachylenie zgodne z ukształtowaniem powierzchni topograficznej.

Położenie względem sieci ekologicznej ECONET

Według opracowanego w 1995 r. projektu Krajowej Sieci Ekologicznej **ECONET PL** – będącego elementem Europejskiej Sieci Ekologicznej – obszarów przyrodniczych powiązanych przestrzennie i funkcjonalnie oraz stanowiących o dziedzictwie przyrodniczym Europy, w zasięgu terytorialnym obszaru Natura 2000 PLB060005 Lasy Janowskie, położony jest obszar węzłowy 34M Lasów Janowskich o znaczeniu międzynarodowym. Na zachód od obszaru położony jest obszar węzłowy 23M Środkowej Wisły. Na północ od obszaru położony jest korytarz ekologiczny 64k Wzniesień Urzędowskich i Roztocza Zachodniego o znaczeniu krajowym. Na południowy-wschód od obszaru położony jest korytarz ekologiczny 24m Biłgorajski o znaczeniu międzynarodowym. Na południe od obszaru położony jest korytarz ekologiczny 30m Dolina Dolnego Sanu o znaczeniu międzynarodowym.

Powiązanie funkcjonalne z innymi obszarami sieci Natura 2000

W pobliżu obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie położone są inne ostoje ptasie:

Małopolski Przełom Wisły - PLB140006

Puszcza Solska – PLB 060008

Puszcza Sandomierska – PLB 180005

Formy ochrony przyrody

W granicach obszaru położone są następujące formy ochrony przyrody:

Park Krajobrazowy Lasy Janowskie (powierzchnia ogólna - 39150 ha, całość na terenie obszaru)

Rezerваты przyrody (położone w całości na terenie obszaru):

- Imielty Ług (804,78 ha)
- Lasy Janowskie (2674,45 ha)
- Szklarnia (278,24 ha)
- Łęka (376,83 ha)
- Kacze Błota (167,92 ha)
- Jastkowice (45,65 ha)

SOO Uroczyska Lasów Janowskich (34 544,25 ha)

Użytki ekologiczne (powierzchnia łączna w województwach lubelskim i podkarpackim na terenie obszaru - 23,50 ha)

W obszarze znajduje się wiele drzew objętych pomnikową formą ochroną przyrody.

Klimat

Lokalne warunki rzeźby (nachylenie i wystawa stoków, wysokość względna i bezwzględna, typy i formy rzeźby), szata roślinna, głębokość wód gruntowych – to czynniki modyfikujące elementy meteorologiczne na obszarze powiatu. Ich prezentowane zróżnicowanie decyduje o zmienności klimatu lokalnego, czyli topoklimatu. Warunki klimatyczne powiatu są korzystne. Odnosi się to do warunków agroklimatu, bioklimatu i topoklimatu.

Urozmaicona rzeźba terenu i udział powierzchni leśnych wpływa na zróżnicowanie warunków mikroklimatycznych, co odzwierciedla się w:

- lepszym nasłonecznieniem stoków o ekspozycji południowej, południowo- wschodniej i południowo- zachodniej,
- występowaniu inwersji termicznych w dolinach rzek i obniżeniach terenu,
- słabą wentylacją dolin i obniżeń, sprzyjającą tworzeniu się mrozowisk, mgieł, zaleganiu zanieczyszczeń powietrza,
- dłuższym zaleganiu i większej grubości pokrywy śnieżnej na terenach zawietrznych.

Należy podkreślić, że w omawianym obszarze przeważające kierunki wiatrów i rzeźba terenu stwarzają korzystne warunki dla przewietrzania. Poprawy warunków klimatu lokalnego, na zasadzie poprawy standardów bioklimatycznych należy oczekiwać wraz ze wzrostem lesistości obszaru.

Wiatry charakteryzują się dużą zmiennością przestrzenną, przeważają wiatry zachodnie, południowo-zachodnie i północno-zachodnie przy obserwowanej zmienności kierunków w poszczególnych porach roku. Średnie prędkości zamykają się w przedziale 2,5 (lato) – 4,0 m/sek (zima).

Najdłuższymi porami roku są zima i lato. Jest to świadectwo kontynentalizacji klimatu. Wiążą się z tym dość duże kontrasty temperatury pomiędzy ciepłym latem i zwykle ostrą zimą. Przejściowe pory roku są krótkie, natomiast lato i zima zaczynają się wcześniej i trwają dość długo (po ok.100 dni). Dominują masy powietrza polarno-oceanicznego (lato), w mniejszym stopniu polarno-kontynentalnego (zima).

Warunki termiczne: średnie roczna temperatura 8,2 °C, średnia temperatura stycznia wynosi ok.-1,6°C, a lipca ok. 18,7°C. Średnie temperatury wiosny wynoszą ponad 7°C, lata - blisko 17°C (najcieplejsze miesiące to lipiec i sierpień 18,6°C), jesieni - 7,5°C i zimy - minus 3°C.

Dni mroźnych jest 40-55, dni z przymrozkami 120-125 (występują od końca września do początku czerwca).

Suma roczna opadów jest stosunkowo wysoka i kształtuje się na poziomie 650 mm (Janów Lubelski). W rozkładzie rocznym opadów zaznacza się wyraźna przewaga półrocza letniego (62% sumy rocznej). Średni czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 72 dni. [K. Kożuchowski 1995]

Okres wegetacyjny z temperaturą dobową powyżej 5 stopni należy do najdłuższych w całym międzyrzeczu Wisły i Bugu i dochodzi do 220 dni.

Charakterystyczną cechą klimatu tego regionu jest wysoki stopień nasłonecznienia, należący do najwyższych w kraju i przekraczający 62,5 kcal/cm²/rok. Średnia roczna liczba godzin usłonecznienia wynosi 1571, co w przeliczeniu na dobę daje 4,4 godz. Średnie roczne zachmurzenie wynosi ok.60 %.

Obszar ten posiada wilgotność względną na poziomie 68% (maksimum w grudniu, minimum w maju).

Położenie obszaru na tle Regionalizacji klimatycznej (Woś A. 1999)

- Region Sandomierski (R-XXII) – część zachodnia
- Region Zamojsko-Przemyski (R-XXVIII) – część wschodnia

2.2. Struktura własności i użytkowania gruntów

Typy użytków gruntowych	Typ własności	Powierzchnia użytków w ha	% udział powierzchni w obszarze
<i>Lasy**</i>		53134,83	88,22
<i>Grunty orne</i>		2438,80	4,05
<i>Łąki trwałe</i>		2013,92	3,34
<i>Pastwiska trwałe</i>		71,49	0,12
<i>Sady</i>		0,00	0
<i>Grunty pod stawami</i>		1674,98	2,78
<i>Nieużytki</i>		682,30	1,13
<i>Wody stojące</i>		0,00	0
<i>Wody płynące</i>		0,00	0
<i>Grunty zabudowane</i>		162,97	0,27
<i>Inne</i>		56,46	0,09

* Zgodnie z Corine Land Cover

**Brak danych do wyliczenia powierzchni lasów według struktury własności, dlatego podana jest powierzchnia lasów ogółem (*CORINE Land Cover 2006_skorygowane*)

2.3. Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka

Typy użytków*	Typ własności	Powierzchnia objęta dopłatami UE w ha	Rodzaj dopłaty, działania/priorytetu/programu
<i>Lasy</i>	<i>Lasy Państwowe</i>	<i>wg jednostek wdrażających</i>	<i>wg jednostek wdrażających</i>
	<i>Lasy komunalne</i>		
	<i>Lasy prywatne</i>		
	<i>Inne</i>		
<i>Sady</i>			
<i>Trwale użytki zielone</i>			
<i>Wody</i>			
<i>Tereny zadrzewione lub zakrzewione</i>			
<i>Inne</i>			

* Wg wytycznych do SDF 2012.1

2.5. Istniejące plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego

Tytuł opracowania	Instytucja odpowiedzialna za przygotowanie planu/programu/wdrażanie projektu	Ustalenia planu/programu/projektu mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Przedmioty ochrony objęte wpływem opracowania	Ustalenia dot. działań minimalizujących lub kompensujących
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Janów Lubelski	Urząd Miasta i Gminy Janów Lubelski	Plan przewiduje zalesianie. Ustalenia Planu wykluczają działania mogące mieć istotny wpływ na przedmioty ochrony		Dopuszczenie zalesiania gruntów rolnych włącznie z możliwością przeklasyfikowania bonitacji gruntów w ramach tego samego użytku w przypadku utraty jego przydatności gospodarczej.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Janów Lubelski - Zmiana 2009	Urząd Miasta i Gminy Janów Lubelski			
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego	Marszałek Województwa Lubelskiego	Opracowanie wskazuje obszar Lasów Janowskich jako część Kotliny Sandomierskiej za ekosystemy kluczowe w skali krajowej. Uznając ochronę najcenniejszych siedlisk oraz gatunków fauny i flory na ich terytorium za najbardziej obecnie nowoczesny sposób ochrony przyrody, przyjmuje się opracowaną na podstawie obowiązujących w Unii Europejskiej aktów prawnych, tj. Dyrektywy Siedliskowej (dyrektywa Rady 92/43/EWG w	Wszystkie przedmioty ochrony.	Brak

		sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory) i Dyrektywy Ptasiej (dyrektywy Rady 79/409/EWG o ochronie dziko żyjących ptaków), koncepcję tak zwanej Sieci NATURA 2000.		
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego	Marszałek Województwa Podkarpackiego	Program zawiera ogólne dane i ogólne wytyczne do tworzenia i porządkowania sieci Natura 2000	Wszystkie przedmioty ochrony.	Brak
Wojewódzki Program Rozwoju Alternatywnych Źródeł Energii dla Województwa Lubelskiego	Marszałek Województwa Lubelskiego	Program zawiera informacje o możliwościach województwa lubelskiego rozwoju alternatywnych źródeł energii.	Wszystkie przedmioty ochrony.	Przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko. Lokalizacja przedsięwzięć niekolidująca z korytarzami ekologicznym ptaków. Lokalizacja przedsięwzięć poza obszarami chronionymi.
Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2008-2011 z perspektywą do 2015	Zarząd Województwa Lubelskiego	Program zawiera ogólne dane i ogólne wytyczne do tworzenia i porządkowania sieci Natura 2000	Brak sprzeczności programu z przedmiotami ochrony	Brak
Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015	Zarząd Województwa Podkarpackiego	Program zawiera ogólne dane i ogólne wytyczne do tworzenia i porządkowania sieci Natura 2000	Brak sprzeczności programu z przedmiotami ochrony	Brak
Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020	Zarząd Województwa Lubelskiego	Zawiera ogólne zapisy dotyczące tworzenia sieci Natura 2000	Strategia nie zawiera treści pomocnych z punktu widzenia sporządzania planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000	Brak

Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020	Zarząd Województwa Podkarpackiego	Zawiera ogólne zapisy dotyczące tworzenia sieci Natura 2000	Strategia nie zawiera treści pomocnych z punktu widzenia sporządzania planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000	Brak
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Frampol	Urząd Gminy Frampol	W studium przedstawiono cele i zadania zagospodarowania miasta i gminy Frampol, przedstawione występujące na terenie gminy obszary Natura 2000 wraz z zadaniami ochronnymi	Lelek	Brak
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Modliborzyce	Urząd Gminy Modliborzyce	Studium przewiduje zalesianie. Ustalenia studiów wykluczają działania mogące mieć istotny wpływ na przedmioty ochrony	Lelek	Dopuszczenie zalesiania gruntów rolnych włącznie z możliwością przeklasyfikowania bonitacji gruntów w ramach tego samego użytku w przypadku utraty jego przydatności gospodarczej
Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Modliborzyce na lata 2008-2015	Urząd Gminy Modliborzyce	Strategia rozwoju gminy zakłada rozwój gminy w kierunku rozwoju energetyki odnawialnej m.in. farm wiatrowych.	Gatunki narażone na kolizję z farmami wiatrowymi.	Brak
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zaklików	Urząd Gminy Zaklików	Studium przewiduje zalesianie. Ustalenia studiów wykluczają działania mogące mieć istotny wpływ na przedmioty ochrony	Lelek	Dopuszczenie zalesiania gruntów rolnych włącznie z możliwością przeklasyfikowania bonitacji gruntów w ramach tego samego użytku w przypadku utraty jego przydatności gospodarczej
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Potok	Urząd Gminy Potok Wielki	Studium przewiduje zalesianie. Ustalenia studiów wykluczają działania mogące mieć istotny	Lelek	Dopuszczenie zalesiania gruntów rolnych włącznie z możliwością

Wielki		wpływ na przedmioty ochrony		przeklasyfikowania bonitacji gruntów w ramach tego samego użytku w przypadku utraty jego przydatności gospodarczej
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dzwola	Urząd Gminy Dzwola	Studium przewiduje zalesianie. Ustalenia studiów wykluczają działania mogące mieć istotny wpływ na przedmioty ochrony	Lelek	Dopuszczenie zalesiania gruntów rolnych włącznie z możliwością przeklasyfikowania bonitacji gruntów w ramach tego samego użytku w przypadku utraty jego przydatności gospodarczej
Strategia Rozwoju Gminy Dzwola na lata 2007-2015	Urząd Gminy Dzwola	Studium przewiduje zalesianie. Ustalenia studiów wykluczają działania mogące mieć istotny wpływ na przedmioty ochrony	Lelek	Brak
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin	Urząd Gminy Jarocin	Studium przewiduje regulację rzeki Bukowa.	Brak	Brak
Strategia Rozwoju Gminy Jarocin na lata 2010-2020	Urząd Gminy Jarocin	Jednym z celów strategicznych gminy jest zalesianie gruntów nieprzydatnych rolniczo. Ponadto dokument informuje o występujących na terenie gminy: bociana czarnego oraz głuszca.	Bocian czarny, głuszc, lelek.	Brak
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jarocin na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem lat 2013 – 2016	Urząd Gminy Jarocin	Program zakłada powstanie na terenie gminy elektrowni wirowej, jak również elektrowni wodnej w rzece Bukowa. Dla dokumentu przeprowadzoną strategiczną ocenę oddziaływania	Gatunki narażone na kolizję z farmami wiatrowymi.	Przy prowadzeniu inwestycji, a co za tym idzie znajomości wielkości tej inwestycji i stosowanej technologii należy przeanalizować możliwe oddziaływanie. Ponadto w wypadku wątpliwości lub

		na środowisko.		stwierdzenia możliwości oddziaływania na obszar Natura 2000 należy przeprowadzić konsultacje z właściwym organem ochrony środowiska.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pysznica	Urząd Gminy Pysznica	Dokument ustala zasady gospodarowania w rolnictwie m in. na obiektach stawowych koszenia trzciny poza okresem lęgowym, utrzymywanie wody na stawach oraz pozostawianie kęp roślinności.	Błotniak stawowy	Brak
Strategia Rozwoju Gminy Pysznica na lata 2007-2013	Urząd Gminy Pysznica	Brak istotnych informacji dla Planu Zadań Ochronnych.	Brak	Brak
Program ochrony środowiska dla gminy Pysznica	Urząd Gminy Pysznica	Dokument za jeden z celów stawia na rozwój gminy w dziedzinie energii odnawialnej tj wykorzystujących siłę wiatru i wody (małe elektrownie wodne)	Gatunki narażone na kolizję z farmami wiatrowymi.	Brak
Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Pysznica	Urząd Gminy Pysznica	Brak istotnych informacji dla Planu Zadań Ochronnych.	Brak	Brak
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radomyśl nad Sanem wraz ze zmianą	Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem		Wg prognozy oddziaływania na środowisko, Studium nie wpłynie negatywnie na przedmioty ochrony.	Tak, jak zaznaczono w dokumencie, planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną wyznaczonych obszarów, wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, na zasadach określonych

				w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko
Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Radomyśl nad Sanem na lata 2004-2006 oraz na kolejny okres programowania Unii Europejskiej - lata 2007-2013:	Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem	Brak istotnych informacji dla planu zadań ochronnych	Brak	Brak
Strategia Rozwoju Gminy Radomyśl nad Sanem na lata 2007-2013	Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem	Jednym z celów strategicznych jest budowa sieci kanalizacji na obszarze Natura 2000.	Brak	Brak
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Radomyśl nad Sanem na lata 2006 – 2013	Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem	Brak istotnych informacji dla planu zadań ochronnych.	Brak	Brak
Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Janowskiego na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.	Starostwo Powiatu Janowskiego	Program zakłada ochronę dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody	Dokument podlegał strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.	Brak
Strategia Rozwoju Powiatu Janowskiego na lata 2007-2020	Starostwo Powiatu Janowskiego	Brak istotnych informacji dla Planu Zadań Ochronnych	Brak	Brak
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Janów Lubelski	Urząd Miasta i Gminy Janów Lubelski	Zawiera ogólne zapisy dotyczące tworzenia sieci Natura 2000	Program nie zawiera treści pomocnych z punktu widzenia sporządzenia planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000	Brak

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Janów Lubelski na lata 2008-2015	Strategia Rozwoju Gminy Radomyśl nad Sanem na lata 2007 - 2013	Wykorzystanie potencjału turystycznego, i przyrodniczego poprzez rozwój i poprawę stanu infrastruktury turystycznej, wypoczynkowej. Zwiększenie atrakcyjności obszarów wiejskich dla inwestorów lokalnych i zewnętrznych.	Park Krajobrazowy Lasy Janowskie, obszar sieci Natura 2000, Rezerwat Przyrody „Pniów”, obszar projektowanego Parku Krajobrazowego Środkowej Wisły i Projektowanego Lipskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu	Realizacji tego celu ma służyć rozpoczęty w 2001 roku proces stymulowania rozwoju gospodarstw agroturystycznych oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi profesjonalnej bazy turystyczno-wypoczynkowej
Program Ochrony Środowiska dla powiatu nizańskiego 2010 - 2013 z uwzględnieniem lat 2014 - 2017	Starostwo Powiatu Nizańskiego	Program zakłada zalesianie gruntów V i VI klasy.	Lelek	Brak
Strategia Rozwoju Powiatu Nizańskiego na lata 2007-2015	Starostwo Powiatu Nizańskiego	Brak informacji istotnych dla Planu Zadań Ochronnych	Brak	Brak
Plan ochrony Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie	Park Krajobrazowy Lasy Janowskie	Plan ochrony ustala wskazania dla studiów i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	Ustalenia Planu nie dotyczą obszaru Natura 2000.	Brak
OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE PODSTAWOWE dla potrzeb Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu w położonego w obrębie ewidencyjnym RADOMYŚL n/SANEM	Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem	Opracowanie dotyczy obszaru 25 ha we wschodniej części miejscowości Musików.	Teren zasiedlany przez lerka i gąsiora.	- prace budowlane i adaptujące teren pod budwę powinny się rozpoczynać poza okresem lęgowym ptaków 15 marca 15 sierpnia; - celem rekompensaty utraty siedliska gąsiora Lanius collurio gatunku Natura 2000 należy wybrać powierzchniowo identyczny teren w okolicy i

				zalesić go sadzonkami sosny <i>Pinus silvestris</i> tworząc tym samym siedlisko utracone dla gatunku z załącznika I Dyrektywy Ptasiej Natura 2000,
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Obszaru Położonego w Obrębie Ewidencyjnym Rzeczycy Długa, miejscowość Musików, gmina Radomyśl nad Sanem	Urząd Gminy Radomyśl nad Sanem	<p>Przedmiotowy teren objęty Planem to obszar 25 ha projektowanego osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i rekreacyjnej z usługami położony jest w południowo-wschodniej części miejscowości Musików, na południowym krańcu gminy Radomyśl nad Sanem.</p> <p>Dla dokumentu przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.</p>	<p>W odniesieniu do celu i przedmiotu ochrony OSO Lasy Janowskie, prognoza oos nie przewiduje się oddziaływań pozytywnych. Nie przewiduje się również oddziaływań znacząco negatywnych ze względu na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak oddziaływań bezpośrednich wynikających z charakteru projektowanych funkcji oraz znacznego oddalenia od granic obszaru OSO; - separację przestrzenną poprzez teren zainwestowania wiejskiego i tereny rolne; - brak bezpośrednich powiązań siedliskowo-przyrodniczych; - przewidywane pośrednie oddziaływania nie powodujące naruszenia standardów poszczegól- 	Brak

			ných elementów środowiska; - przewidywany miejscowy zasięg oddziaływań pośrednich.	
Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Janów Lubelski na okres od 1 stycznia 2020 do 31 grudnia 2029	Nadleśnictwo Janów Lubelski	Plan urządzenia lasu wyklucza działania mogące mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony i zapewnienia utrzymanie właściwego stanu ochrony. Dla dokumentu przeprowadzoną strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.	Plany urządzenia lasu są najistotniejszym dokumentem planistycznym oddziałującym na przedmioty ochrony w Obszarze. Pod istotnym wpływem opracowania znajdują się przede wszystkim gatunki: głuszc, bocian czarny, dzięcioł czarny, dzięcioł zielono siwy, bielik, lelek.	
Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Gościeradów na okres od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2025	Nadleśnictwo Gościeradów	Plan urządzenia lasu wyklucza działania mogące mieć negatywny wpływ na przedmioty ochrony i zapewnienia utrzymanie właściwego stanu ochrony.	Plany urządzenia lasu są najistotniejszym dokumentem planistycznym oddziałującym na przedmioty ochrony w Obszarze. Pod istotnym wpływem opracowania znajdują się przede wszystkim gatunki: głuszc, bocian czarny, dzięcioł czarny, dzięcioł zielono siwy, bielik, lelek.	
Budowa drogi ekspresowej S-19 granica państwa –	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Przebieg drogi ekspresowej (wg zaproponowanych wariantów)	Bocian czarny i głuszc.	Zastosowanie ekranów ekologicznych w miejscach

<p>Białystok – Lublin – Nisko – Rzeszów – Barwinek – granica państwa na odcinku koniec obwodnicy Lublina – granica woj. lubelskiego i podkarpackiego</p>		<p>może naruszać strefy ochronne bociana czarnego i głuszca.</p>		<p>kolizji z ostojami oraz organizacja placu budowy niekolidująca z ostojami. (rozwiązania zaproponowane w raporcie ooś)</p>
<p>Odbudowa i budowa systemu zastawek, przepustów z piętrzeniami na istniejących rowach melioracyjnych, odbudowa mniczków wodnych na stawach w lasach Nadleśnictwa Janów Lubelski na terenie gmin: Dzwola, Janów Lubelski, Modliborzyce, Potok Wielki, Pysznicza” realizowany w ramach ogólnopolskiego projektu „Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych”</p>	<p>Nadleśnictwo Janów Lubelski</p>	<p>Projekt zakłada budowę przepustów z piętrzeniem (61 obiektów), zastawek piętrzących (42 obiekty) i mniczków na stawach (3 obiekty). Łączna powierzchnia zajmowana przez poszczególne obiekty wynosi ok. 1940 m², które zostaną zlokalizowane punktowo na istniejącym systemie rowów melioracyjnych głównie we wschodniej i centralnej części Nadleśnictwa Janów Lubelski, w wielu przypadkach, w miejscach, gdzie niegdyś funkcjonowały podobne urządzenia. Oddziaływanie budowli wg szacunków obejmie ok. 15% powierzchni nadleśnictwa (4500 ha) i będzie polegało głównie na retencjonowaniu łącznie przez wszystkie obiekty ok. 440000 m³ wody.</p>	<p>Głuszc, bocian czarny, lelek, błotniak stawowy, dzięcioł czarny, dzięcioł zielonosiwy.</p>	<p>Przestrzeganie okresów ochronnych dla ptaków.</p>

2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych – dane zweryfikowane

2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych

Kod	Nazwa polska	Identyfikator fitosocjologiczny ¹	Pokrycie [ha] ²	Reprezentatywność	Pow. względna	Ocena stanu zachowania	Ocena ogólna	Stopień rozpoznania

¹Naukowa nazwa siedliska

²Zgodnie z danymi przestrzennymi

2.6.2. Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Wielkość populacji		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna
			Min.	Max.					

2.6.3. Gatunki zwierząt (bez ptaków) i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Pop. osiadła		Pop. rozrodcza		Pop. przemieszczająca się		Pop. zimująca		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna
			Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max					

2.6.4. Gatunki ptaków i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Pop. osiadła		Pop. rozrodcza		Pop. przemieszczająca się		Pop. zimująca		Jednostka liczebności	Ocena populacji	Ocena st. zach.	Ocena izolacji	Ocena ogólna
			Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max	Min.	Max					
A223	Włochatka	Aegolius funereus	7	10							p	C	B	B	C
A224	Lelek kozodój	Caprimulgus europaeus			300	340					p	B	B	C	B
A030	Bocian czarny	Ciconia nigra			15	20					p	C	B	C	B
A081	Błotniak stawowy	Circus aeruginosus			20	55					p	C	B	C	C
A236	Dzięcioł czarny	Dryocopus martius	280	320							p	B	B	C	C
A075	Bielik	Haliaeetus albicilla			5	6					p	C	B	C	C
A022	Bączek	Ixobrychus minutus			2	20					p	C	B	C	C
A234	Dzięcioł zielonosiwy	Picus canus	32	40							p	C	B	C	C
A108	Głuszec	Tetrao urogallus	3	10							cmales	B	B	B	B

A223 Włochatka *Aegolius funereus*

Charakterystyka gatunku: Gatunek średniego ptaka drapieżnego z rodziny puszczykowatych. Bardzo nieliczny, lokalnie nieliczny gatunek lęgowy, głównie w całym pasie polskich gór i na północy; częściowo osiadły. Prowadzi nocny tryb życia, ze szczytem aktywności łowieckiej po zachodzie i przed wschodem słońca. Pary łączą się tylko na jeden sezon. Dojrzałość płciową osiąga w 2 roku życia. Wielkość terytorium w dużej mierze zależy od obfitości pożywienia oraz statusu pary lęgowej (poligamiczne samce bronią większego terytorium). Samce rozpoczynają nawoływania godowe pod koniec marca. Włochatka gniazduje zwykle w dziuplach dzięcioła czarnego, bardzo chętnie w budkach lęgowych. Zimuje najczęściej w obrębie arealu lęgowego, rzadko zapuszczając się poza jego granice. Najczęściej poluje z zasiadki, rzadziej penetruje korony drzew, budki lęgowe i dziuple w poszukiwaniu piskląt ptaków. Główny jej pokarm stanowią drobne ssaki. Preferuje ofiary o masie 20–35 g, chwytając głównie nornice rude i norniki. Jest to gatunek borealno-górski związany z lasami iglastymi, szczególnie ze świerkiem i jodłą. Na niżu zasiedla ponad 100-letnie bory sosnowo-świerkowe i nierzadko również lite bory sosnowe, często z niewielką domieszką świerka czy ze świerkiem w podroście. W litych świerczynach, zarówno na niżu, jak i w górach Polski, istotna dla włochatki jest obecność kęp lub chociażby pojedynczych buków. Ważnym elementem w wyborze siedliska jest obecność rozległych terenów otwartych w postaci zrębów, wiatrołomów, dolin rzecznych, bagien, upraw, a także gęstych drągowin czy młodników. Te ostatnie wykorzystuje nierzadko jako schronienie dzienne. Unika terenów zasiedlonych przez większe gatunki sów, jak np. puszczyka i puchacza, które

są jej naturalnymi wrogami.

Stan zachowania w sieci Natura 2000: W latach 2010-2017 gatunek objęty Monitoringiem Ptaków Polski (MLSL) w ramach PMŚ prowadzonym przez GIOŚ. W Polsce włochatka występuje na dwóch oddzielnych obszarach – na północy i na południu kraju, pomiędzy którymi w pasie Polski środkowej występuje szereg rozproszonych stanowisk, których liczba wzrasta w miarę specjalnych poszukiwań. Pierwszy z wymienionych obszarów leży na południowym skraju borealnego zasięgu gatunku. Szczególnie dużo stanowisk włochatki wykryto tu w Puszczech: Biało-wieskiej, Knyszyńskiej, Augustowskiej i Piskiej oraz na nieco izolowanym od poprzednich obszarze Pomorza Gdańskiego. Druga strefa zasięgu związana jest z terenem Karpat i Sudetów oraz ich podgórze, jak również – być może w wyniku inwazji ptaków z tego obszaru – przyległymi obszarami nizinnymi. Gatunek wykazuje wzrost liczebności połączony z rozszerzaniem zasięgu, notowany w całej centralnej Europie (Kopij 2011). Liczebność podlega silnym fluktuacjom, związanym ze zmianami dostępności gryzoni. Szacunkowa ocena populacji krajowej to 1200–2400 par (Chodkiewicz i in., 2015).

Stan zachowania w ostoi: Liczebność populacji referencyjnej w kraju wg PMŚ GIOŚ wynosi 2000 p. Na terenie ostoi w 2010 roku stwierdzono występowanie 7-10 par tego gatunku (LTO 2010). Stanowi to od 0,35 % do 0,5 % populacji krajowej i znajduje się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ względem populacji referencyjnej, co odpowiada ocenie C. Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (gatunek stopniowo zasiedla nowe obszary - wschodnia część ostoi); Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena B - populacja występuje na skraju zasięgu gatunku.

Ranga w obszarze: Umiarkowana – w Polsce populacja występuje na skraju zasięgu gatunku, bardzo nieliczny, wymaga ochrony czynnej. Tzw. „gatunkiem parasolowym” dla włośчатки jest w tej ostoi dzięcioł czarny. Polska Czerwona Księga Zwierząt (2001): LC gatunek mniejszego ryzyka, ale wymagający szczególnej uwagi. Status zagrożenia w Europie: (S) gatunek nie zagrożony, którego status ochronny prawdopodobnie jest odpowiedni.

A224 Lelek *Caprimulgus europaeus*

Charakterystyka gatunku: Charakteryzuje się bardzo skrytym trybem życia. Aktywny od zmierzchu do świtu, spędza dzień, siedząc nieruchomo, ustawiwszy ciało wzdłuż gałęzi lub przesiadując na ziemi. Powrót na lęgowiska rozpoczyna się już w połowie kwietnia, a składanie jaj w maju (1 lęg) oraz w lipcu (2 lęg). Zniesienie najczęściej złożone z 2 jaj składanych wprost na suche podłoże, zwykle na skraju lasu, w pobliżu polan, luk w drzewostanach starszych lub w młodnikach. W przypadku niepokojenia potrafi przenosić jaja w bezpieczniejsze miejsca, nawet na odległość kilkunastu m. Wysiadywanie jaj trwa 17–18 dni; młode biegają już po kilku dniach, a pełną samodzielność uzyskują po 21 dniach. Lelek jest gatunkiem charakterystycznym dla rozległych kompleksów leśnych z polanami i zrębami. Najczęściej zasiedla skraje borów mieszanych i suchych oraz nadmorskie bory bażynowe i świetliste dąbrowy. Szczególnie licznie zasiedla rozległe zręby oraz tzw. pożarzyska i większe śródleśne polany. Natomiast skraje zewnętrzne lasów liczniej zasiedla tylko wtedy, jeżeli sąsiadują z odłogowanymi gruntami rolnymi lub suchymi pastwiskami i łąkami, wydmami i wrzosowiskami. Unika lasów zwartych, podmokłych oraz niedużych "wysp" leśnych położonych w znacznej odległości od dużych kompleksów, może jednak zasiedlać niewielkie kępy sosen na wydmowych wyniesieniach wśród łąk w dolinach rzek, nawet do 1 km od najbliższych dużych kompleksów.

Stan zachowania w sieci Natura 2000: Gatunek nie jest objęty monitoringiem w ramach PMŚ prowadzonym przez GIOŚ. Liczebność krajowej populacji lęgowej lelka nie jest dobrze poznana. Według jednych szacunków może ona wynosić około 4000–6000 p., według innych zaledwie

1000–5000 p. Zaskakująco niska jest ocena podana dla Wielkopolski (200 p.), populację zasiedlającą Małopolskę szacuje się na 800–1000 p., a populację Mazowsza i Południowego Podlasia na 1100–1300 p. Niewiele wiemy o trendach zmian rozmieszczenia i liczebności lelka w Polsce, natomiast prawdopodobnie gatunek ten wykazuje kilkuletnie fluktuacje liczebności. W ostatnich latach przeprowadzono dokładne cenzusy z zastosowaniem stymulacji głosowej w wybranych, puszczańskich kompleksach leśnych oraz na największych pożarzyskach. Badania te umożliwiły dość precyzyjne określenie liczebności terytorialnych samców lelka w największych w Polsce ostojach tego gatunku. Są to następujące obszary: Bory Tucholskie (564–730, Guentzel i Ławicki 2009), Puszcza Notecka (200–600, Mizera i Kujawa 2010), Bory Dolnośląskie (350–450, Bena 2010), Puszcza Solska (100–360, Stachyra i in. 2010), Puszcza Białowieska (250–280, Rowiński 2010), Puszcza Piska (150–200, Ryś 2010), pożarzysko koło Kuźni Raciborskiej (160–180, Henel i Kruszyk 2006), Puszcza Biała (150, Rzępała i Kowalski 2010), Puszcza nad Gwdą (100–150, Kujawa i Mizera 2010), Puszcza Sandomierska (100–150, Kata 2010), Puszcza Augustowska (80–100, Zawadzka i Zawadzki 2010), Lasy Janowskie (min. 100, Szewczyk i Wójciak 2010), Doliny Omulwi i Płodownicy (min. 100, Rzępała i in. 2010), Lasy Maciejowickie (min. 100, A. Dombrowski, Z. Grzegóźółka, S. Osziel — mat. niepubl.), Lasy Łukowskie (58–65, Goławski i in. 2009), Lasy Sobiborskie (min. 50, G. Grzywaczewski i J. Wójciak — mat. niepubl.). Wymienione obszary skupiają łącznie około 3000 par, co stanowiłoby 60% górnej wartości przedziału szacunkowej liczebności krajowej populacji lęgowej lelka (5000 par, biorąc pod uwagę zakres 4000–6000 par) (poradnik). Szacunkowa ocena populacji krajowej to 6000–10000 par (Chodkiewicz i in., 2015).

Stan zachowania w ostoi: Liczebność populacji referencyjnej w kraju wg PMS GIOŚ wynosi 6000 p. Obszar ostoi jest wyznaczony jako ostoja ptaków IBA z kryterium C6 dla tego gatunku. Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w całym obszarze. Największe zagęszczenie znajduje się w zachodniej części ostoi w miejscu dawnego poligonu wojskowego w Lipie. W 2002 roku na poligonie na powierzchni 16,1 km² stwierdzono 67-76 odzywających się samców, co daje zagęszczenie 41,6 – 44,7/10km². Jest to jedno z większych zagęszczeń tego ptaka w kraju. Większość terytoriów stwierdzona na wrzosowiskach w pobliżu młodników i pojedynczych drzew (Gustaw, Grzywaczewski, Szewczyk). Na terenie ostoi w 2010 roku stwierdzono występowanie 300-340 par, na trzech powierzchniach próbnych (LTO 2010). Tak więc populacja w ostoi stanowi od 5 do 5,67 % populacji krajowej. Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (w obszarze występuje wiele zrębów i polan, gdzie gatunek posiada siedlisko, w miejscu największego nagromadzenia ptaków - obszar poligonu postępująca sukcesja); Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartej, naturalnego zasięgu gatunku.

Ranga w obszarze: Bardzo wysoka – największe zagęszczenie gatunku w kraju, zagrożony w ostoi w szczególności z uwagi na utratę siedliska na skutek naturalnej sukcesji na byłym poligonie. W Polsce jest to gatunek lęgowy nieliczny, lokalnie średnio liczny. Status zagrożenia w Europie: (D) gatunek zagrożony z racji zmniejszania się liczebności populacji.

A030 Bocian czarny *Ciconia nigra*

Charakterystyka gatunku: Gatunek o dziennej aktywności. Ptaki wykazują duże przywiązanie do rewirów. W trakcie lęgów występuje w monogamicznych terytorialnych parach, podczas wędrówek i zimowania prowadzi samotniczy tryb życia. Do budowy gniazd bociany czarne wybierają zwykle stare, dorodne, ponad stuletnie drzewa, zwykle dęby. Gniazda lokalizują w dolnej części korony w rozwidleniu konarów, lub przy pniu na bocznych gałęziach. Do lęgu przystępuje na przełomie marca i kwietnia po powrocie z zimowisk. Lęgowiska opuszcza we wrześniu. W karmieniu młodych uczestniczą oboje rodzice. Bociany czarne żerują zarówno w bezpośrednim sąsiedztwie gniazda, jak też korzystają z żerowisk oddalonych od gniazda o kilka kilometrów. Pokarm stanowią głównie ryby i płazy. Gatunek ten preferuje duże kompleksy leśne. Optymalne warunki

znajduje w siedliskach ze znacznym udziałem trudno dostępnych terenów podmokłych i zabagnionych oraz obfitujących w śródleśne rzeki. Zadowolona się też uboższymi lasami, w sąsiedztwie których posiada atrakcyjne żerowiska – stawy rybne, łąki czy doliny rzek. Gniazduje raczej z dala od osiedli ludzkich.

Stan zachowania w sieci Natura 2000: W latach 2010-2017 gatunek objęty Monitoringiem Ptaków Polski (MPD i MPM) w ramach PMŚ prowadzonym przez GIOŚ. Bocian czarny jest szeroko rozpowszechnionym ptakiem lęgowym na terenie całego kraju, od nizin po obszary górskie, gdzie gnieździ się do wysokości 1000–1200 m n.p.m. Najniższy stan liczebności populacji lęgowej bociana czarnego, po silnym regresie trwającym od XIX wieku, obserwowano w Polsce w latach 20. XX w. Od tamtego czasu obserwuje się systematyczny wzrost liczby gniazdujących par. Później bocian czarny zasiedlił rejony centralne, bo dopiero w ostatnim ćwierćwieczu XX w. Obecnie na większości obszarów jego liczebność jest stabilna, choć w niektórych rejonach kraju obserwuje się postępujący spadek, np. we wschodniej Polsce. Wielkość populacji lęgowej bociana czarnego w Europie szacuje się na 6300-9600 p. Bociany czarne preferują długowieczne, dorodne drzewostany przejawiające się zwykle wyjątkowymi walorami krajobrazowymi. Z tego powodu lęgowiska znajdują się głównie na terenach Parków Narodowych czy Krajobrazowych w Polsce jest to w północno wschodniej i wschodnia część kraju. Liczebność w Polsce szacowana jest aktualnie na 1400–1600 par (Zieliński i in. 2011, Chodkiewicz i in., 2015), z czego niemal 90% populacji zasiedla niż i obszary wyżynne.

Stan zachowania w ostoi: Liczebność populacji referencyjnej w kraju wg PMŚ GIOŚ wynosi 1200 p. Obszar ostoi jest wyznaczony jako ostoja ptaków IBA z kryterium C6 i B2 dla bociana czarnego. W okresie ostatnich 30 lat widoczny spadek liczebności populacji. W obszarze Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie (wschodnia część obecnej ostoi w latach osiemdziesiątych liczebność tego gatunku oceniona na 25-30 par (Cieślak 1984). W latach dziewięćdziesiątych w obszarze Parku stwierdzono 20 – 25 gniazd (Wójciak, Piotrowska 1997, Wójciak 2005). Obecnie osobniki populacji lęgowej rozmieszczone są głównie w centralnej i zachodniej części ostoi w liczbie 15-20 par lęgowych, co stanowi

1,25 % do 1,67% populacji krajowej (Wilk i in. 2010, LTO 2010). Odpowiada to ocenie C, czyli znajduje się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ względem populacji referencyjnej. Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (kompleksy stawów z fragmentami rozległych trzcinowisk, na obiektach prowadzona ekstensywną gospodarką rybacką); Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartego, naturalnego zasięgu gatunku. Na terenie ostoi wyznaczono 4 strefy ochrony dla tego gatunku.

Ranga w obszarze: Bardzo wysoka - bardzo nieliczny ptak lęgowy wymagający ochrony czynnej, którego nie dotyczą zwolnienia od zakazów wynikające z wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, wymagający ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania. Status zagrożenia w Europie: (R) gatunek zagrożony z racji rzadkiego występowania.

A081 Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*

Charakterystyka gatunku: Zasiadła równinne tereny otwarte. Błotniak stawowy występuje na obszarach bogatych w trzcinowiska i szuwały wokół zbiorników wodnych oraz na torfowiskach zarastających trzcinami i zaroślami wierzbowymi. Gniazduje głównie w łąkach trzcin, w szuwarach pałkowych i oczeretowych, porastających jeziora, zbiorniki retencyjne, stawy rybne, zalewy nadmorskie, starorzecza i śródpolne oczkach wodne. Na torfowiskach błotniak stawowy lęgnie się w łąkach kłoci wiechowatej i szuwarach wielkoturzycowych. Gniazdo zakłada nad lustrem wody lub w trudno dostępnym, podmokłym terenie; najczęściej buduje w kępach trzcin lub innej wysokiej roślinności, niekiedy w zarastających powierzchnię krzewach wierzby. Błotniaki stawowe żerują najchętniej na rozległych terenach łąkowych oraz penetrują uprawy rolne (zboża i okopowe). Występowaniu tego gatunku sprzyja mozaikowość siedlisk w zróżnicowanym krajobrazie otwartym (Buczek 2007). Poluje zarówno na mokradłach jak i na polach oraz łąkach sąsiadujących z terenami lęgowymi. Poluje w typowy dla błotniaków sposób – lecąc nisko i spokojnie nad trzcinowiskiem, bagnem, łąką lub polem wypatruje i nasłuchuje zdobyczy. W zależności od lokalnych warunków chwytą bardzo różne drobne zwierzęta. Zazwyczaj podstawę diety stanowią gryzonie, a także mniejsze ptaki wodno-błotne oraz śpiewające, zwłaszcza ich pisklęta i podloty. Rzadziej poluje na inne małe kręgowce np. płazy. Błotniaki stawowe są ptakami wędrownymi, zimują w Afryce na południe od Sahary bądź na obszarze śródziemnomorskim. Na lęgowiska wracają zazwyczaj na przełomie marca i kwietnia, zwykle najpierw pojawiają się samce. Pierwszy raz do lęgów przystępują najczęściej w wieku 2-3 lat. Gniazdo budują pośród zeszłorocznych trzcin, rzadziej w innych szuwarach. Samica składa 3-6 jaj, które sama wysiaduje. W tym czasie oraz kiedy w gnieździe są małe pisklęta samiec zaopatruje rodzinę w pokarm. Młode po wykluciu przebywają w

gnieździe 32–38 dni. Wylot z gniazda następuje w połowie lipca. Przez następne 20–25 dni rodzina przebywa w rewirze lęgowym. Odlot trwa od połowy sierpnia do października. Przeciętna powierzchnia terytorium gniazdowego błotniaka stawowego wynosiła na Lubelszczyźnie 15-25 ha. (Buczek i Keller 1994).

Stan zachowania w sieci Natura 2000: W latach 2000-2017 objęty Monitoringiem Ptaków Polski (MPPL, MFGP, MPD i MPM) w ramach PMŚ prowadzonym przez GIOŚ, z którego wynika, że na obszarach Natura 2000, liczebność populacji nieznacznie się waha, utrzymując jednak niewielką tendencję wzrostową. Aktualna liczebność w kraju szacowana jest na 6600–7100 par lęgowych (Chodkiewicz i in., 2015). W odpowiednich biotopach występuje niemal w całej niżowej Polsce, unikając jedynie gór. Miejscami, w niżowej części kraju jest gatunkiem średnio licznym. Całkowitą liczebność w kraju szacuje się na ok. 7 - 10 tys. par. Najwyższe liczebności błotniak stawowy osiąga w dolinie Narwi (ok. 250 par), Zalewie Szczecińskim (120 par), Stawach Milickich (170 par), na ziemi lubuskiej (170 par), w Świętokrzyskiem (160 par), w Kotlinie Biebrzańskiej (300 par) i na całym Śląsku do 750 par . W ostatnim 30-leciu odnotowano wyraźny wzrost liczebności błotniaka stawowego w kraju (Buczek 2007).

Stan zachowania w ostoi: Liczebność populacji referencyjnej w kraju wg PMŚ GIOŚ wynosi 9000 p. Na terenie ostoi występuje licznie. Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w centralnej i zachodniej części obszaru w miejscach hodowlanych stawów rybnych. W ostoi występuje 20-55 par co stanowi 0,22%-0,61% populacji krajowej (Wilk i in. 2010, LTO 2010), co odpowiada ocenie C (populacja w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ względem populacji referencyjnej). Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (kompleksy stawów z fragmentami rozległych trzcinowisk, na obiektach prowadzona ekstensywną gospodarką rybacką); Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartego, naturalnego zasięgu gatunku.

Ranga w obszarze: Umiarkowana - nieliczny, lokalnie średnio liczny gatunek lęgowy obszarów niżowych kraju, wyjątkowo spotykany zimą, wymagający ochrony czynnej. Status zagrożenia w Europie: (S) gatunek niezagrożony, którego status ochronny jest prawdopodobnie odpowiedni.

A236 Dzięcioł czarny *Dryocopus martius*

Charakterystyka gatunku: Gatunek osiadły, zajmuje terytoria, przeważnie o powierzchni kilkudziesięciu lub kilkuset ha, których aktywnie broni. Do lęgów przystępuje w drugiej połowie kwietnia. Gniazdo umieszcza w obszernych, głębokich na co najmniej 0,5 m, samodzielnie wykutych dziuplach, zlokalizowanych przeważnie na wysokości 6–20 m w różnych gatunkach drzew, w drzewach zarówno zdrowych, jak i osłabionych, przeważnie o średnicy nie mniejszej niż 30 cm. Żywi się larwami owadów, głównie chrząszczy kózkowatych, oraz mrówkami z rodzaju gmachówka *Campanotus*, wydobywanymi z drewna lub spod kory drzew, wyjątkowo zjada nasiona drzew. Zasiedla wszystkie większe kompleksy lasów w starszych klasach wieku, od wszelkiego typu borów, poprzez buczyny, dąbrowy i grądy, aż po lasy lęgowe. Jest to tzw. „gatunkiem parasolowym” dla włośчатки i dzięcioła zielonosiwego.

Stan zachowania w sieci Natura 2000: Ponieważ gatunek jest w kraju szeroko rozpowszechniony we wszelkich borach górskich i nizinnych i brak jest jednoznacznych ocen liczebności na większych obszarach, trudno wymienić obszary o największej liczebności. Wysokie zagęszczenie gatunek osiąga w Puszczy Piskiej, Puszczy Rominckiej, Puszczy Białowieskiej, Puszczy Zielonka pod Poznaniem, Puszczy nad Gwdą, Puszczy Barlineckiej czy w Drawieńskim PN. Aktualna liczebność szacowana w kraju jest na 31000–42000 par lęgowych (Chodkiewicz i in., 2015).

Stan zachowania w ostoi: Liczebność populacji referencyjnej w kraju wg PMŚ GIOŚ wynosi 2000 p. Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w całym obszarze ostoi w szacowanej liczebności na 280-320 par lęgowych co stanowi 14%-16% (średnio 15%) populacji lęgowej w kraju (LTO 2010). Tak więc populacja znajduje się w przedziale B $15\% \geq p > 2$ względem populacji referencyjnej. Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (w obszarze utrzymywane są obszary starego drzewostanu); Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartego, naturalnego zasięgu gatunku.

Ranga w obszarze: Umiarkowana - jest to gatunek parasolowy, od którego zależy inny gatunek w ostoi – w szczególności włośchatka, ale również dzięcioł zielonosiwy. Nieliczny, lokalnie średnio liczny gatunek lęgowy. Gatunek osiadły wymagający ochrony czynnej. Status zagrożenia w Europie: (S) gatunek nie zagrożony, którego status ochronny jest prawdopodobnie odpowiedni.

A075 Bielik *Haliaeetus albicilla*

Charakterystyka gatunku: Bielik to nasz największy lęgowy ptak drapieżny. Bielik jest gatunkiem gniazdującym w środowisku leśnym, natomiast żerującym na obszarach otwartych, głównie nad rybnymi jeziorami, stawami hodowlanymi i w dolinach rzecznych. W dużych kompleksach leśnych gniazda umieszczane są w najstarszych, luźnych drzewostanach (często użytkowanych rębnią gniazdową), o średnim wieku ok. 150 lat. Podstawowymi wymogami wobec miejsca gniazdowego jest występowanie starych i wytrzymałych drzew rosnących w niezbyt dużym zwarciu (łatwy dolet) z rozłożystymi koronami zdolnymi utrzymać duże gniazdo, osiągające czasami wagę do 1 tony oraz rzadka obecność ludzi. Gniazdo najczęściej zbudowane jest na sośnie, buku, olszy lub dębie, na skrajach, jak i w głębi kompleksów lasów, w odległości nawet 8 km od miejsc żerowania. Podstawową dietą bielika są ryby i ptaki wodne, w proporcjach i składzie gatunkowym zależnym od lokalnych warunków. W przypadku ryb najczęściej są to gatunki najłatwiej dostępne, jeśli chodzi o ptaki drapieżniki chętnie polują np. na łyski oraz podloty innych ptaków wodnych. W Polsce dorosłe bieliki są ptakami osiadłymi i cały rok spędzają w rewirze lęgowym o wielkości około 100 km². Jedynie w bardzo trudnych warunkach zimowych niektóre osobniki koczują nieco dalej w poszukiwaniu pożywienia. Pierwszy raz przystępują do rozrodu w wieku 5-6 lat, wyjątkowo wcześniej. Samica składa 1-3 jaja, najczęściej 2, jednak

średnio tylko w połowie skutecznych lęgów gniazdo opuszczają 2 młode (wyjątkowo 3). Młode ptaki mogą pozostać przez zimę w rewirze rodziców lub podejmują jesienią mniejsze lub większe wędrówki w poszukiwaniu zasobnych łowisk. Również osobniki 2-4 letnie prowadzą głównie koczowniczy tryb życia.

Stan zachowania w sieci Natura 2000: W latach 2007-2017 objęty Monitoringiem Ptaków Polski (MPB, MZPW, MZPWP, MPD i MPM) w ramach PMŚ prowadzonym przez GIOŚ, który wskazuje iż populacja nieznacznie wzrasta. Według aktualnych szacunków 75% znanej populacji bielika w Polsce występuje w obszarach Natura 2000. Bielik jest nielicznym gatunkiem lęgowym, który od połowy lat 80. XX wieku wykazuje wyraźny i bardzo dynamiczny wzrost liczebności (Mizera 1999, Zawadzka i in. 2009). Pod koniec lat 80. liczebność szacowano na 185–240 par. W 2012 r. zarejestrowanych było około 870 stanowisk lęgowych, maksymalną liczebność można oszacować na około 1200–1500 par. Przyjmując liczebność krajowej populacji na ok. 1000 par, 1% liczebności to 10 par lęgowych. Prawdopodobnie następuje już wysycenie dogodnych środowisk i tak dynamiczny trend wzrostowy ulegnie wyraźnemu spowolnieniu lub zatrzymaniu (szacunkowo na poziomie około 2000 par) na skutek konkurencji o pokarm i miejsca gniazdowe. Obecnie gatunek ten w różnym zagęszczeniu występuje prawie w całym kraju, omijając jedynie większość terenów podgórskich na południu. Najliczniejsze populacje zamieszkują Pomorze Zachodnie i Mazury, natomiast najszybszy przyrost nowych stanowisk notuje się w Polsce centralnej i miejscami południowej. Aktualna liczebność w kraju szacowana jest na

1000–1400 par lęgowych (Chodkiewicz i in., 2015).

Stan zachowania w ostoi: Liczebność populacji referencyjnej w kraju wg PMS GIOŚ wynosi 650 p. Obszar ostoi jest wyznaczony jako ostoja ptaków IBA z kryterium C6 dla bielika. Od lat osiemdziesiątych zaznacza się wzrost liczebności tego gatunku na terenie ostoi. Już w 1997 roku znanych było 6 rewirów bielika (Wójciak, Piotrowska 1997). W roku 2005 Atlas Ptaków Lubelszczyzny mówi o występowaniu 5 par na terenie Lasów Janowskich i Lipskich. Podczas inwentaryzacji w 2010 roku stwierdzono 6 par bielika. Tak więc, populacja kształtuje się na stałym poziomie od 15 lat. Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w całym obszarze ostoi w liczbie 5-6 par lęgowych, co stanowi 0,77%-0,92% populacji lęgowej w kraju (Wilk i in. 2010, LTO 2010) i odpowiada ocenie C (przedział $2\% \geq p > 0\%$ względem populacji referencyjnej). Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (w obszarze utrzymywane są obszary starego drzewostanu i prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka); Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartego, naturalnego zasięgu gatunku. Na terenie ostoi wyznaczono 4 strefy ochrony dla tego gatunku.

Ranga w obszarze: Wysoka - gatunek bardzo nielicznie lęgowy, głównie na północy i zachodzie kraju; nielicznie, ale regularnie zimujący gatunek objęty ochroną ścisłą, którego nie dotyczą zwolnienia od zakazów wynikające z wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, wymagający ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania. Polska Czerwona Księga Zwierząt (2001): (LC) gatunek mniejszego ryzyka, ale wymagający szczególnej uwagi. Status zagrożenia w Europie: (R) gatunek zagrożony z racji rzadkiego występowania.

A022 Bączek *Ixobrychus minutus*

Charakterystyka gatunku: Gatunek aktywny głównie o zmierzchu, nocą i o świcie. Dzień spędza ukryty w szuwarach lub krzewach. Bączek jest gatunkiem terytorialnym i zwykle występuje w rozproszeniu. Może także gniazdować w skupieniach - gniazda spotykano w odległości 50 m, a nawet 5 m od siebie. Na lęgowiska powraca od kwietnia do końca maja. Gniazda umieszcza w trzcinach, szuwarach pałki lub na krzewach do 2 m nad lustrem wody lub lądem. W sezonie odbywa jeden lęg, średnio składa 5-6 jaj. Podstawę diety stanowią drobne ryby, płazy, owady wodne, mięczaki i pająki. Zasiedla różne typy płytkich zbiorników wodnych, zarówno naturalnych, jak i antropogenicznych. Odpowiednie są dla niego obiekty płytke z dobrze rozwiniętą roślinnością - trzcinowiskami, szuwarami pałki wąskolistnej lub szerokolistnej, zaroślami lęgowymi, zaroślami krzewiastych wierzb (wikiniska, łozowiska).

Występowanie bączka jest uzależnione od poziomu wody zapewniającego nie tylko bezpieczeństwo lęgów, ale również odpowiednią bazę pokarmową. Ważne są również nawet niewielkie płaty starych trzcinowisk.

Stan zachowania w sieci Natura 2000: Gatunek nie jest objęty monitoringiem w ramach PMŚ prowadzonym przez GIOŚ. Bączek jest bardzo nielicznym ptakiem lęgowym występującym w Polsce niżowej (najwyżej stwierdzony na wysokości 350 m n.p.m.). Rozmieszczony jest nierównomiernie - najbardziej rozpowszechniony w zachodniej i południowej części kraju (w Wielkopolsce, na Górnym Śląsku i w Małopolsce) - natomiast na północy jest skrajnie nieliczny. Od lat 80. XX wieku obserwowany jest silny spadek liczebności bączka, zarówno w Polsce, jak i w innych krajach Europy Środkowej. Wynika to z postępujących przekształceń środowiska, ale także z sytuacji na zimowiskach i trasach wędrówek. Charakterystyczne są dla niego także krótkoterminowe znaczne fluktuacje liczebności (Tomiałojć i Stawarczyk 2003, Kupczyk i Cempulik 2007). Na obszarach Natura 2000 najliczniej występuje w ostojach Bagienna Dolina Narwi, Dolina Tyśmienicy, Dolina Baryczy, gdzie gniazduje 10-30 p. Gatunek nie jest objęty monitoringiem w ramach PMŚ. Populacja europejska bączka oceniana jest na 37000 – 110000 p. Aktualna liczebność w kraju szacowana jest na 1000–1400 par lęgowych (Chodkiewicz i in., 2015).

Stan zachowania w ostoi: Liczebność populacji referencyjnej w kraju wg PMŚ GIOŚ wynosi 800 p. Obszar ostoi jest wyznaczony jako ostoja ptaków IBA z kryterium C6 dla bączka. W ostoi gatunek w 2010 roku stwierdzony na terenie tzw. „dużych stawów w Momotach” w granicach ostoi na dwóch stanowiskach (LTO 2010). W bezpośrednim sąsiedztwie granic ostoi na tzw. „małych stawach w Momotach” stwierdzono 7 par bączków. Wg danych literaturowych w ostoi znajduje się 2-20 stanowisk tego ptaka (Wilk i in. 2010). Populację lęgową na terenie ostoi szacuje się od 0,25 % do 2,5 % (średnio 1,375%), co odpowiada ocenie C (populacja w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ względem populacji referencyjnej). Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (kompleksy stawów z fragmentami rozległych trzcinowisk, na obiektach prowadzona ekstensywną gospodarką rybacką); Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartej, naturalnego zasięgu gatunku.

Ranga w obszarze: Bardzo wysoka - bardzo nieliczny lęgowy wymagający ochrony czynnej. Polska Czerwona Księga Zwierząt (2001): (VU) gatunek narażony na wyginiecie. Status zagrożenia w Europie: (V) gatunek narażony na wyginiecie.

A234 Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*

Charakterystyka gatunku: Gatunek dzienny. W okresie lęgowym dzięcioł zielonosiwy jest ptakiem terytorialnym i gniazduje pojedynczo, z reguły w znacznym oddaleniu od innych par. Zjada owady, zwłaszcza różne gatunki mrówek z rodzaju *Lasius* i *Formica* (postaci dorosłe, poczwarki i jaja), korzystając czasami zimą z miejsc żerowania dzięcioła czarnego, gdyż sam nie potrafi dotrzeć do mrowisk, gdy występuje pokrywa śnieżna. Odżywia się także pokarmem roślinnym, zjadając orzechy laskowe, owoce jarzębiny i bzu czarnego, a nawet sokiem sączącym się z drzew. Zimą czasami żeruje w osiedlach, penetrując ściany murowanych budynków oraz chętnie odwiedza karmniki. Najczęściej żeruje na ziemi, ale także na drzewach. Podczas żerowania na ziemi sonduje podłoże dziobem i rozgrzebuje miejsca występowania mrówek, wyciąga je za pomocą długiego, lepkiego języka. Poszukuje pokarmu na martwych lub zamierających drzewach oraz penetruje załamania kory. Młode przebywające w dziupli karmione są mrówkami w różnych postaciach, które ptaki dorosłe zwracają z żołądka (regurgitacja). Dzięcioł zielonosiwy gniazduje w dojrzałych lasach liściastych i mieszanych o niewielkim zwarcie, w których spotyka się choćby pojedyncze martwe lub zamierające drzewa. Preferuje skraje lasów, sąsiadujące z otwartymi przestrzeniami łąk, zrębów, powierzchni wiatrołomowych i nieużytków. Najczęściej występuje w buczynach, grądach i łęgach, a sporadycznie w borach. Gatunek wymagający ochrony czynnej.

Stan zachowania w sieci Natura 2000: Gatunek nie jest objęty monitoringiem w ramach PMŚ prowadzonym przez GIOŚ. Zasadnicze lęgowiska dzięcioła zielonosiwego obejmują południową i północno-wschodnią część kraju. Znaczna część populacji krajowej tego dzięcioła występuje na obszarach chronionych, zwłaszcza licznie zasiedla parki narodowe: Biebrzański PN, Białowieski PN, Bieszczadzki PN, Magurski PN, Karkonoski PN i PN Gór Stołowych oraz w PK Wysoczyzny Elbląskiej. Aktualna liczebność w kraju szacowana jest na 3000–5000 par lęgowych (Chodkiewicz i in., 2015).

Stan zachowania w ostoi: Liczebność populacji referencyjnej w kraju wg PMŚ GIOŚ wynosi 3000 p. Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w całym obszarze ostoi w liczebności szacowanej na 32-40 par lęgowych co stanowi 1,07% - 1,33% populacji lęgowej w kraju (Wilk i in. 2010, LTO 2010)) i odpowiada ocenie C (przedziałowi $2\% \geq p > 0\%$ oceny populacji). Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (w obszarze utrzymywane są obszary starodrzewu i prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka) Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartej, naturalnego zasięgu gatunku.

Ranga w obszarze: Umiarkowana - bardzo nieliczny gatunek lęgowy wymagający ochrony czynnej. Status zagrożenia w Europie: (D) gatunek zagrożony z racji zmniejszania się liczebności populacji.

A108 Głuszec *Tetrao urogallus*

Charakterystyka gatunku: Jest największym i najrzadszym przedstawicielem kuraków w Polsce. Głuszce, poza starymi kogutami, żyją w stadach (rodzinach) od lata do połowy lutego, potem stada rozpadają się. W ciągu dnia głuszcę przebywa na ziemi w poszukiwaniu żeru, na noc wlatuje na drzewo i tam pozostaje do świtu. Rozległe i zwarte kompleksy borów lub lasów mieszanych na niżu i w górach po górną granicę lasu. Preferuje bory (na niżu sosnowe, w górach świerkowe i z udziałem jodły) i lasy o naturalnej strukturze, urozmaiconym podszycie i runie. Tokuje w miejscach na ogół bezludnych, w ustronnej leśnej głuszy, najczęściej w borach wilgotnych i bagiennych, na mszarach porośniętych karłowatą sosną, często także brzozą, osiką i świerkiem, gdzie w runie dominują mchy torfowce, bagno zwyczajne i borówka. Zimuje w miejscach suchszych, zwykle w enklawach piaszczystych wzniesień i starodrzewów sosnowych w otoczeniu błot i mokradeł. W takim mozaikowym siedlisku odbywa też wiosenne toki. Wykazuje daleko posunięty konserwatyzm siedliskowy, jego tokowiska mają przez lata dość stałą lokalizację. Odżywiają się jagodami żurawiny i borówek, pączkami i liśćmi drzew, najchętniej osiki, igliwem sosny, jodły, modrzewia, owadami, mrówczymi jajami, poczwarkami i ślimakami. Poza tym żywi się także ziarnem zbóż. Połyka również małe kamyczki, które w jego żołądku stanowią jakby małe żarna ułatwiające trawienie. Głuszcę jest gatunkiem osiadłym i poligamicznym. Jego areal życiowy zamyka się w promieniu kilku km od tokowiska. Jedynie młode kury mogą przemieszczać się na odległość 6-22 km. Toki głuszcę trwają od końca marca do początku maja ze szczytem około 10 kwietnia na Lubelszczyźnie oraz 20 kwietnia na Podlasiu i w Karpatach. Kończą się w początku maja. Koguty mogą zajmować terytoria zimowe wokół tokowisk już w grudniu. Penetracja ludzka w tym okresie (prowadzenie prac leśnych lub wjazd na skuterach śnieżnych i quadach) powoduje przepłaszanie ptaków i może w danym roku nawet całkowicie uniemożliwić rozród. Kury zakładają gniazda zazwyczaj w niewielkim oddaleniu od tokowiska (200–500 m) na otwartej przestrzeni lub w mocno przerzedzonym drzewostanie umożliwiającym ptakom obserwację otoczenia. Wysiadywaniem i opieką nad potomstwem zajmują się wyłącznie samice. Gniazdo-płytkie zagłębienie wydrapane w ziemi i skąpo wysłane liśćmi, trawą i igliwem; pod osłoną pnia, korzeni, gałęzi, wysokiej trawy lub wrzосу budują podczas toków. Składa 6-10 jaj. Wysiadywanie jaj odbywa się w maju i trwa z reguły 27 dni. Pisklęta kłują się synchronicznie w ciągu kilku do 20 godzin. Pisklęta pozostają w gnieździe pod kurą jeszcze przeszło 28 godzin, nic nie jedząc. Są bardzo wrażliwe na zmiany temperatury i opady, które na tym etapie rozwoju silnie redukują populację. Stadka rodzinne z pisklętami są bardzo wrażliwe na płoszenie - konieczność ucieczki i szukania ukryć ogranicza czas żerowania, obniża kondycję piskląt oraz naraża na atak ze strony drapieżników. Ewentualne prace leśne w ostojach (obszarach występowania) głuszcę należy wykonywać w okresie od 1 sierpnia do 31 grudnia.

Stan zachowania w sieci Natura 2000: Gatunek nie jest objęty monitoringiem w ramach PMŚ prowadzonym przez GIOŚ. Aktualna liczebność w kraju szacowana jest na 400–450 samców (Chodkiewicz i in., 2015). W Polsce aktualnie głuszce występują w 4 izolowanych populacjach, tj. augustowsko-podlaskiej (Puszcza Augustowska, Puszcza Białowieska, Puszcza Knyszyńska), lubelskiej (Lasy Strzeleckie, Puszcza Solska, Lasy Janowskie), karpackiej (Bieszczady, Karpaty Zachodnie) oraz sudecko-dolnośląskiej (Sudety, Bory Dolnośląskie). Najliczniejsza populacja występuje w Karpatach Zachodnich, na obszarach Natura 2000: Beskid Sądecki, Tatry, Gorce, Beskid Wyspowy, Babia Góra wraz z Policą, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski. Populacja karpacka jest podzielona, w różnym stopniu izolowana i funkcjonuje jako metapopulacja.

Stan zachowania w ostoi: Liczebność populacji referencyjnej w kraju wg PMŚ GIOŚ wynosi 400 p. Obszar ostoi jest wyznaczony jako ostoja ptaków IBA z kryterium C6 dla tego gatunku. Druga pod względem wielkości izolowana populacja głuszca zasiedla ostoję Natura 2000 Puszcza Solska i Lasy Janowskie, jednak ostanie dane wskazują na spadek liczebności (LTO 2010). Zagęszczenie we wschodniej części kompleksu leśnego jest dość wysokie i stabilne, natomiast w zachodniej części (w Lasach Janowskich), następuje szybki spadek liczebności i kurczenie się zasięgu. Na terenie Nadleśnictwa Janów Lubelski w roku 1983 populację głuszca szacowano na 30 kogutów. W roku 1997 oceniono, że w obszarze występuje kilkadziesiąt ptaków oraz stwierdzono, że obserwuje się stabilizację liczebności (Wójciak, Piotrowska 1997). W latach 2003-2007 na obszarze ostoi notowano 5-10 kogutów (Wilk i in. 2010). Podczas inwentaryzacji w 2010 stwierdzono 3-6 samców. Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone są we wschodniej części obszaru ostoi. W ostoi występuje 3-10 osobników męskich, co stanowi 0,75%-2,5% populacji krajowej (Wilk i in. 2010, LTO 2010) - średnio 1,625% co odpowiada ocenie B, czyli przedziałowi $15\% \geq p > 2$ względem populacji referencyjnej. Stan zachowania: ocena C, w tym: Stopień zachowania siedliska: III - elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (przez wiele lat gospodarka leśna nie była dostosowana do potrzeb głuszca, za mały nacisk został położony na kształtowanie biotopu dla tego gatunku, w tym retencję wody); Możliwość odtworzenia: możliwe przy średnim nakładzie środków; Izolacja: ocena B - populacja występuje na skraju zasięgu gatunku. Na terenie ostoi wyznaczono 4 strefy ochrony dla tego gatunku.

Ranga w obszarze: Bardzo wysoka - skrajnie nieliczny gatunek lęgowy, osiadły, ostatnio wyrażenie ginący, wymagający ochrony czynnej, którego nie dotyczą zwolnienia od zakazów wynikające z wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, wymagający ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania. Polska Czerwona Księga Zwierząt (2001): (CR) gatunek skrajnie zagrożony wyginięciem. Status zagrożenia w Europie: (S) gatunek niezagrożony, którego status ochronny jest prawdopodobnie odpowiedni.

3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem

3.1 Rzeczywisty stan ochrony

W związku z dotychczasowym brakiem wskaźników monitoringu przyrodniczego GIOŚ (opracowanych w ramach PMŚ) do przeprowadzenia oceny stanu zachowania dla gatunków ptaków oceny stanu zachowania przedmiotów ochrony objętych Planem dokonano z zastosowaniem wskaźników opracowanych dla poszczególnych gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze w oparciu o publikację pt. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich (Opracowanie zbiorowe pod redakcją Doroty Zawadzkiej, Michała Ciacha, Tomasza Figarskiego, Łukasza Kajtoch i Łukasza Rejta, Warszawa 2013), wydaną na zlecenie GDOŚ.

Informacje o przedmiotach ochrony, w tym dane na temat występowania w granicach ostoi oraz informacje służące do dokonania oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem opracowano w szczególności z wykorzystaniem następujących opracowań:

- 1) Raport z wykonania inwentaryzacji ornitologicznej dla PLB060005 Lasy Janowskie (LTO, Lublin 2010), wykonanej na zlecenie GDOŚ w roku 2010;
- 2) Raport roczny z monitoringu populacji głuszca w Lasach Janowskich w latach 2016-2017 wraz z oceną zagrożeń i opracowaniem danych w ramach projektu LIFE13 NAT/PL/000032 „W zgodzie z naturą – LIFE+ dla Lasów Janowskich” Etap pierwszy: 12.04.2016 - 17.10.2016;
- 3) Raport roczny z monitoringu populacji głuszca w Lasach Janowskich w latach 2016-2017 wraz z oceną zagrożeń i opracowaniem danych w ramach projektu LIFE13 NAT/PL/000032 „W zgodzie z naturą – LIFE+ dla Lasów Janowskich” Etap drugi: 18.10.2016 – 17.10.2017;
- 4) Raporty opracowane w ramach realizacji projektu "Ochrona rzadkich ptaków strefowych w wybranych obszarach Natura 2000 na Lubelszczyźnie" LIFE13 NAT/PL/000060 (zrealizowanego w latach 2014-2018).

L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Kryteria dla oceny FV (stan ochrony właściwy)	Kryteria dla oceny U1 (stan ochrony niezadowalający)	Kryteria dla oceny U2 (stan ochrony zły)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Włochatka Aegolius funereus	A223	Stan populacji	Liczebność	>13p	13-7p	<7p
				Trend liczebności	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: stabilny lub wzrost lub spadek do 10%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek o 10-50%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek powyżej 50%
			Stan siedliska	Powierzchnia	powyżej 60 ha drzewostanów sosnowo- świerkowych, świerkowych, jodłowych, jodłowo-bukowych, bukowo-jodłowych i sosnowych z min. 10% udziałem świerka lub dobrze rozwiniętym podrostem/podszytem świerkowym/jodłowym, ponadto obecność w płacie siedliska lub jego bezpośrednim sąsiedztwie obszarów podmokłych (bagien, torfowisk), cieków wodnych, zrębów, halizn, upraw, młodników	40-60 ha drzewostanów sosnowo- świerkowych, świerkowych, jodłowych, jodłowo-bukowych, bukowo-jodłowych i sosnowych z min. 10% udziałem świerka lub dobrze rozwiniętym podrostem/podszytem świerkowym/jodłowym	40-60 ha drzewostanów sosnowo-świerkowych, świerkowych, jodłowych, jodłowo-bukowych, bukowo-jodłowych i sosnowych
				Średni wiek drzewostanu	powyżej 100 lat	100-80 lat lub drzewostany do 80 lat sosnowe i świerkowe z obecnością przestojów powyżej 120 lat	poniżej 80 lat bez przestojów
Perspektywy ochrony/ zachowania	Ocena ekspercka						

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
1	Włochatka Aegolius funereus	A223	(9812)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U1	U1
					Trend liczebności		FV			
				Stan siedliska	Powierzchnia		FV	U1		
					Średni wiek drzewostanu		U1			
				Perspektywy ochrony/ zachowania			U1	U1		
				(C336)	Stan populacji	Liczebność		U1		
			Trend liczebności				FV			
			Stan siedliska		Powierzchnia		FV	U1		
					Średni wiek drzewostanu		U1			
			Perspektywy ochrony/zachowania			FV	FV			

L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Kryteria dla oceny FV (stan ochrony właściwy)	Kryteria dla oceny U1 (stan ochrony niezadowalający)	Kryteria dla oceny U2 (stan ochrony zły)
1	2	3	4	5	6	7	8
2	Lelek Caprimulgus europaeus	A224	Stan populacji	Liczebność	>160p	160-80p	<80p
Trend liczebności				trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: stabilny lub wzrost lub spadek do 10%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek o 10-50%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek powyżej 50%	
Stan siedliska			Powierzchnia lasu	rozległe, suche i świeże (nie podmokłe) nizinne puszczańskie bory o znacznej powierzchni tj. ponad 50 km ² obfitujące w otwarte środowiska wewnątrz kompleksu	średniej wielkości (10-50 km ²) wyspowe bory sosnowe z niewielkimi otwartymi polanami i młodnikami powyżej 10 lat	małe (<10 km ²) wyspy leśne położone w znacznej odległości od dużych kompleksów, z niewielkimi i silnie zarośniętymi polanami	
			Powierzchnia terenów otwartych (polany, zręby, uprawy) przypadającymi na 1 terytorium	powyżej 5 ha	3-5 ha	poniżej 3 ha	
			Wiek uprawy	do 10 lat	powyżej 10 lat	powyżej 15 lat	
Perspektywy ochrony/zachowania			Ocena ekspercka				

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
2	Lelek kozodój Caprimulgus europaeus	A224	(FB08)	Stan populacji	Liczebność		FV	FV	FV	FV
					Trend liczebności		XX			
				Stan siedliska	Powierzchnia lasu		FV	FV		
					Powierzchnia terenów otwartych (polany, zręby, uprawy) przypadającymi na 1 terytorium		FV			
					Wiek uprawy		FV			
				Perspektywy ochrony/ zachowania			FV	FV		
				(883B)	Stan populacji	Liczebność		FV		
			Trend liczebności				XX			
			Stan siedliska		Powierzchnia lasu		FV	FV		
					Powierzchnia terenów otwartych (polany, zręby, uprawy) przypadającymi na 1 terytorium		FV			
					Wiek uprawy		FV			
			Perspektywy ochrony/zachowania				FV	FV		

L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Kryteria dla oceny FV (stan ochrony właściwy)	Kryteria dla oceny U1 (stan ochrony niezadowalający)	Kryteria dla oceny U2 (stan ochrony zły)
1	2	3	4	5	6	7	8
3	Bocian czarny Ciconia nigra	A030	Stan populacji	Liczebność	>15p	15-7p	<7p
Trend liczebności				trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: stabilny lub wzrost lub spadek do 10%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek o 10-50%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek powyżej 50%	
Sukces lęgowy				liczba młodych na parę w ciągu ostatnich 10 lat: średnio powyżej 2,5 pisklęcia na parę zasiedlającą gniazdo	liczba młodych na parę w ciągu ostatnich 10 lat: średnio 2,0-2,5 pisklęcia na parę przystępującą zasiedlającą gniazdo	liczba młodych na parę w ciągu ostatnich 10 lat: średnio poniżej 2,0 piskląt na parę zasiedlającą gniazdo	
Stan siedliska			Biotop lęgowy	płat drzewostanu liściastego lub mieszanego o powierzchni min. 50 ha, w wieku powyżej 70 lat, z co najmniej 1 ocienionym drzewem liściastym (dąb, buk, olcha) lub drzewami iglastymi o rozłożystych koronach (sosna, jodła) przypadającymi na 1 ha lub drzewa w wieku powyżej 90 lat i pierśnicy powyżej 60 cm, ze śródleśnymi wilgotnymi polanami	płat drzewostanu liściastego lub mieszanego o powierzchni poniżej 50 ha, w wieku poniżej 70 lat, z co najmniej 1 ocienionym drzewem liściastym (dąb, buk, olcha) lub drzewami iglastymi o rozłożystych koronach (sosna, jodła) przypadającymi na 1 ha, lub drzewa w wieku poniżej 90 lat i pierśnicy poniżej 60 cm, ze śródleśnymi wilgotnymi polanami, ale położony w pobliżu tj. do 2 km od biotopu żerowiskowego	płat drzewostanu liściastego lub mieszanego o powierzchni poniżej 50 ha lub na siedlisku borowym, który przecina sieć rowów melioracyjnych i inne ciekie wodne w wieku poniżej 70 lat, z co najmniej 1 ocienionym drzewem liściastym (dąb, buk, olcha) lub drzewem iglastym o rozłożystej koronie (sosna, jodła) przypadającymi na 1 ha, lub drzewa w wieku poniżej 90 lat i pierśnicy poniżej 60 cm, ze śródleśnymi wilgotnymi polanami, położony ponad 2 km od biotopu żerowiskowego	
			Biotop żerowiskowy	położony w dolinie rzecznej lub/i w pobliżu, tj. do 2 km od kompleksów stawów rybnych, starorzeczy, jezior, podmokłych łąk, bagien, otwartych torfowisk	położony w dolinie rzecznej lub w odległości do 2 km od średniej lub dużej rzeki lub/i kompleksu stawów rybnych, starorzeczy, jezior, podmokłych łąk, bagien, otwartych torfowisk	położony w dolinie rzecznej lub w odległości powyżej 2 km od średniej lub dużej rzeki lub/i kompleksu stawów rybnych, starorzeczy, jezior, podmokłych łąk, bagien, otwartych torfowisk	
			Rowy melioracyjne	Niekonserwowane w ostatnich 10 latach	Konserwowane w ostatnich 5-10 latach	Konserwowane mniej niż 5 lat temu	
			Antropopresja	w okresie lęgowym (kwiecień-sierpień), promieniu do 200 m od gniazda, teren nie penetrowany przez ludzi lub sporadyczne przypadki penetracji (średnio poniżej 1 osoby/dobę) brak płoszenia w wyniku polowań lub odstrzału redukcyjnego zwierzyny łownej w odległości mniejszej niż 500 m od gniazda	w okresie lęgowym (kwiecień-sierpień), w promieniu do 200 m rzadkie przypadki penetracji ludzkiej (średnio 1-3 osoby/dobę) płoszenie w wyniku polowań lub ostrzału redukcyjnego zwierzyny łownej, prowadzonych po 15 lipca w odległości mniejszej niż 500 m od gniazda	płoszenie w wyniku polowań lub ostrzału redukcyjnego zwierzyny łownej, prowadzonych przed 15 lipca w odległości mniejszej niż 500 m od gniazda	

			Perspektywy ochrony/ zachowania	Ocena ekspercka
--	--	--	------------------------------------	-----------------

Przedmioty ochrony objęte Planem											
L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX	
3	Bocian czarny Ciconia nigra	A030	(0cf8)	Stan populacji	Liczebność		FV	FV	FV	FV	
					Trend liczebności		FV				
					Sukces lęgowy		FV				
				Stan siedliska	Biotop lęgowy		FV	FV			
					Biotop żerowiskowy		FV				
					Rowy melioracyjne		U1				
					Antropopresja		FV				
				Perspektywy ochrony/ zachowania			FV	FV			
				(a297)	Stan populacji	Liczebność		FV	FV		FV
						Trend liczebności		FV			
			Sukces lęgowy				FV				
			Stan siedliska		Biotop lęgowy		FV	FV			
					Biotop żerowiskowy		FV				
					Rowy melioracyjne		U1				
					Antropopresja		FV				
			Perspektywy ochrony/ zachowania				FV	FV			
			(b44c)		Stan populacji	Liczebność		FV	FV	FV	U1
						Trend liczebności		FV			
				Sukces lęgowy			FV				
				Stan siedliska	Biotop lęgowy		U1	U1			
					Biotop żerowiskowy		FV				
Rowy melioracyjne		U1									
Antropopresja		FV									
Perspektywy ochrony/ zachowania				FV	FV						

L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Kryteria dla oceny FV (stan ochrony właściwy)	Kryteria dla oceny U1 (stan ochrony niezadawalający)	Kryteria dla oceny U2 (stan ochrony zły)
1	2	3	4	5	6	7	8
4	Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	A081	Stan populacji	Liczebność	>70p	70-35p	<35p
Trend liczebności				trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: stabilny lub wzrost lub spadek do 10%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek o 10-50%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek powyżej 50%	
Stan siedliska			Powierzchnia	zbiorniki wodne o powierzchni 10-100 ha lub torfowiska niskie i przejściowe oraz podmokłe łąki o powierzchni powyżej 50 ha, porośnięte roślinnością zielną z nielicznymi kępami krzewiastych wierzb w pobliżu terenów otwartych użytkowanych rolniczo (mozaika pól i łąk)	zarastające roślinnością zielną i kępami krzewów kilkuhektarowe zbiorniki wodne o powierzchni 1-10 ha lub torfowiska niskie i przejściowe oraz podmokłe łąki o powierzchni mniej niż 50 ha, w krajobrazie intensywnie użytkowanym rolniczo	obszary otwarte z niewielkim udziałem terenów podmokłych z trzcinowiskami i inną roślinnością zielną	
			Szerokość pasa roślinności	powyżej 10 m	5-10 m	poniżej 5 m	
			Antropopresja	tereny otwarte użytkowane rolniczo o obszarach zabudowy do 20%	krajobraz intensywnie użytkowany rolniczo o obszarach zabudowy 20-30%	tereny otwarte o obszarach zabudowy ponad 30%	
Perspektywy ochrony/zachowania	Ocena ekspercka						

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisk u wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
4	Błotniak stawowy Circus aeruginosus	A081	(5E33)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U1	U1
					Trend liczebności		FV			
				Stan siedliska	Powierzchnia		FV	FV		
					Szerokość pasa roślinności		FV			
					Antropopresja		FV			
				Perspektywy ochrony/ zachowania			FV	FV		
				(0BA6)	Stan populacji	Liczebność		U1		
			Trend liczebności				FV			
			Stan siedliska		Powierzchnia		FV	FV		
					Szerokość pasa roślinności		FV			
					Antropopresja		FV			
			Perspektywy ochrony/zachowania				FV	FV		
			(965F)		Stan populacji	Liczebność		U1	U1	
				Trend liczebności			FV			
				Stan siedliska	Powierzchnia		FV	U1		
					Szerokość pasa roślinności		U1			
					Antropopresja		FV			
				Perspektywy ochrony/zachowania			FV	FV		

L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Kryteria dla oceny FV (stan ochrony właściwy)	Kryteria dla oceny U1 (stan ochrony niezadawalający)	Kryteria dla oceny U2 (stan ochrony zły)
1	2	3	4	5	6	7	8
5	Dzięciol czarny Dryocopus martius	A236	Stan populacji	Liczebność	>360p	360-180p	<180p
				Trend liczebności	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: stabilny lub wzrost lub spadek do 10%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek o 10-50%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek powyżej 50%
			Stan siedliska	Powierzchnia	płat drzewostanu liściastego, iglastego lub mieszanego o powierzchni powyżej 300 ha	płat drzewostanu liściastego, iglastego lub mieszanego o powierzchni 150- 300 ha	płat drzewostanu liściastego, iglastego lub mieszanego o powierzchni poniżej 150 ha
				Udział i wiek starszego drzewostanu	powyżej 20 % w wieku powyżej 90 lat	powyżej 20% w wieku powyżej 80 lat	poniżej 20% w wieku powyżej 80 lat
				Martwe drewno	średnia miąższość martwego drewna powyżej 10% miąższości dojrzałego drzewostanu lub powyżej 20 m ³ /ha	średnia miąższość martwego drewna 5-10% miąższości dojrzałego drzewostanu lub 10-20 m ³ /ha	średnia miąższość martwego drewna poniżej 5% miąższości dojrzałego drzewostanu lub poniżej 10 m ³ /ha
				Użytkowanie lasu	drzewostany niepodlegające użytkowaniu gospodarczemu oraz drzewostany podlegające użytkowaniu gospodarczemu, z pozostawianiem drzew martwych i zamierających oraz części drzew żywych do ich naturalnej śmierci	drzewostany podlegające użytkowaniu gospodarczemu, z pozostawianiem drzew martwych i zamierających oraz części drzew żywych do ich naturalnej śmierci	drzewostany podlegające użytkowaniu gospodarczemu
			Perspektywy ochrony/ zachowania	Ocena ekspercka			

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
5	Dzięciol czarny Dryocopus martius	A236	(C3D0)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U1	U1
					Trend liczebności		FV			
				Stan siedliska	Powierzchnia		U1	U1		
					Udział i wiek starszego drzewostanu		FV			
					Martwe drewno		U1			
					Użytkowanie lasu		U1			
				Perspektywy ochrony/ zachowania			FV	FV		
			(279D)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U1	
					Trend liczebności		FV			
				Stan siedliska	Powierzchnia		FV	U1		
					Udział i wiek starszego drzewostanu		FV			
					Martwe drewno		U1			
					Użytkowanie lasu		U1			
				Perspektywy ochrony/zachowania			FV	FV		

L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Kryteria dla oceny FV (stan ochrony właściwy)	Kryteria dla oceny U1 (stan ochrony niezadawalający)	Kryteria dla oceny U2 (stan ochrony zły)
1	2	3	4	5	6	7	8
6	Bielik Haliaeetus albicilla	A075	Stan populacji	Liczebność	>12p	12-6p	<6p
Trend liczebności				trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: stabilny lub wzrost lub spadek do 10%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek o 10-50%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek powyżej 50%	
Sukces lęgowy				średnia liczba wyprowadzonych piskląt w przeliczeniu na parę przystępującą do lęgu większa niż 1,00	średnia liczba wyprowadzonych piskląt w przeliczeniu na parę przystępującą do lęgu: 0,90-1,00	średnia liczba wyprowadzonych piskląt w przeliczeniu na parę przystępującą do lęgu poniżej 0,90	
Stan siedliska			Biotop lęgowy	przypadający na 1 terytorium drzewostan w wieku co najmniej 90 lat (sosna, buk), 70-90 lat (olsza) o powierzchni 50 ha, z miejscami trudnodostępnymi (z gęstym podrostem, zalanymi wodą)	przypadający na 1 terytorium drzewostan w wieku co najmniej 90 lat (sosna, buk), 70-90 lat (olsza) o powierzchni 50 ha, z miejscami trudnodostępnymi (z gęstym podrostem, zalanymi wodą)	zwarte drzewostany mało zróżnicowane gatunkowo i strukturalnie, na siedliskach suchych i ubogich troficznie w wieku poniżej 60 lat, z biotopem żerowiskowym oddalonym ponad 10 km	
			Biotop żerowiskowy	obecność w promieniu do 5 km od zajętego gniazda rozległych terenów otwartych: zbiorników wodnych, dolin rzecznych i wilgotnych łąk	obecność w promieniu do 5-10 km od zajętego gniazda rozległych terenów otwartych: zbiorników wodnych, dolin rzecznych i wilgotnych łąk	obecność w promieniu ponad 10 km od zajętego gniazda rozległych terenów otwartych: zbiorników wodnych, dolin rzecznych i wilgotnych łąk	
			Bariery	w promieniu powyżej 10 km od gniazda brak wiatraków lub linii wysokiego i średniego napięcia	w promieniu 5-10 km od gniazda brak wiatraków lub linii wysokiego i średniego napięcia	w promieniu poniżej 5 km od gniazda istnieją wiatraki i linie energetycznymi wysokiego napięcia	
			Antropopresja	w promieniu do 200 m od gniazda, teren nie penetrowany przez ludzi lub sporadyczne przypadki penetracji (średnio poniżej 1 osoby/dobę)	w promieniu do 200 m rzadkie przypadki penetracji ludzkiej (średnio 1-3 osoby/dobę)	w promieniu do 200 m częste przypadki penetracji ludzkiej (średnio powyżej 3 osób/dobę)	
Perspektywy ochrony/ zachowania			Ocena ekspercka				

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
6	Bielik Haliaeetus albicilla	A075	(647f)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U1	U1
					Trend liczebności		FV			
					Sukces lęgowy		FV			
				Stan siedliska	Biotop lęgowy		FV	U1		
					Biotop żerowiskowy		FV			
					Bariery		U2			
					Antropopresja		U1			
			Perspektywy ochrony/ zachowania			FV	FV			
			(1786)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U1	
					Trend liczebności		FV			
					Sukces lęgowy		FV			
				Stan siedliska	Biotop lęgowy		FV	FV		
					Biotop żerowiskowy		FV			
					Bariery		FV			
Antropopresja		FV								
Perspektywy ochrony/zachowania			FV	FV						

L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Kryteria dla oceny FV (stan ochrony właściwy)	Kryteria dla oceny U1 (stan ochrony niezadawalający)	Kryteria dla oceny U2 (stan ochrony zły)
1	2	3	4	5	6	7	8
7	Bączek Ixobrychus minutus	A022	Stan populacji	Liczebność	>12p	12-6p	<6p
Trend liczebności				trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: stabilny lub wzrost lub spadek do 10%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek o 10-50%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek powyżej 50%	
Stan siedliska			Powierzchnia zbiornika wód stojących	przypadający na 1 stanowisko fragment zbiornika wód stojących (naturalnego lub sztucznego) [lub fragment strefy przybrzeżnej wolno płynących cieków] o powierzchni min. 4 ha	przypadający na 1 stanowisko fragment zbiornika wód stojących (naturalnego lub sztucznego) [lub fragment strefy przybrzeżnej wolno płynących cieków] o powierzchni min. 3 ha	przypadający na 1 stanowisko fragment zbiornika wodnego o powierzchni poniżej 3 ha	
			Pokrycie zbiornika przez roślinność i jej struktura przestrzenna	pokrycie przez roślinność (trzcina, pałka itp.) o naturalnie zróżnicowanej strukturze przestrzennej (nieciągłości w pokryciu, oczka wodne itp.) [lub w przypadku cieków najczęściej przez wikliniska/łozowiska] min. 20%	pokrycie przez roślinność (trzcina, pałka itp.) o naturalnie zróżnicowanej strukturze przestrzennej (nieciągłości w pokryciu, oczka wodne itp.) (lub w przypadku cieków najczęściej przez wikliniska/łozowiska) min. 10% lub pokrycie przez ww. roślinność, ale o charakterze jednolitym min. 20%	pokrycie przez roślinność (trzcina, pałka itp.) o naturalnie zróżnicowanej strukturze przestrzennej (nieciągłości w pokryciu, oczka wodne itp.) (lub w przypadku cieków najczęściej przez wikliniska/łozowiska) poniżej 10% lub pokrycie przez ww. roślinność, ale o charakterze jednolitym poniżej 20%	
			Szerokość pasa roślinności	Min. 10 m	5-10 m	Poniżej 5 m	
			Głębokość wody w strefie roślinności	0,3 m – 0,6 m	0,3-0,1 m lub 0,6-1,0 m	Poniżej 0,1 m lub powyżej 1,0 m	
			Antropopresja	obszar wyłączony jest spod presji rekreacyjnej i zabudowy	obszar pod umiarkowaną presją antropogeniczną (pojedyncze przypadki wędkowania, hałaśliwych sportów wodnych, połowań, jeziora z zabudową letniskową poniżej 50% linii brzegowej)	obszar jest pod istotnym wpływem działalności człowieka (częste przypadki wędkowania, hałaśliwe sporty wodne, częste polowania, jeziora z zabudową letniskową przekraczająca 50% linii brzegowej)	
Perspektywy ochrony/ zachowania			Ocena ekspercka				

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
7	Bączek Ixobrychus minutus	A022	(71AA)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U2	U2
					Trend		XX			
				Stan siedliska	Powierzchnia zbiornika wód stojących		FV	U2		
					Pokrycie zbiornika przez roślinność i jej struktura przestrzenna		U2			
					Szerokość pasa szuwarów		U2			
					Głębokość wody w zbiorniku		U1			
					Antropopresja		FV			
			Perspektywy ochrony/ zachowania			XX	XX			
			Stan populacji							
			Stan siedliska							
			Perspektywy ochrony/zachowania							

L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Kryteria dla oceny FV (stan ochrony właściwy)	Kryteria dla oceny U1 (stan ochrony niezadowalający)	Kryteria dla oceny U2 (stan ochrony zły)
1	2	3	4	5	6	7	8
8	Dzięcioł zielonosiwy Picus canus	A234	Stan populacji	Liczebność	>40p	40-20p	<20p
Trend liczebności				trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: stabilny lub wzrost lub spadek do 10%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek o 10-50%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek powyżej 50%	
Stan siedliska			Powierzchnia	płat drzewostanu liściastego lub mieszanego o powierzchni powyżej 200 ha	płat drzewostanu liściastego lub mieszanego o powierzchni 100-200 ha	płat drzewostanu liściastego lub mieszanego o powierzchni poniżej 100 ha	
			Udział i wiek starszego drzewostanu	powyżej 30 % w wieku powyżej 90 lat	powyżej 30% w wieku powyżej 80 lat i	poniżej 30% w wieku powyżej 80 lat i	
			Martwe drewno	średnia miąższość martwego drewna powyżej 10% miąższości dojrzałego drzewostanu lub powyżej 20 m ³ /ha	średnia miąższość martwego drewna 5-10% miąższości dojrzałego drzewostanu lub 10-20 m ³ /ha	średnia miąższość martwego drewna poniżej 5% miąższości dojrzałego drzewostanu lub poniżej 10 m ³ /ha	
			Użytkowanie lasu	drzewostany niepodlegające użytkowaniu gospodarczemu oraz drzewostany podlegające użytkowaniu gospodarczemu, z pozostawianiem drzew martwych i zamierających oraz części drzew żywych do ich naturalnej śmierci	drzewostany podlegające użytkowaniu gospodarczemu, z pozostawianiem drzew martwych i zamierających oraz części drzew żywych do ich naturalnej śmierci	drzewostany podlegające użytkowaniu gospodarczemu	
			Położenie względem terenów otwartych	drzewostany graniczące w odległości do 100 m z mozaiką siedlisk otwartych użytkowanych ekstensywnie (trwałe użytki zielone)	drzewostany graniczące w odległości 100-200 m z mozaiką siedlisk otwartych użytkowanych ekstensywnie (trwałe użytki zielone)	drzewostany graniczące w odległości powyżej 200 m z mozaiką siedlisk otwartych użytkowanych ekstensywnie (trwałe użytki zielone)	
Perspektywy ochrony/ zachowania			Ocena ekspercka				

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
8	Dzięciół zielonosiwy Picus canus	A234	(15E3)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U1	U1
					Trend liczebności		XX			
				Stan siedliska	Powierzchnia		FV	U1		
					Udział i wiek starszego drzewostanu		FV			
					Martwe drewno		U1			
					Użytkowanie lasu		U1			
					Położenie względem terenów otwartych		FV			
			Perspektywy ochrony/ zachowania		FV	FV				
			(6760)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U1	
					Trend liczebności		XX			
				Stan siedliska	Powierzchnia		FV	U1		
					Udział i wiek starszego drzewostanu		FV			
					Martwe drewno		U1			
					Użytkowanie lasu		U1			
Położenie względem terenów otwartych		FV								

				Perspektywy ochrony/ zachowania			FV	FV		
				Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U1	
					Trend liczebności		XX			
		(024F)	Stan siedliska	Powierzchnia			FV	FV		
				Udział i wiek starszego drzewostanu			U1			
				Martwe drewno			U1			
				Użytkowanie lasu			FV			
				Położenie względem terenów otwartych			FV			
				Perspektywy ochrony/zachowania						

L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Kryteria dla oceny FV (stan ochrony właściwy)	Kryteria dla oceny U1 (stan ochrony niezadawalający)	Kryteria dla oceny U2 (stan ochrony zły)
1	2	3	4	5	6	7	8
9	Głuszc Tetrao urogallus	A108	Stan populacji	Liczebność	>15m	15-6m	<6m
Trend liczebności				trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: stabilny lub wzrost lub spadek do 10%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek o 10-50%	trend liczebności w ciągu ostatnich 6 lat: spadek powyżej 50%	
Stan siedliska			Struktura i wiek drzewostanu	ponad 100 letnie płyty prześwietlonych drzewostanów z domieszką świerka, brzozy, osiki o zwarcie luźnym lub przerywanym na siedliskach boru bagiennego, boru wilgotnego, boru świeżego, niewielkie powierzchnie ziemi mineralnej do kąpielii piaszczystej, żwiru twardego na gastrolity, mrowiska, przewrócone drzewa, drzewa przestojowe	30-60 letnie drzewostany sosonowe na siedliskach boru mieszanego świeżego, boru mieszanego wilgotnego z dominacją świerka, lasu mieszanego lub boru suchego, zwarcie pełne lub umiarkowane, brak żwiru i ziemi mineralnej,	dominacja młodszych klas wieku, drzewostany na siedliskach lasowych, olsu, drzewostany mieszane na siedliskach borowych w wieku 10-70 lat, zwarcie pełne lub umiarkowane, brak żwiru i ziemi mineralnej	
			Gatunki obce	niewielki udział gatunków obcych	obecność obcych gatunków drzew	znaczny udział gatunków obcych	
			Pokrycie podszycem	brak lub poniżej 30%	30-50	powyżej 50%	
			Presja drapieżników	oddziaływanie nieznaczące	oddziaływanie umiarkowane	oddziaływanie znaczące	
			Wysokość runa	20-30 cm	poniżej 10 cm lub 40-60 cm, runo zadarnione	powyżej 70 cm, runo zadarnione	
			Udział borówki	ponad 30%	10-30%	poniżej 10%	
			Antropopresja	drzewostany w odległości ponad 150 m od uczęszczanych dróg leśnych	drzewostany w odległości 50-150 od uczęszczanych dróg leśnych	drzewostany w odległości poniżej 50 m od uczęszczanych dróg leśnych	
			Perspektywy ochrony/ zachowania	Ocena ekspercka			

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Poprzednia ocena wskaźnika na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2, XX	Obecna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Ocena stanu ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX
9	Głuszc Tetrao urogallus	A108	(5403)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U2	U2
					Trend liczebności		XX			
				Stan siedliska	Struktura i wiek drzewostanu		U1	U2		
					Gatunki obce		FV			
					Pokrycie podszytem		U2			
					Presja drapieżników		FV			
					Wysokość runa		FV			
					Udział borówki		FV			
				Antropopresja		U2				
			Perspektywy ochrony/ zachowania			U2	U2			
			(494B)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U2	
					Trend liczebności		XX			
				Stan siedliska	Struktura i wiek drzewostanu		U1	U2		
					Gatunki obce		FV			
					Pokrycie podszytem		FV			
					Presja drapieżników		FV			
					Wysokość runa		FV			
					Udział borówki		FV			
				Antropopresja		U2				
			Perspektywy ochrony/ zachowania			U2	U2			
			(761A)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U1	
Trend liczebności		XX								

				Struktura i wiek drzewostanu		U1	U1		
				Gatunki obce		U1			
				Pokrycie podszytem		U1			
				Presja drapieżników		U1			
				Wysokość runa		FV			
				Udział borówki		FV			
				Antropopresja		U1			
				Perspektywy ochrony/zachowania		U1	U1		
		(4893)	Stan populacji	Liczebność		U1	U1	U1	
				Trend liczebności		XX			
			Stan siedliska	Struktura i wiek drzewostanu		U1	U1		
				Gatunki obce		FV			
				Pokrycie podszytem		U1			
				Presja drapieżników		U2			
				Wysokość runa		FV			
				Udział borówki		FV			
				Antropopresja		FV			
			Perspektywy ochrony/zachowania			FV	FV		

3.2 Referencyjny stan ochrony

Referencyjny należy rozumieć jako docelowy i możliwy do osiągnięcia. Referencyjny stan ochrony poszczególnych przedmiotów obszaru należy opracować wg poniższego zestawienia. Referencyjny stan ochrony zasobów gatunków/siedlisk występujących w obszarze powinien być wyrażony kryteriami i wskaźnikami przyjętymi dla danego gatunku/typu siedliska (Monitoring przyrodniczy GIOŚ).

Przedmioty ochrony objęte Planem										
L.p.	Siedliska przyrodnicze (Nazwa)	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik ¹	Referencyjna ocena wskaźnika wg skali FV, UI, U2, XX	Referencyjna ocena parametru na stanowisku wg skali FV, UI, U2, XX	Referencyjny stan ochrony stanowiska wg skali FV, UI, U2, XX	Referencyjny stan ochrony siedliska/gatunku w obszarze wg skali FV, UI, U2, XX	
	Siedlisko X		(GUID – 4 ostatnie znaki)	Powierzchnia siedliska					Przy ogólnej ocenie poszczególnych przedmiotów ochrony można opisowo podać oceny poszczególnych parametrów i wskaźników.	
				Struktura i funkcje						
				Perspektywy ochrony						
					Powierzchnia siedliska					
					Struktura i funkcje					
					Perspektywy ochrony					
	Gatunki (Nazwa polska i łacińska)									
	Gatunek A		(GUID – 4 ostatnie znaki)	Stan populacji						
				Stan siedliska						

				Perspektywy ochrony/ zachowania					
				Stan populacji					
				Stan siedliska					
				Perspektywy ochrony/zachowania					

¹Za referencyjny stan ochrony uważa się taki stan ochrony jaki jest obecnie możliwy do osiągnięcia w obszarze Natura 2000, w danych uwarunkowaniach społeczno-gospodarczo-przyrodniczych. W uzasadnieniu powinno wskazać się wskaźniki, dla których jest możliwa poprawa ich stanu, z założeniem, że stan ochrony ocenia się na zestawie wskaźników, których zastosowanie jest możliwe w danym obszarze Natura 2000.

4. Analiza zagrożeń

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia	Numer stanowiska
		Istniejące	Potencjalne		
1	A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	B02.02 wycinka lasu	<p>Istniejące: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew zmniejszenie/utrata siedliska lęgowego (gniazduje w dziuplach wykonanych przez dzięcioła czarnego – gatunek parasolowy).</p> <p>Potencjalne: B02.02 wycinka lasu Nadmierna eksploatacja starych drzewostanów i wycinka drzew dziuplastych – zmniejszenie powierzchni/utrata siedlisk lęgowych, a także płoszenie (w okresie lęgowym tj. pomiędzy 1 kwietnia a 30 czerwca) w trakcie wykonywania prac leśnych – obniżenie sukcesu lęgowego.</p>	2DB8,9EC0,0E4D,CE68,9812,7B81,C336
2	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	X Brak zagrożeń i nacisków	B01.01 zalesianie terenów otwartych K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) K03.04 drapieźnictwo	<p>Potencjalne: B01.01 zalesianie terenów otwartych K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) Zwiększanie powierzchni leśnych na terenie ostoi w wyniku celowego zalesienia bądź zaniechania koszenia/wypasu (przemiany ekonomiczno-społeczne spowodowały zarzucenie lub ograniczenie użytkowania kośno-pasterskiego na znacznej powierzchni siedlisk łąkowych powodując zarastanie śródleśnych polan i dolin rzecznych) lub zaniechania dotychczasowej formy użytkowania otwartych przestrzeni (dotyczy w szczególności byłego poligonu w Lipie), prowadzące do naturalnej ewolucji biocenotycznej i ostatecznie zmiany składu gatunkowego – zmniejszenie powierzchni siedliska lęgowego gatunku. K03.04 - drapieźnictwo Niekontrolowany wzrost liczebności populacji głównie lisa i jenota (jaja wykradane przez drapieźniki z gniazd) – obniżenie sukcesu lęgowego.</p>	4EDD,B796,4CA3,154E,D795,0446,B222,C152,9FBD,493C,82A7,7D0F,D4AA,79B0,E125,43E7,87BA,5397,E343,8D1D,388D,5292,350C,8839,4BF7,8AA1,5C94,BE48,B4EB,054B,C749,705E,ED86,DB76,94B9,E03E,1CA3,14FA,92AE,C2BE,E3B9,883B,3811,A713,B21E,25D3,7FCC,DC2B,58A5,4700,989B,E844,2B89;4BEE,FBE0,DC06,AEC1,A530,866F,2381,0D80,CE13,7021,269B,646F,9887,4E51,527F,C0F4,1BDD,0F8A,ED80,12B7,B8ED,9450,EE2F,3E7D,5D18,DCF6,E3F1,A346,9850,6502,4DF6,B2D4,54E4,AA6F,F80F,F965,799E,616B,2BBD,D2AF,1AB2,2AF4,7932,2B47,665C,4A12,626F,D067,BF08,C6AE,C462,F7C8,F502,19A1,0A93,C397,073B,0880,6038,FD0B,552F,90E1,3325,362A,0E78,FB08,48F7,

					835A,874B,90CC,7ED8,668D,A7C9,9969,6681,0E00,548D,BCDA,E44D,9791,DD14,0091,823D,845E,D619,509E,71E0,96C6,0A1B,53A2,5D03,6A69,B24D,FB99,7354,D313,0635,AB64,3EF4,3A54,AA2E,A5CE,9579,B1DD,5201,BF18,A313,5103,962E,1076,6DB8,1BB8,5520,0307,78CD,4FF1,AF67,8446,091C,21E8,976B,D6C5,4184,1BF1,1B3E,FF4A,0974,3F12,FB01,479E,564A,5A23,1C31,CC49,F547,9F8D,7794,DEBC,CED5,D88F,6669,D0C0,CF37,C800,5473,6C79,1E92,D9D1,B5D9,5BD7
3	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne	B01.01 zalesianie terenów otwartych B02.02 wycinka lasu C03.03 produkcja energii wiatrowej D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	Istniejące: D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne Kolizje z infrastrukturą techniczną napowietrznych linii energetycznych wysokiego napięcia przebiegającymi przez obszary leśne jako bariery ekologiczne (powodujące śmierć lub uraz, w tym porażenia prądem). Potencjalne: B01.01 zalesianie terenów otwartych Celowe zalesianie użytków rolnych spowodowane brakiem opłacalności gospodarki kośno-pasterskiej na użytkach zielonych podmokłych łąk w szczególności w dolinach rzek i śródleśnych polan. B02.02 wycinka lasu Nadmierna eksploatacja starych drzewostanów – zmniejszenie powierzchni/utrata siedlisk lęgowych oraz płoszenie (w okresie lęgowym) w trakcie wykonywania prac leśnych (nie dotyczy wyznaczonych stref ochronnych) – obniżenie sukcesu lęgowego. C03.03 produkcja energii wiatrowej Lokalizacja farm wiatrowych w okolicach ostoi stwarza ryzyko powstania bariery ekologicznej na szlakach migracji i występowania kolizji z elementami infrastruktury siłowni wiatrowych powodujących śmierć i urazy. D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe	1e78, d533, e486, 0cf8, a297, 2932, 9f01, 36aa, 382e, b44c, f6b3, cd80, 5354, b8d4, 4da5

				<p>D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady Tworzenie i remonty infrastruktury turystycznej i drogowej (w szczególności gruntowych dróg leśnych) usprawniają dostęp do obszaru (w szczególności dla pojazdów zmotoryzowanych), co zwiększa penetrację siedlisk przez ludzi oraz ryzyko naruszania stref ochrony i płoszenia – obniżenie sukcesu lęgowego. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie Osuszanie terenów podmokłych na terenie ostoi w wyniku zasypywania i regulacji dolin rzecznych oraz osuszania terenów bagiennych w wyniku melioracji odwadniających – zmniejszenie powierzchni siedliska żerowania.</p>	
4	<p>A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i></p>	<p>D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne F03.01 polowanie</p>	<p>C03.03 produkcja energii wiatrowej F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo J01.01 wypalanie J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska K03.04 drapieżnictwo</p>	<p>Istniejące: D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne Kolizje z infrastrukturą techniczną napowietrznych linii energetycznych wysokiego napięcia przebiegającymi przez obszary leśne jako bariery ekologiczne (powodujące śmierć lub uraz, w tym porażenia prądem). F03.01 polowanie Płoszenie w trakcie okresu lęgowego gatunku przez zbyt wczesne rozpoczęcie polowania na kaczki (pod koniec sezonu lęgowego), jeszcze przed wylotem gatunku na zimowiska – obniżenie sukcesu lęgowego. Potencjalne: C03.03 produkcja energii wiatrowej Lokalizacja farm wiatrowych w okolicach ostoi stwarza ryzyko powstania bariery ekologicznej na szlakach migracji i występowania kolizji z elementami infrastruktury siłowni wiatrowych powodujących śmierć i urazy. F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja Przekształcenia ekstensywnej gospodarki na stawach rybnych w kierunku intensyfikacji produkcji rybackiej skutkują zmniejszeniem powierzchni/usuwaniem szuwarów, zadrzewień i zakrzaczeń w strefie</p>	<p>8799,FB27,BCC1,965F,1A5C,F4FE,FBC4,2857,DE13,2115,EB27,B851,2EBA,167C,049D,5384,323B,6D7D,7CDD,9772,FDB9,C0AC,0BA6,2661,1ED6,CF6F,73FE,723D,B7BF,7799,BA91,07BC,3B4A,0987,9861,8722,8C80,A3A0,874C,22F0,6DF4,91D8,71B9,B720,9FBE,F42F,D64E,3A13,5E33,7B8B,DCF7,407E,1563</p>

				<p>przybrzeżnej, pogłębianiem zbiorników itp. niekorzystnie wpłyną na siedlisko gatunku – zmniejszenie powierzchni/utrata siedliska.</p> <p>F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo Niedozwolone w stosunku do gatunku praktyki właścicieli/użytkowników stawów rybnych stanowiących siedlisko gatunku – obniżenie liczebności populacji.</p> <p>J01.01 wypalanie Niedozwolone praktyki na obiektach stawowych – wypalanie grobli i szuwarów – zmniejszenie powierzchni/utrata siedliska.</p> <p>J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych Spuszczanie wody ze stawów związane z prowadzoną gospodarką rybacką (np. podczas remontów i konserwacji grobli) odbywające się w okresie lęgowym ptaków – utrata lęgów/siedlisk lęgowych lub/i płoszenie i związane z tym obniżenie sukcesu lęgowego.</p> <p>J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska Zaniechanie prowadzenia gospodarki rybackiej na stawach rybnych spowodowane nieopłacalnością działalności lub/i przekształcenie ich w inne formy użytkowania (np. plantacje borówki amerykańskiej) niekorzystnie wpłyną na siedlisko żerowania gatunku – zmniejszenie powierzchni/utrata siedliska.</p> <p>K03.04 drapieżnictwo Niekontrolowany wzrost liczebności populacji drapieżników w szczególności norki amerykańskiej (też lisa i jenota) – zmniejszenie liczebności populacji gatunku.</p>	
5	A236 Dzięciol czarny <i>Dryocopus</i> <i>martius</i>	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	B02.02 wycinka lasu	<p>Istniejące: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew zmniejszenie/utrata siedliska gatunku, zarówno lęgowego jak i żerowania.</p> <p>Potencjalne: B02.02 wycinka lasu Nadmierna eksploatacja starych drzewostanów i wycinka drzew dziuplastych, ujednocianie składu</p>	62AA,8A9B,DF30,BBE5,B452,4261,FF44,AAA4,431A,D83A,3062,EAF3,237C,9A69,97F9,C76A,472E,0598,7BB0,C4C7,C0A4,279D,905D,574F,36E2,0B5D,8F91,4C25,30F1,E006,7E53,BE0F,C7BE,DF F1,1E02,1010,84AF,FCCE,5E22,A53C,FEC6,A571,2DE4,3223,AB

				gatunkowego, upraszczanie struktury wiekowej i przestrzennej oraz obniżanie średniego wieku drzewostanów – zmniejszenie powierzchni/utrata siedlisk, a także płoszenie (w okresie lęgowym tj. III-VII) w trakcie wykonywania prac leśnych – obniżenie sukcesu lęgowego.	0B,697D,D823,9026,7F63,4166,4D9A,EB39,E754,4FF7,C826,AAF3,DF19,E194,F625,C9F2,3DF6,2EDC,290C,C3D0,05A2,59D0,2652,B7A8,09C0,4118,E4BD,EBDF,32D4,A639,BF31,D3D2,5B74,0DE1,DC2E,57B3,A5C9,3B04,913F,2083,AFF0,2883,A05F,C9DD,EE91,ED83,B04F,B5D0,3664
6	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne	B02.02 wycinka lasu C03.03 produkcja energii wiatrowej D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	Istniejące: D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne Kolizje z infrastrukturą techniczną napowietrznych linii energetycznych wysokiego napięcia przebiegającymi przez obszary leśne jako bariery ekologiczne (powodujące śmierć lub uraz, w tym porażenia prądem). Potencjalne: B02.02 wycinka lasu Nadmierna eksploatacja starych drzewostanów – zmniejszenie powierzchni/utrata siedlisk lęgowych oraz płoszenie (w okresie lęgowym I-VII) w trakcie wykonywania prac leśnych (nie dotyczy wyznaczonych stref ochronnych) – obniżenie sukcesu lęgowego. C03.03 produkcja energii wiatrowej Lokalizacja farm wiatrowych w okolicach ostoi stwarza ryzyko powstania bariery ekologicznej na szlakach migracji i występowania kolizji z elementami infrastruktury siłowni wiatrowych powodujących śmierć i urazy. D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady Tworzenie i remonty infrastruktury turystycznej i drogowej (w szczególności gruntowych dróg leśnych) usprawniają dostęp do obszaru (w szczególności dla pojazdów zmotoryzowanych), co zwiększa penetrację siedlisk przez ludzi oraz ryzyko naruszania stref ochrony i płoszenia – obniżenie sukcesu lęgowego. F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja Przekształcenia istniejących ekstensywnych gospodarstw rybackich w kierunku intensyfikacji produkcji rybackiej	8525, ba37, 1786, 19e9, 3fba, b187, 647f, e6db

				<p>niekorzystnie wpłyną na siedlisko żerowania gatunku przez zubożenie zasobów pokarmowych (zmniejszanie powierzchni/usuwanie szuwarów, zadrzewień i zakrzaczeń w strefie przybrzeżnej, pogłębianie zbiorników itp. powodują niepożądane zmiany warunków siedliskowych dla bytującego na stawach ptactwa wodnego, a tym samym spadek jego liczebności) – zmniejszenie powierzchni/utrata cech optymalnego siedliska żerowania.</p> <p>F03.02.03 chwywanie, trucie, kłusownictwo Niedozwolone w stosunku do gatunku praktyki właścicieli/użytkowników stawów rybnych stanowiących siedlisko żerowania gatunku – obniżenie liczebności populacji.</p> <p>J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska Zaniechanie prowadzenia gospodarki rybackiej na stawach rybnych spowodowane nieopłacalnością działalności lub/i przekształcenie ich w inne formy użytkowania (np. plantacje borówki amerykańskiej) niekorzystnie wpłyną na siedlisko żerowania gatunku – zmniejszenie powierzchni/utrata siedliska.</p>	
7	A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	F03.01 polowanie	<p>F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja</p> <p>J01.01 wypalanie</p> <p>J02.15 inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych</p> <p>J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska</p> <p>K03.04 drapieżnictwo</p>	<p>Istniejące:</p> <p>F03.01 polowanie Płoszenie w trakcie okresu lęgowego gatunku przez zbyt wczesne rozpoczęcie polowania na kaczki (pod koniec sezonu lęgowego), jeszcze przed wylotem gatunku na zimowiska – obniżenie sukcesu lęgowego.</p> <p>Potencjalne:</p> <p>F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja Przekształcenia ekstensywnej gospodarki na stawach rybnych w kierunku intensyfikacji produkcji rybackiej skutkują zmniejszaniem powierzchni/usuwaniem szuwarów, zadrzewień i zakrzaczeń w strefie przybrzeżnej, pogłębianiem zbiorników itp. niekorzystnie wpłyną na siedlisko gatunku –zmniejszenie powierzchni/utrata siedliska.</p> <p>J01.01 wypalanie Niedozwolone praktyki na obiektach stawowych – wypalanie grobli i szuwarów – zmniejszenie</p>	BF0A,71AA

				powierzchni/ utrata siedliska. J02.15 inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych Spuszczanie wody ze stawów związane z prowadzoną gospodarką rybacką (np. podczas remontów i konserwacji grobli) odbywające się w okresie lęgowym ptaków – utrata lęgów/siedlisk lęgowych lub/i płoszenie i związane z tym obniżenie sukcesu lęgowego. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska Zaniechanie prowadzenia gospodarki rybackiej na stawach rybnych lub/i przekształcenie ich w inne formy użytkowania niekorzystnie wpłyną na siedlisko żerowania gatunku – zmniejszenie powierzchni/utrata siedliska. K03.04 drapieżnictwo Niekontrolowany wzrost liczebności populacji drapieżników w szczególności norki amerykańskiej – zmniejszenie liczebności populacji gatunku.	
8	A234 Dzięciol zielonosiwy <i>Picus canus</i>	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	B02.02 wycinka lasu B01.01 zalesianie terenów otwartych	Istniejące: B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew Zmniejszenie/utrata siedliska gatunku. Potencjalne: B01.01 zalesianie terenów otwartych Celowe zalesianie użytków rolnych spowodowane w szczególności brakiem opłacalności gospodarki kośno-pasterskiej na użytkach zielonych. B02.02 wycinka lasu Nadmierna eksploatacja starych drzewostanów i wycinka drzew dziuplastych, ujednocianie składu gatunkowego, upraszanie struktury wiekowej i przestrzennej oraz obniżanie średniego wieku drzewostanów – zmniejszenie powierzchni/utrata siedlisk, a także płoszenie (w okresie lęgowym tj. III-VII) w trakcie wykonywania prac leśnych – obniżenie sukcesu lęgowego.	E4F1,B36A,A743,E8AA,BACE,C356,8561,024F,5BEF,4BC3,03DD,1BBB,FDA6,C2A8,CA14,CEB8,ADD0,DFD3,EF69,EF17,B220,6760,A735,3D4D,8FCF,DFD4,15E3,F91E
9	A108 Gluszec <i>Tetrao urogallus</i>	B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej	B02.02 wycinka lasu D01.01 ścieżki, szlaki	Istniejące: B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej	494B,5403,761A,4893

		<p>I01 obce gatunki inwazyjne</p> <p>J03.02.03 zmniejszenie wymiany materiału genetycznego</p> <p>K03.04 drapieżnictwo</p> <p>K05.01 zmniejszenie płodności / depresja genetyczna (inbredowa) u zwierząt</p>	<p>piesze, szlaki rowerowe</p> <p>D01.02 drogi, autostrady</p> <p>G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych</p> <p>G01.03 pojazdy zmotoryzowane</p> <p>J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie</p>	<p>I01 obce gatunki inwazyjne</p> <p>Przekształcone siedlisko poprzez przeprowadzone w przeszłości melioracje i niewłaściwą z punktu widzenia wymagań siedliskowych gospodarkę leśną m.in. wprowadzenie czeremchy amerykańskiej.</p> <p>J03.02.03 zmniejszenie wymiany materiału genetycznego</p> <p>K05.01 zmniejszenie płodności/depresja genetyczna (inbredowa) u zwierząt</p> <p>Niewielka wymiana materiału genetycznego z uwagi na małą liczebność populacji i jej izolację.</p> <p>K03.04 drapieżnictwo</p> <p>Duże zagęszczenie drapieżników, głównie lisa, kuny, jenota i kruka.</p> <p>Potencjalne:</p> <p>B02.02 wycinka lasu</p> <p>Płoszenie ptaków w trakcie wykonywania prac leśnych w okresie toków i lęgów – obniżenie sukcesu lęgowego.</p> <p>D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe</p> <p>D01.02 drogi, autostrady</p> <p>G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych</p> <p>G01.03 pojazdy zmotoryzowane</p> <p>Tworzenie i remonty infrastruktury turystycznej i drogowej (w szczególności gruntowych dróg leśnych) usprawniają dostęp do obszaru (w szczególności dla pojazdów zmotoryzowanych), co zwiększa penetrację siedlisk przez ludzi oraz ryzyko naruszania stref ochrony i płoszenia – obniżenie sukcesu lęgowego.</p> <p>J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie</p> <p>Osuszanie terenów podmokłych/bagiennych i/lub brak urządzeń zatrzymujących wodę w istniejących rowach odwadniających/melioracyjnych niekorzystnie wpływają na siedlisko gatunku.</p>	
--	--	--	---	--	--

5. Cele działań ochronnych

L.p.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia zakładanego celu działań ochronnych
1	A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Utrzymanie stanu populacji w obszarze na poziomie 7-10 par.	Niepewne w okresie 10 lat.
2	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Utrzymanie stanu populacji w obszarze na poziomie 300-340 par.	Pewne w okresie 10 lat.
3	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Poprawa stanu populacji w obszarze do poziomu 16-20 par.	Pewne w okresie 10 lat.
4	A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	Poprawa stanu populacji w obszarze do poziomu 35-55 par	Pewne w okresie 10 lat.
5	A236 Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	Utrzymanie stanu populacji w obszarze na poziomie 280-320 par.	Pewne w okresie 10 lat.
6	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Poprawa stanu populacji w obszarze do poziomu 6-12 par.	Pewne w okresie 10 lat.
7	A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	Poprawa stanu populacji w obszarze do poziomu 6-20 par.	Niepewne w okresie 10 lat.
8	A234 Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	Utrzymanie stanu ochrony populacji w obszarze na poziomie 32-40 par.	Pewne w okresie 10 lat.
9	A108 Gluszczyk <i>Tetrao urogallus</i>	Poprawa stanu populacji w obszarze do poziomu 6-15 samców.	Pewne w okresie 10 lat.

6. Ustalenie działań ochronnych

LP.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	Szacunkowe koszty (w tys. zł)
Dotyczące ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków					
1	A223 Włochatka <i>Aegolius fuereus</i>	Ochrona siedliska gatunku poprzez wywieszenie budek lęgowych z zabezpieczeniem antydrapieżniczym w ilości 12 szt. – min. 4 szt. na rewir (w okresie pierwszych dwóch lat obowiązywania PZO).	Zgodnie z załącznikiem nr 4.1 1) Rewir Stawki (6 lokalizacji do wyboru - min. 4 budki) na terenie: RDLP w Lublinie 05 Nadleśnictwo Gościeradów 05 Obręb 3 Leśnictwo Stawki 08 Oddział i wydzielenie: 15g,m,l, 16b, 17f,i (8513) 2) Rewir Budy (6 lokalizacji do wyboru – min. 4 budki) na terenie: RDLP w Lublinie 05 Nadleśnictwo Gościeradów 05 Obręb 3 Leśnictwo Budy 09 Oddział i wydzielenie: 154c,f, 155b, 163b,c, 164a (762a)	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 w porozumieniu z Nadleśnictwem Gościeradów	200 zł/szt. (zakup i montaż) x 12 szt. = 2 400 zł
2	A223 Włochatka <i>Aegolius fuereus</i> A236 Dzięciol czarny <i>Dryocopus martius</i> A234 Dzięciol zielonosiwy	Gospodarka leśna prowadzona z uwzględnieniem: - pozostawiania w trakcie trzebieży późnych wszelkich drzew dziuplastych, jeśli nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi; - pozostawiania martwych i zamierających drzew w udziale co najmniej 5% miąższości dojrzałego drzewostanu;	Cały obszar ostoi. (AD9C)	Właściciel lub posiadacz obszaru / Właściwe miejscowo Nadleśnictwo/ Organ sprawujący nadzór nad gospodarką leśną	Bez kosztów

	<i>Picus canus</i>	- uzyskania lub/i utrzymywania docelowo na poziomie co najmniej 20% udziału drzewostanów w wieku powyżej 100 lat; - pozostawiania kęp starodrzewu (biogrup) do naturalnej śmierci i rozkładu drewna na zrębach, o powierzchni co najmniej 5 arów i nie mniej niż 5% powierzchni manipulacyjnej pasa zrębowego, strefy lub smugi (w okresie obowiązywania pzo).			
3	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> A081 Blotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i> A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Ochrona siedliska gatunku poprzez poprawianie widzialności (oznakowanie) i modernizację (zabezpieczenie osłonami) napowietrznych linii energetycznych wysokiego napięcia biegnących przez ostoję szczególnie w zakresie ochrony przed porażeniem w okresie pierwszych pięciu lat obowiązywania PZO).	Zgodnie z załącznikiem nr 4.2 1) Linia energetyczna wysokiego napięcia 220 kV na odcinku Janów Lubelski-Łązek Garncarski w granicach ostoi długości ok. 6 km w granicach ostoi (b91c) 2) Linia energetyczna wysokiego napięcia 220 kV na odcinku Łysaków-Rzeczycza w granicach ostoi długości ok 14 km w granicach ostoi (ba36) 3) Linia energetyczna wysokiego napięcia 110 kV na odcinku Łysaków-Rzeczycza w granicach ostoi długości ok. 14 km w granicach ostoi (e424)	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 w porozumieniu z Polska Grupa Energetyczna Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów	50 000 zł/km x 34 km = 1 700 000 zł
4	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> A081 Blotniak stawowy	Ochrona siedliska gatunku poprzez utrzymanie gospodarki rybackiej na stawach rybnych (obligatoryjnie w okresie obowiązywania PZO).	Zgodnie z załącznikiem nr 4.3 Stawy hodowlane w granicach ostoi.	Właściciel lub posiadacz obszaru	360 zł/ha x 3 000 ha = 1 080 000 zł x 10 lat = 10 800 000 zł

	<p><i>Circus aeruginosus</i></p> <p>A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i></p>	<p>Ochrona siedliska gatunku poprzez prowadzenie ekstensywnej gospodarki rybackiej na stawach rybnych (fakultatywnie w okresie obowiązywania PZO) rozumiane przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrzymywanie powierzchni zarośniętej roślinnością wynurzoną (szuwarów) na min. 10% powierzchni lustra wody; - wykonywanie prac konserwacyjnych i remontów grobli stawów rybnych w terminie poza okresem lęgowym (od początku września do końca marca) za wyjątkiem sytuacji zagrożenia przerwania grobli; - pozostawianie zadrzewień i zakrzaczeń w obrębie grobli stawów rybnych lub usuwanie ich w terminie poza sezonem lęgowym (od początku września do końca marca); - utrzymywanie wysp i innych nieużytków (pokrytych trawą, roślinnością zielną, krzewami lub drzewami) na stawach rybnych. 		<p>Właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu utraty dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządcy nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000</p>	<p>600 zł x 3 000 ha x 50% = 900 000 zł x 10 lat = 9 000 000 zł</p>
5	<p>A081 Blotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i></p> <p>A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i></p>	<p>Ochrona siedliska gatunku poprzez podjęcie działań administracyjnych zmierzających do zmiany obowiązującego okresu polowań na kaczki (15 sierpnia – 21 grudnia) poprzez opóźnienie terminu rozpoczęcia polowań na stawach na 1 września (w okresie pierwszych pięciu lat obowiązywania PZO).</p>	<p>Zgodnie z załącznikiem nr 4.4</p> <p>Obwody łowieckie w granicach ostoi o nr : 299, 285, 286, 282, 283, 284, Lub., 287, 271, 9pk, 8pk, 3pk, 6pk, 5pk, 2pk, 1pk, 15pk, 14pk oraz m. Frampol, m. Janów.</p> <p>(879d, 5897, 1118, bdd9, da39, 3678, b843, 2cf8, f96e, 1f8d, 9728, 0024, 8b05, 2405, 1da1, ff8a, 6ac6, 8ba5,</p>	<p>Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000</p>	<p>Bez kosztów</p>

			c7bc)		
6	A108 Gluszec <i>Tetrao urogallus</i>	Działanie priorytetowe Ochrona siedliska gatunku poprzez redukcję liczebności ssaków drapieżnych: kuny leśnej, lisa, jenota, tchórza, norki amerykańskiej w ilości ok. 1000 szt. - ok. 200 szt./rok (w okresie pierwszych pięciu lat obowiązywania PZO).	Zgodnie z załącznikiem nr 4.5 Obwody łowieckie nr 282, 283, 284, 299 znajdujące się we wschodniej części ostoi z wyłączeniem obszaru wszystkich stanowisk, stref ochronnych i rezerwatów. (3e78, da39, bdd9, 879d)	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 w porozumieniu z zarządcami lub dzierżawcami obwodów łowieckich	28 000 zł x 5 lat = 140 000 zł
7	A108 Gluszec <i>Tetrao urogallus</i>	Działanie priorytetowe Ochrona siedliska gatunku poprzez usuwanie gatunków inwazyjnych (np. czeremcha amerykańska) na łącznej powierzchni ok.130 ha i nadmiernej ilości podszytów i podrostów na łącznej powierzchni ok. 100 ha (w okresie pierwszych pięciu lat obowiązywania PZO).	Zgodnie z załącznikiem nr 4.6 1) Czeremcha amerykańska – łącznie ok. 130 ha do usunięcia na terenie: RDLP Lublin 05 Nadleśnictwo Janów Lubelski 31 Obręb Władysławów 1 Leśnictwa: Zdzisławice, Flisy, Bukowa, Dolina Branwi (0aee, fd77, 2b67) 2) Podszyty i podrosty – łącznie ok. 100 ha do usunięcia na terenie: RDLP Lublin 05 Nadleśnictwo Janów Lubelski 31 Obręb: Władysławów 1, Janów 2, Modliborzyce 3 Leśnictwa: Jakuby, Momoty, Zofianka, Obrówka, Zdzisławice, Flisy, Bukowa, Dolina Branwi. (7ac1, 1f59, 8d59, 3dff, ae26, 0aee, 2b6f)	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 w porozumieniu z Nadleśnictwem Janów Lubelski	1 000 zł/ha x 230 ha = 230 000 zł
8	A108 Gluszec	Ochrona siedliska gatunku poprzez sukcesywne wysypywanie	Zgodnie z załącznikiem nr 4.7	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 w	10m ³ x 100 zł/m ³ = 1000 zł

	<i>Tetrao urogallus</i>	kamyków i żwiru z przeznaczeniem na gastrolity w ilości 10 m ³ (w okresie pierwszych pięciu lat obowiązywania PZO).	<p>Wszystkie stanowiska w obrębie ostoi na terenie:</p> <p>1) RDLP Lublin 05 Nadleśnictwo Janów Lubelski 31 Obręb Władysławów 1 Oddziały i wydzielania: 17-21, 27-31, 38-42, 51-55, 64-68, 78-82, 103-107, 126-131, 147-150, 164-167, 183-187, 154-159, 171-178, 193-194, Obręb Janów 2 Oddziały i wydzielania: 235-238, 255-258, 276-278, 140-142, 172-175, 176f, 177b,c, 202-207.</p> <p>2) Województwo lubelskie 06 Powiat lubelski 05 Gmina Dzwola 03 Obręb ewidencyjny Flisy 0006 Działki ewidencyjne: 2869, 2885/1 (cf4e, a360, 6aac, 74a4)</p>	porozumieniu z Nadleśnictwem Janów Lubelski	
9	A108 Gluszc <i>Tetrao urogallus</i>	Działanie priorytetowe Zasilenie populacji gatunku poprzez wprowadzenie nowych osobników w ilości 8 os. łącznie w celu zwiększenia zróżnicowania genetycznego populacji ostoi (w okresie pierwszych pięciu lat obowiązywania PZO).	<p>Zgodnie z załącznikiem nr 4.8</p> <p>Wybrane lokalizacje w granicach ostoi na terenie: RDLP Lublin 05 Nadleśnictwo Janów Lubelski 31 Obręb Władysławów 1 Leśnictwa: Zdzisławice, Flisy, Bukowa, Dolina Branwi (0aee, fd77, 2b67)</p>	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 w porozumieniu z Nadleśnictwem Janów Lubelski	8 000 zł/szt. x 8 szt. = 64 000 zł
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych					

10	A223 Włochatka <i>Aegolius fuereus</i>	Ocena stanu ochrony z zastosowaniem metodyki monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w 3, 6 i 9 roku obowiązywania PZO).	Zgodnie z załącznikiem nr 4.9 1) Powierzchnia monitoringowa 1 (b8a8) 2) Powierzchnia monitoringowa 2 (8163)	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	30 000 zł
11	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Parametry i wskaźniki oraz kryteria oceny stanu ochrony dla poszczególnych przedmiotów ochrony z uwzględnieniem oceny stanu ochrony wykonanej w niniejszej dokumentacji pzo.	Zgodnie z załącznikiem nr 4.10 1) Powierzchnia monitoringowa 1 (b8a8) 2) Powierzchnia monitoringowa 2 (8163) 3) Powierzchnia monitoringowa 3 (d834)	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	45 000 zł
12	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>		Zgodnie z załącznikiem nr 4.11 Współrzędne geograficzne [PL - 1992] 15 stanowisk: 1) 706635,5479; 318043,5580 2) 718892,1059; 317976,6371 3) 724188,7955; 322922,5440 4) 725944,5763; 322508,9757 5) 724995,6655; 314694,7993 6) 716673,0163; 314251,9960 7) 729286,7656; 313199,2234 8) 721608,3824; 312372,4655 9) 735519,4544; 313082,1325 10) 707548,1014; 325503,9849 11) 723374,5753; 318977,2664 12) 735142,4399; 315926,1203 13) 724849,4950; 313192,9984 14) 707301,7487; 319328,1851 15) 749035,3283; 316204,6408	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	22 500 zł
13	A081 Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>		Zgodnie z załącznikiem nr 4.12 1) Powierzchnia monitoringowa 1	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	45 000 zł

	A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>		(9049) 2) Powierzchnia monitoringowa 2 (40ae) 3) Powierzchnia monitoringowa 3 (bc26)		
14	A236 Dzięciol czarny <i>Dryocopus martius</i> A234 Dzięciol zielonosiw <i>Picus canus</i>		Zgodnie z załącznikiem nr 4.13 Numery GIUD i współrzędne geograficzne [PL - 1992] punktów załamania granic powierzchni monitoringowych - patrz tabela zamieszczona poniżej.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	45 000 zł
15	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>		Zgodnie z załącznikiem nr 4.14 Współrzędne geograficzne [PL - 1992] 8 stanowisk: 1) 714726,1973; 321742,6746 2) 708930,1321; 319435,0839 3) 742698,2475; 311909,0880 4) 722816,7339; 318350,3827 5) 727611,6631; 322956,6652 6) 738150,7518; 311710,9139 7) 722834,3870; 320793,2444 8) 710727,2661; 318426,9865	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	12 000 zł
16	A108 Gluszc <i>Tetrao urogallus</i>		Zgodnie z załącznikiem nr 4.7 Wszystkie stanowiska w obrębie ostoi na terenie: 1) RDLP Lublin 05 Nadleśnictwo Janów Lubelski 31 Obręb Władysławów 1 Oddziały i wydzielania: 17-21, 27-31, 38-42, 51-55, 64-68, 78-82, 103-107, 126-131, 147-150, 164-167, 183-187, 154-159, 171-	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000	30 000 zł

			<p>178, 193-194, Obręb Janów 2 Oddziały i wydzielienia: 235-238, 255-258, 276-278, 140-142, 172-175, 176f, 177b,c, 202-207.</p> <p>2) Województwo lubelskie 06 Powiat lubelski 05 Gmina Dzwola 03 Obręb ewidencyjny Flisy 0006 Działki ewidencyjne: 2869, 2885/1 (cf4e, a360, 6aac, 74a4)</p>		
17	<p>A223 Włochatka <i>Aegolius fuereus</i></p>	<p>Kontrola zasiedlenia budek lęgowych i ewentualna ocena sukcesu lęgowego z zastosowaniem metodyki monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w 6 i 9 roku obowiązywania pzo)</p>	<p>Zgodnie z załącznikiem nr 4.15</p> <p>I. Współrzędne geograficzne [PL - 1992] 12 lokalizacji ustalonych po wykonaniu działania ochronnego polegającego na wywieszeniu budek lęgowych w 2 rewirach:</p> <p>1) Rewir Stawki (6 lokalizacji do wyboru - min. 4 budki) na terenie: RDLP w Lublinie 05 Nadleśnictwo Gościeradów 05 Obręb 3 Leśnictwo Stawki 08 Oddział i wydzielenie: 15g,m,l, 16b, 17f,i (8513)</p> <p>2) Rewir Budy (6 lokalizacji do wyboru – min. 4 budki) na terenie: RDLP w Lublinie 05 Nadleśnictwo Gościeradów 05 Obręb 3 Leśnictwo Budy 09 Oddział i wydzielenie: 154c,f, 155b, 163b,c, 164a (762a)</p>	<p>Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000</p>	<p>28 000 zł</p>

			<p>II. Współrzędne geograficzne [PL - 1992] 18 lokalizacji budek lęgowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 759371,2843; 315148,3453 2) 758513,2771; 314407,7775 3) 758374,3718; 314402,0254 4) 757659,2663; 313867,6212 5) 757601,0774; 313524,3467 6) 750869,3849; 314705,6531 7) 750950,5186; 314379,8600 8) 751287,3169; 310242,6461 9) 751102,3318; 310356,2932 10) 751633,8927; 310850,8157 11) 751334,4975; 310801,3544 12) 750793,3242; 315581,2184 13) 750971,5965; 315348,5222 14) 750213,9971; 315242,2741 15) 750346,0217; 315121,7331 16) 757050,7312; 314548,2262 17) 757231,9376; 314753,7421 18) 759650,1832; 315148,7124 		
18	<p>A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i></p> <p>A081 Blotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i></p> <p>A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i></p>	<p>Ocena śmiertelności ptaków (poszukiwanie martwych osobników) na skutek porażenia prądem na długości łącznie ok. 34 km na terenie wzdłuż przebiegu linii energetycznych (w 3 i 9 roku obowiązywania pzo).</p>	<p>Zgodnie z załącznikiem nr 4.2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Linia energetyczna wysokiego napięcia 220 kV na odcinku Janów Lubelski-Łążek Garncarski w granicach ostoi na długości. ok. 6 km (b91c) 2) Linia energetyczna wysokiego napięcia 220 kV na odcinku Łysaków-Rzeczycza w granicach ostoi długości ok 14 km w granicach ostoi (ba36) 3) Linia energetyczna wysokiego napięcia 110 kV na odcinku Łysaków-Rzeczycza w granicach ostoi długości ok. 14 km w granicach ostoi (e424) 	<p>Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000</p>	<p>20 400 zł</p>

18	A108 Gluszec <i>Tetrao urogallus</i>	Zamontowanie fotopułapek w ilości 10 szt. (w okresie pierwszych pięciu lat obowiązywania PZO) oraz ocena stopnia nasilenia drapieżnictwa i ewentualnie antropresji (w 6 i 9 roku obowiązywania PZO).	Zgodnie z załącznikiem nr 4.8 Wybrane lokalizacje w granicach ostoi na terenie: RDLP Lublin 05 Nadleśnictwo Janów Lubelski 31 Obręb Władysławów 1 Leśnictwa: Zdzisławice, Flisy, Bukowa, Dolina Branwi (0aee, fd77, 2b67)	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 w porozumieniu z Nadleśnictwem Janów Lubelski	30 000 zł
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.					
20	A108 Gluszec <i>Tetrao urogallus</i>	Działanie priorytetowe Badanie materiału genetycznego osobników (w znalezionych odchodach) w celu miarodajnego określenia ilości osobników w populacji ostoi (w okresie pierwszych pięciu lat obowiązywania PZO).	Zgodnie z załącznikiem nr 4.7 Wszystkie stanowiska w obrębie ostoi na terenie: 1) RDLP Lublin 05 Nadleśnictwo Janów Lubelski 31 Obręb Władysławów 1 Oddziały i wydziały: 17-21, 27-31, 38-42, 51-55, 64-68, 78-82, 103-107, 126-131, 147-150, 164-167, 183-187, 154-159, 171-178, 193-194, Obręb Janów 2 Oddziały i wydziały: 235-238, 255-258, 276-278, 140-142, 172-175, 176f, 177b,c, 202-207. 2) Województwo lubelskie 06 Powiat lubelski 05 Gmina Dzwola 03 Obręb ewidencyjny Flisy 0006 Działki ewidencyjne: 2869, 2885/1 (cf4e, a360, 6aac, 74a4)	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 w porozumieniu z Nadleśnictwem Janów Lubelski	100prób x 500zł/próbka = 50 000 zł

Numery GUID i współrzędne geograficzne [PL - 1992] punktów załamania granic powierzchni monitoringowych dla dzieciółów:

Powierzchnia monitoringowa	GUID	Y	X
1	{1b752472-2742-4017-a469-4f1525ea4abe}	725279,2793	311523,3515
	{1b752472-2742-4017-a469-4f1525ea4abe}	724750,1869	313474,3885
	{1b752472-2742-4017-a469-4f1525ea4abe}	726747,5141	313970,4086
	{1b752472-2742-4017-a469-4f1525ea4abe}	727263,3842	312078,9016
2	{6e32a8d5-d90b-45e6-8120-52af0cb466e4}	709783,4509	323249,4037
	{6e32a8d5-d90b-45e6-8120-52af0cb466e4}	707779,5372	323189,8737
	{6e32a8d5-d90b-45e6-8120-52af0cb466e4}	707726,6148	325187,2074
	{6e32a8d5-d90b-45e6-8120-52af0cb466e4}	709723,9173	325240,1208
3	{5753d1f2-6985-4ecb-98ce-fdd4b4b6fde1}	707845,6820	321185,9333
	{5753d1f2-6985-4ecb-98ce-fdd4b4b6fde1}	709842,9680	321245,4533
	{5753d1f2-6985-4ecb-98ce-fdd4b4b6fde1}	709895,8740	319254,7363
	{5753d1f2-6985-4ecb-98ce-fdd4b4b6fde1}	707898,5550	319195,2163
4	{32c8789a-b9bf-41c7-bdc9-53fe48692a4e}	711951,2675	317301,3305
	{32c8789a-b9bf-41c7-bdc9-53fe48692a4e}	711895,3692	319307,9395
	{32c8789a-b9bf-41c7-bdc9-53fe48692a4e}	713890,8005	319363,8313
	{32c8789a-b9bf-41c7-bdc9-53fe48692a4e}	713952,2795	317362,8095
5	{8c48d4b9-9d3d-45d3-9980-e31ee70ba945}	713890,8005	319363,8313
	{8c48d4b9-9d3d-45d3-9980-e31ee70ba945}	713840,4912	321348,0816
	{8c48d4b9-9d3d-45d3-9980-e31ee70ba945}	715841,5114	321415,1578
	{8c48d4b9-9d3d-45d3-9980-e31ee70ba945}	715897,4015	319419,7232
6	{f8e8a448-e5bc-4e89-9edf-f9f69a2f57e7}	715841,5114	321415,1578
	{f8e8a448-e5bc-4e89-9edf-f9f69a2f57e7}	715780,0241	323421,7669
	{f8e8a448-e5bc-4e89-9edf-f9f69a2f57e7}	717786,6334	323466,4843
	{f8e8a448-e5bc-4e89-9edf-f9f69a2f57e7}	717842,5234	321471,0497
7	{9d6123f1-7727-487f-bdd7-3d174cc7e57e}	715780,0241	323421,7669
	{9d6123f1-7727-487f-bdd7-3d174cc7e57e}	713779,0121	323354,6907

	{9d6123f1-7727-487f-bdd7-3d174cc7e57e}	713723,1138	325361,2997
	{9d6123f1-7727-487f-bdd7-3d174cc7e57e}	715724,1341	325411,6044
8	{051c912b-c609-4aff-beec-67a70ffbff24}	722120,3789	311583,9410
	{051c912b-c609-4aff-beec-67a70ffbff24}	722068,0664	313582,4941
	{051c912b-c609-4aff-beec-67a70ffbff24}	724061,3956	313640,0451
	{051c912b-c609-4aff-beec-67a70ffbff24}	724118,9343	311636,2546
	{051c912b-c609-4aff-beec-67a70ffbff24}	724118,9343	311636,2546
9	{0f167ea3-1acc-4e23-b374-4f6174ee0627}	719776,5334	323533,4106
	{0f167ea3-1acc-4e23-b374-4f6174ee0627}	721785,5497	323580,4969
	{0f167ea3-1acc-4e23-b374-4f6174ee0627}	721837,8703	321581,9438
	{0f167ea3-1acc-4e23-b374-4f6174ee0627}	719834,0803	321529,6302
	{0f167ea3-1acc-4e23-b374-4f6174ee0627}	719834,0803	321529,6302
10	{40812aa4-92e5-4aad-beea-c5b5459cfc2}	719886,4010	319531,0771
	{40812aa4-92e5-4aad-beea-c5b5459cfc2}	721895,4173	319588,6281
	{40812aa4-92e5-4aad-beea-c5b5459cfc2}	721952,9725	317584,8476
	{40812aa4-92e5-4aad-beea-c5b5459cfc2}	719949,1825	317537,7613
11	{5a038fa2-6795-43f8-b90c-9e6b8c789362}	719949,1825	317537,7613
	{5a038fa2-6795-43f8-b90c-9e6b8c789362}	721952,9725	317584,8476
	{5a038fa2-6795-43f8-b90c-9e6b8c789362}	722010,5195	315591,5219
	{5a038fa2-6795-43f8-b90c-9e6b8c789362}	720001,5032	315533,9709
12	{b4dd77e4-99b2-4e41-bd52-9bcb09ed23ef}	723888,7465	319640,9417
	{b4dd77e4-99b2-4e41-bd52-9bcb09ed23ef}	725887,2937	319693,2654
	{b4dd77e4-99b2-4e41-bd52-9bcb09ed23ef}	725950,0752	317694,7123
	{b4dd77e4-99b2-4e41-bd52-9bcb09ed23ef}	723951,5280	317652,8534
13	{1a76ebb4-503d-407e-8eac-9ebc780e80f1}	741954,2228	318144,6356
	{1a76ebb4-503d-407e-8eac-9ebc780e80f1}	743952,7700	318202,1866
	{1a76ebb4-503d-407e-8eac-9ebc780e80f1}	744010,3252	316198,3961
	{1a76ebb4-503d-407e-8eac-9ebc780e80f1}	742011,7697	316146,0825
14	{74e9cbb8-5db8-4bb1-af4c-0bf68b89c712}	752961,0089	309749,4153
	{74e9cbb8-5db8-4bb1-af4c-0bf68b89c712}	751668,1517	308182,0849

	{74e9cbb8-5db8-4bb1-af4c-0bf68b89c712}	750132,8324	309444,9886
	{74e9cbb8-5db8-4bb1-af4c-0bf68b89c712}	751422,5818	311013,3884
15	{1f5f4114-41f3-42cb-b920-a34566cda35a}	750252,5014	314010,8083
	{1f5f4114-41f3-42cb-b920-a34566cda35a}	751855,9357	312811,8423
	{1f5f4114-41f3-42cb-b920-a34566cda35a}	750490,8502	311157,8357
	{1f5f4114-41f3-42cb-b920-a34566cda35a}	748937,9725	312400,1398
16	{68304dcb-105e-43f7-934b-e66d5a505a5b}	746034,4516	310789,4812
	{68304dcb-105e-43f7-934b-e66d5a505a5b}	744467,1315	312039,0117
	{68304dcb-105e-43f7-934b-e66d5a505a5b}	745759,9886	313649,6702
	{68304dcb-105e-43f7-934b-e66d5a505a5b}	747334,5299	312364,0280
17	{b27ef25f-a536-4f7d-9ba6-f33395185764}	741328,8725	314129,9782
	{b27ef25f-a536-4f7d-9ba6-f33395185764}	743315,1124	314180,5428
	{b27ef25f-a536-4f7d-9ba6-f33395185764}	743387,3326	312100,4008
	{b27ef25f-a536-4f7d-9ba6-f33395185764}	741375,8185	312049,8463
18	{e305ade2-5c79-4554-ad81-6443240ac315}	726190,1222	324151,4692
	{e305ade2-5c79-4554-ad81-6443240ac315}	728104,1337	323400,3077
	{e305ade2-5c79-4554-ad81-6443240ac315}	727345,7519	321554,9074
	{e305ade2-5c79-4554-ad81-6443240ac315}	725428,1298	322306,0690
19	{b62926d4-427e-4251-94ce-277a35a0b931}	728866,1260	322594,9834
	{b62926d4-427e-4251-94ce-277a35a0b931}	730946,2579	321955,7755
	{b62926d4-427e-4251-94ce-277a35a0b931}	730260,1045	319983,9789
	{b62926d4-427e-4251-94ce-277a35a0b931}	728241,3693	320579,8487
20	{c97e2bfa-0fd7-4cd3-94a5-2e5aa3441c75}	732636,3712	322262,7308
	{c97e2bfa-0fd7-4cd3-94a5-2e5aa3441c75}	734586,4887	321637,9756
	{c97e2bfa-0fd7-4cd3-94a5-2e5aa3441c75}	733979,7931	319590,3372
	{c97e2bfa-0fd7-4cd3-94a5-2e5aa3441c75}	731986,3321	320283,7179
21	{19259b1c-e7c7-47cd-84e8-906505f07379}	731542,1298	320327,0560
	{19259b1c-e7c7-47cd-84e8-906505f07379}	733510,3168	319612,0063
	{19259b1c-e7c7-47cd-84e8-906505f07379}	732831,3764	317640,2097
	{19259b1c-e7c7-47cd-84e8-906505f07379}	730863,1977	318340,8167

22	{dafbfd36-0270-4ff3-89c8-7843c7476845}	728642,2278	318387,7631
	{dafbfd36-0270-4ff3-89c8-7843c7476845}	730722,3597	318503,3249
	{dafbfd36-0270-4ff3-89c8-7843c7476845}	730852,3659	316419,5847
	{dafbfd36-0270-4ff3-89c8-7843c7476845}	728721,6774	316260,6848
23	{a4342ee3-2b02-4c7b-91fd-1ec39ca20250}	725958,9946	317434,3634
	{a4342ee3-2b02-4c7b-91fd-1ec39ca20250}	728035,5158	317149,0672
	{a4342ee3-2b02-4c7b-91fd-1ec39ca20250}	727699,6645	315068,9352
	{a4342ee3-2b02-4c7b-91fd-1ec39ca20250}	725662,8680	315408,4041
24	{46647734-0214-4cd0-bb9c-8d44102ef683}	727417,9803	314541,6808
	{46647734-0214-4cd0-bb9c-8d44102ef683}	729527,0052	314599,4617
	{46647734-0214-4cd0-bb9c-8d44102ef683}	729508,9440	312580,7188
	{46647734-0214-4cd0-bb9c-8d44102ef683}	727454,0945	312533,7724
25	{b7c370f6-dfdc-4ea1-a0ca-4cd5276f0d37}	734600,9475	314371,9463
	{b7c370f6-dfdc-4ea1-a0ca-4cd5276f0d37}	734535,9403	316517,0856
	{b7c370f6-dfdc-4ea1-a0ca-4cd5276f0d37}	736677,4688	316549,5892
	{b7c370f6-dfdc-4ea1-a0ca-4cd5276f0d37}	736742,4595	314455,0045
26	{9d2c568c-a0ea-41a4-86b3-d716ea9b135d}	733376,6917	313526,8921
	{9d2c568c-a0ea-41a4-86b3-d716ea9b135d}	735485,7249	313570,2303
	{9d2c568c-a0ea-41a4-86b3-d716ea9b135d}	735554,3427	311500,9328
	{9d2c568c-a0ea-41a4-86b3-d716ea9b135d}	733441,6990	311432,3174
27	{7f748edf-4ec6-4acd-a1c8-aa9088cd8721}	735904,6364	313563,0039
	{7f748edf-4ec6-4acd-a1c8-aa9088cd8721}	738096,7133	313624,4030
	{7f748edf-4ec6-4acd-a1c8-aa9088cd8721}	738150,8887	311479,2637
	{7f748edf-4ec6-4acd-a1c8-aa9088cd8721}	735987,6966	311443,1519
28	{9ce4cbc0-0053-443c-96b5-b2cdb1ebec1c}	738515,6413	312671,0033
	{9ce4cbc0-0053-443c-96b5-b2cdb1ebec1c}	738457,8553	314780,0307
	{9ce4cbc0-0053-443c-96b5-b2cdb1ebec1c}	740563,2778	314837,8116
	{9ce4cbc0-0053-443c-96b5-b2cdb1ebec1c}	740635,4897	312725,1760
29	{e3bb180c-bb19-4e7b-933e-95aefc248e8c}	739259,5724	315076,1615

	{e3bb180c-bb19-4e7b-933e-95aefc248e8c}	737154,1664	315014,7625
	{e3bb180c-bb19-4e7b-933e-95aefc248e8c}	737092,7698	317123,7899
	{e3bb180c-bb19-4e7b-933e-95aefc248e8c}	739216,2453	317181,5708
30	{f7ce9660-3a15-456e-ab96-bb17eda800ef}	739501,5318	317282,6899

	{f7ce9660-3a15-456e-ab96-bb17eda800ef}	741628,6179	317347,6971
	{f7ce9660-3a15-456e-ab96-bb17eda800ef}	741686,3874	315231,4433
	{f7ce9660-3a15-456e-ab96-bb17eda800ef}	739570,1496	315184,4970

7. Wskazania do dokumentów planistycznych

L.p.	Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody)
	BRAK	

8. Przesłanki sporządzenia planu ochrony

Brak przesłanek do sporządzenia planu ochrony obszaru.

9. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic

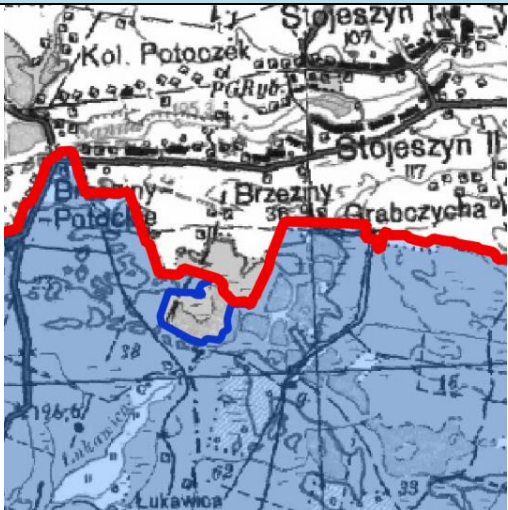
Projekt zaktualizowanego SDF jako plik pdf stanowiący załącznik nr 5. Załącznik mapowy przebiegu granicy jako plik pdf oraz wektorowa warstwa informacyjna GIS w postaci pliku shp stanowiące załącznik nr 6 zawierające proponowane zmiany granic ostoi.

9.1. Projekt zmiany SDF

L.p.	Zapis SDF	Proponowany zapis SDF	Uzasadnienie do zmiany
1 A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Populacja B	Populacja C	Liczebność populacji referencyjnej w kraju wg PMS GIOŚ wynosi 1200 p. Obecnie osobniki populacji lęgowej rozmieszczone są głównie w centralnej i zachodniej części ostoi w liczbie 15-20 par lęgowych, co stanowi 1,25 % do 1,67% populacji krajowej (Wilk i in. 2010, LTO 2010). Wyniki inwentaryzacji z lat 2014-2018 mówią o 15 odnalezionych gniazdach. Odpowiada to ocenie C, czyli znajduje się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ względem populacji referencyjnej.
2 A236 Dzięcioł czarny	Populacja C	Populacja B	Liczebność populacji referencyjnej w kraju wg PMS GIOŚ wynosi 2000 p. Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone są w całym obszarze ostoi w szacowanej liczebności 280-320 par lęgowych, co stanowi 14%-16% (średnio 15%) populacji lęgowej kraju (LTO 2010). Tak więc populacja znajduje się w

<i>Dryocopus martius</i>			przedziale B $15\% \geq p > 2$ względem populacji referencyjnej.
--------------------------	--	--	--

9.2. Projekt zmiany granicy obszaru

Proponowany przebieg granicy na tle istniejących granic obszaru	Uzasadnienie do zmiany	Przedmioty ochrony
	<p>Staw Parzeka oraz przylegający do niego drzewostan i torfowisko. Jest to obecnie jeden z ciekawszych zbiorników wodnych ostoi, gdzie stwierdzono liczną kolonię śmieszki (500 par), a także łąkowe błotniaki stawowe, czajki, krwawodzioby, kszuki i gęgawy. Jest to również miejsce żerowiskowe bielików gniazdujących w pobliżu, co ma szczególne znaczenie dla ochrony tego gatunku ściśle związanego ze zbiornikami wodnymi. Poza tym staw Parzeka stanowi integralną część całego kompleksu stawów „Brzeziny”, który obecnie w większości jest na terenie ostoi.</p>	<p>Błotniak stawowy, bielik, bączek, bocian czarny.</p>

<p>A topographic map of the Momoty area. A red line outlines a specific region labeled 'Momoty Dln.' (lower Momoty) and 'Momoty Gr.' (upper Momoty). The map shows contour lines, a river, and various elevation points. Labels include 'G. Pranieża', 'Momoty Dln. 66', 'Momoty Gr. 80', and 'Moski'.</p>	<p>Dołączenie do ostoi tzw. "małych stawów" w Momotach Górnych wraz z okolicznymi łąkami w dolinie Branwi. Na kompleksie tym stwierdzono aż 7 gniazd bączka, a także lęgowego błotniaka stawowego.</p>	<p>Błotniak stawowy, bielik, bocian czarny i przede wszystkim bączek.</p>
<p>A regional map showing an enclave area outlined in red. An inset map in the top right shows the location of the enclave within a larger region. A legend in the bottom left identifies the red line as 'proponowany przebieg granicy' (proposed boundary) and the blue line as 'aktualny przebieg granicy' (actual boundary). A scale bar indicates 0 to 3 km.</p>	<p>Wyłączenie z ostoi enklawy położonej na południu między miejscowościami Katy-Nalepy-Momoty Górne. Teren ten został przyłączony do ostoi Lasy Janowskie prawdopodobnie na wskutek sygnałów o występowaniu na tym terenie głuszca. Obserwacje głuszca na tym terenie były incydentalne i wynikały prawdopodobnie z zalatywania kur z ostoi Góra Jażyc. W ostatnich latach brak jest jakichkolwiek obserwacji tego gatunku w tym rejonie.</p>	

10. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.

Plan zadań ochronnych sporządzany jest w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”.

Na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.), zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska Lublinie obwieszczeniem z dnia 6 października 2011 r. zawiadomił o przystąpieniu do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005, położonego na terenie województwa lubelskiego w powiecie janowskim na terenie gmin: Modliborzyce, Janów Lubelski, Potok Wielki, Dzwola, powiecie biłgorajskim w gminie Frampol i Biłgoraj, w powiecie krańickim w gminie Annapol i Gościeradów oraz na terenie województwa podkarpackiego w powiecie stalowowolskim na terenie gmin: Zaklików, Radomyśl nad Sanem, Pysznica oraz powiecie niżańskim: gmina Jarocin.

Jednocześnie poinformował o:

1) możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie przy ul. Magnoliowej 4, 20-143 Lublin, w godzinach 7³⁰ – 15⁰⁰, a także na stronie internetowej: www.lublin.rdos.gov.pl w zakładce: „Projekt PZO”, począwszy od dnia 7 października 2011 roku,

2) możliwości składania przez wszystkich zainteresowanych uwag i wniosków do projektu planów zadań ochronnych w formie pisemnej na adres: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, ul. Magnoliowa 4, 20-143 Lublin, w formie ustnej do protokołu w siedzibie RDOŚ lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej (bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym) na adres e-mail: sekretariat@rdos.lublin.pl - w terminie do dnia 21 grudnia 2011 roku.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie.

Dodatkowo zapewniono możliwość zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz możliwość składania wniosków i uwag do opracowywanego Planu Zadań Ochronnych istnieje również w Wydziale Spraw Terenowych IV w Janowie Lubelskim Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie pod adresem: ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza 35, 23-300 Janów Lubelski w godzinach 7³⁰ – 15⁰⁰.

Obwieszczenie, które opublikowano w prasie lokalnej i podano do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty, tj. wywieszono na tablicy ogłoszeń urzędów gmin położonych na terenie obszaru Natura 2000 oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie na okres 21 dni oraz zamieszczono na stronie internetowej BIP RDOŚ w Lublinie i RDOŚ w Rzeszowie. Ponadto na wspomnianych stronach internetowych BIP zamieszczono również założenia do sporządzania planu zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Lasy Janowskie PLB060005.

W trakcie prac nad sporządzaniem Planu Zadań Ochronnych (PZO) uruchomiona została Platforma Informacyjno-Komunikacyjna (PIK) jako narzędzie współpracy i komunikacji wszystkich zainteresowanych planami zadań ochronnych i programem Natury 2000.

W trakcie procesu planistycznego, w budynku Nadleśnictwa Janów Lubelski w Janowie Lubelskim (powiat janowski, gmina Janów Lubelski, adres: 23-300 Janów Lubelski, ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza 35) przeprowadzono trzy spotkania dyskusyjne, które odbyły się w dniach 20 października, 14 listopada i 28 listopada 2011 r. z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW), składający się z przedstawicieli zainteresowanych grup interesu, na które ochrona obszaru może mieć wpływ, stanowił forum współpracy na rzecz przygotowania dobrego planu zadań ochronnych, zgodnego z wymaganiami prawnymi i merytorycznymi oraz akceptowanego przez środowisko lokalne. Praca zespołu polegała na odbyciu spotkań warsztatowych, podczas których omawiane i dyskutowane były poszczególne etapy prac nad planem zadań ochronnych.

Do udziału w Zespole Lokalnej Współpracy zaproszono podmioty reprezentujące kluczowe grupy interesu, na które ochrona obszaru może mieć wpływ, tj. przedstawiciele administracji publicznej, w tym gmin: Janowa Lubelskiego, Dzwola, Modliborzyce, Potok Wielki, Frampola, Biłgoraj, Zaklików, Radomyśl nad Sanem, Pysznica, Jarocin, Annapola i Gościeradów, powiatów: janowskiego, biłgorajskiego, niżańskiego, stalowowolskiego i kraśnickiego, nadleśnictw: Janów Lubelski, Gościeradów, Biłgoraj, Rozwadów oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad – Oddział w Lublinie, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – Lubelski Oddział Regionalny Biuro Powiatowe w Janowie Lubelskim, Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Janowie Lubelskim, Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie, Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego w Tarnobrzegu, Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Tarnobrzegu, Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych w Lublinie, Oddziału Terenowego w Janowie Lubelskim ZLPK w Lublinie, placówek naukowych (pracowników naukowych UMCS w Lublinie), lokalnych mediów - miesięcznika „Panorama Powiatu janowskiego”, a także osób prywatnych (w szczególności właścicieli i użytkowników stawów rybnych, gospodarstw agroturystycznych), których działalność może być w jakikolwiek sposób powiązana z obszarem Natura 2000. Ponadto do udziału w pracach zaproszono organizacje pozarządowe: Komitet Ochrony Kuraków, Komitet Ochrony Orłów (Region Lubelszczyzna), Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Klub Turystyczny PTTK „Ziemia Janowska”, Klub Żeglarski ZEFIR w Janowie Lubelskim, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Leśny Krąg", Forum Mieszkańców Wsi "SANŁĘG" Lokalna Grupa Działania, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „PRO CARPATHIA”, Klub Przyrodników w Świebodzinie.

Celem pierwszego spotkania było: prezentacja projektu POIS.05.03.00-00-186/09 oraz prawnych i merytorycznych zasad sporządzania planu zadań ochronnych oraz wyjaśnienie ewentualnych wątpliwości związanych z funkcjonowaniem sieci Natura 2000, zebranie wspólnych informacji na temat potrzeb i planów odnoszących się do obszarów Natura 2000, ustalenie wspólnej „diagnozy obszarów” (co obecnie wiadomo, jakie dane należy uzupełnić).

Na drugim spotkaniu omawiano następujące zagadnienia: ustalenie przedmiotów ochrony objętych PZO oraz ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony znajdujących się w obszarze, identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń w odniesieniu do przedmiotów ochrony objętych PZO oraz określenie celów działań ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony objętych PZO.

Podczas trzeciego spotkania podjęto tematykę: działań ochronnych i działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony objętych PZO, wskazań do dokumentów planistycznych odnoszących się do obszaru Natura 2000 oraz weryfikacji i korekt zapisów SDF i granic obszaru Natura 2000.

Raporty z odbytych spotkań dyskusyjnych ZLW zamieszczono na stronach internetowych BIP Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

11. Zestawienie uwag i wniosków

l.p.	Podmiot zgłaszający	Uwagi i wnioski	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
	Moduł A		
	Brak		
	Moduł B		
	BRAK		
	Moduł C		
1	Pismo z dnia 28-11-2011 (data wpływu: 30-11-2011) znak: OL.6121.3.2011.AS1 – wnioski i uwagi dotyczące proponowanych zmian przebiegu granic istniejących obszarów Natura 200.	Urząd Miejski w Janowie Lubelskim	Uwagi i wnioski odnoszące się do przyczyn społeczno-gospodarczych zostały odrzucone zgodnie z zasadą obowiązywania wyłącznie kryterium przyrodniczego podczas wyznaczania granic obszarów Natura 2000.
2	Pismo z dnia 30-11-2011 – wnioski i uwagi do Planów	Adam Rapa Potok Stany	Propozycje zawarte w piśmie nie odnoszą się bezpośrednio do zakresu przedmiotowego PZO.

	Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000: OSO Lasy Janowskie oraz SOO Uroczyska Lasów Janowskich.		
3	Pismo z dnia 24-11-2011 (data wpływu 02-12-2011)znak: RZGW/IPP/073/24/2011 – wnioski i informacje dotyczące „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły” Zadanie nr 35 Ochrona przed powodzią w zlewni Sanu bez zlewni Wisłoka i Tanwi, w tym zabezpieczenie przed powodzią miasta Przemyśl Zadanie nr 39 Ochrona przed powodzią w zlewni rz. Sanna)	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie	Wnioski i informacje zawarte w piśmie wzięto pod uwagę.
4	Pismo z dnia 30-11-2011 (data wpływu: 14-12-2011) – propozycje do PZO	Klub Żeglarski „ZEFIR” w Janowie Lubelskim	Propozycje zawarte w piśmie nie odnoszą się do zakresu przedmiotowego PZO.
5	Pismo z dnia 19-12-2011 (data wpływu: 20-12-2011) znak: OŚr.I.604.27.2011 – wniosek o wyłączenie z obszaru Natura 2000 terenów inwestycyjnych położonych w miejscowości Lipa	Urząd Gminy Zaklików	Uwagi i wnioski odnoszące się do przyczyn społeczno-gospodarczych zostały odrzucone zgodnie z zasadą obowiązywania wyłącznie kryterium przyrodniczego podczas wyznaczania granic obszarów Natura 2000.
6	Pismo z dnia 20-12-2011 (data wpływu: 21-12-2011) – wniosek o wyłączenie z obszaru Natura 2000 terenów inwestycyjnych położonych w miejscowości Lipa	Stowarzyszenie Rozwoju Miejscowości Lipa „Lipa Zdrój” w Lipie	Uwagi i wnioski odnoszące się do przyczyn społeczno-gospodarczych zostały odrzucone zgodnie z zasadą obowiązywania wyłącznie kryterium przyrodniczego podczas wyznaczania granic obszarów Natura 2000.

7	Pismo z dnia 17-12-2012 – wnioski i uwagi dotyczące przedmiotu ochrony A108 głuszec Tetrao urogallus	Adam Rapa Potok Stany 123 23-313 Potok Wielki	Wnioski i uwagi częściowo uwzględnione.
	Pismo z dnia 11-07-2013 (data wpływu: 18-07-2013) – wnioski i uwagi dotyczące zapisów w dokumentacji pzo odnoszących się do prowadzenia ekstensywnej gospodarki na stawach rybnych, podmiotu odpowiedzialnego za wykonywanie działań ochronnych, wskazań do dokumentów planistycznych,	Marszałek Województwa Podkarpackiego Ul. Łukasza Ciepłińskiego 3 35-010 Rzeszów	Wnioski i uwagi częściowo uwzględnione.

12. Literatura

1. Buczek T. 2004. Błotniak stawowy. W: Gromadzki M. (red.) Ptaki (część I). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, T. 7; Warszawa.
2. Buczek T. 2004. Bocian czarny. W: Gromadzki M. (red.) Ptaki (część I). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, T. 7; Warszawa.
3. Chyralecki P., Sikora A., Cenian Z.(red). Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią. GIOŚ. Warszawa 2009.
4. Cierlik G., Tworek S. 2004. Głuszec. W: Gromadzki M. (red.) Ptaki (część I). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, T. 7; Warszawa.
5. Dombrowski A. 2004. Bączek. W: Gromadzki M. (red.) Ptaki (część I). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, T. 7; Warszawa.
6. Dombrowski A. 2004. Lelek. W: Gromadzki M. (red.) Ptaki (część II). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, T. 8; Warszawa.
7. Głowaciński Z.(red). 2001. Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa.
8. Gromadzki M., Błaszowska B., Chyralecki P., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M., Wójcik B. 2002. Sieć ostoi ptaków w Polsce.

Wdrażanie Dyrektywy Unii Europejskiej o Ochronie Dzikich Ptaków. OTOP, Gdańsk

9. Gromadzki M., Dyrz A., Głowaciński Z., Wieloch M. 1994. Ostoje ptaków w Polsce. OTOP, Bibl. Monitor. Środ., Gdańsk
10. Jermaczek A. 2004. Dzięcioł czarny. W: Gromadzki M. (red.) Ptaki (część II). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, T. 8; Warszawa.
11. Mizera T. 2004. Bielik. W: Gromadzki M. (red.) Ptaki (część I). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, T. 7; Warszawa.
12. Stajszyk M., Sikora A. 2004. Dzięcioł zielonosiwy. W: Gromadzki M. (red.) Ptaki (część II). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, T. 8; Warszawa.
13. Tomiałojć L., Stawarczyk T.: Awifauna Polski – rozmieszczenie, liczebność i zmiany. Wydawnictwo PPTP „Pro Natura”, Wrocław, 2003.
14. Wieloch M. 2004. Łabędź krzykliwy. W: Gromadzki M. (red.) Ptaki (część I). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, T. 7; Warszawa.
15. Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chyralecki P.: Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP, Marki 2010.
16. Wójciak J., Biaduń W., Buczek T., Piotrowska M. 2005. Atlas ptaków lęgowych Lubelszczyzny. LTO. Lublin

13. Minimalne wymagania techniczne przekazywanych materiałów przestrzennych

1. Wyniki inwentaryzacji przyrodniczych, a także wszelkie inne dane o charakterze przestrzennym będące wynikiem prac nad Planem Zadań Ochrony dla obszaru Natura 2000, należy załączyć do dokumentacji w formie cyfrowych warstw wektorowych używanych w systemach informacji przestrzennej (GIS) oraz cyfrowych map tematycznych (mapy przedmiotów ochrony w postaci naniesionych poligonów np. zasięg siedlisk przyrodniczych i zasięg siedlisk gatunków np. siedlisk żerowiskowych gatunków ptaków, oraz punktów; mapy lokalizacji działań (np. koszenia, lokalizacje zastawek itd.). Wymagane jest aby powierzchnie siedlisk, podane w pkt. 2.6, pkt 2.6.1 oraz pkt 10, były zgodne z powierzchnią matematyczną, obliczoną na podstawie załączonych danych przestrzennych.
2. Warstwy wektorowe mają spełniać wymagania:
 - a. Sporządzone zgodnie z aktualnymi wersjami „Standardu Danych GIS w ochronie przyrody” autorstwa Macieja Łochyńskiego i Marcina Guzika– aktualna wersja ww. opracowania dostępna jest na stronie internetowej GDOŚ
 - b. Układ współrzędnych "PUWG 1992" (EPSG: 2180)
 - c. Format pliku, w którym wykonawca przekaże zleceniodawcy dane, to obligatoryjnie ESRI shapefile (*.shp).

- d. Dla działań ochronnych powiązanych z stanowiskami punktowymi przedmiotów ochrony oraz planowanych działań ochronnych niepokrywających się w 100% z poligonami siedlisk wymagana jest poligonowa warstwa z ww. działaniami
 - e. Obiekty w ramach jednej warstwy nie powinny się zawierać nałożań, za wyjątkiem sytuacji w których jest to merytorycznie uzasadnione
 - f. Zaleca się utworzenie warstwy danych przestrzennych zawierającej informację nt. punktów monitoringowych dla wszystkich przedmiotów ochrony w danym obszarze, w celu ułatwienia późniejszych działań związanych z monitoringiem W tabeli atrybutów zapisane zostaną kod monitorowanego przedmiotu ochrony oraz opis sposobu monitoringu np. dla ptaków środek transektu o długości x m, dla ryb środek x-metrowego odcinka rzeki, dla muraw monitoring płatu siedliska.
3. Informacje przestrzenne mają posiadać tzw. metadane zgodne z dyrektywą INSPIRE <http://www.inspire-geoportal.eu/InspireEditor/>. Do metadanych należą informacje m.in. o źródle danych, aktualności, właścicielu, organie referencyjnym itp.
 4. Cyfrowe mapy tematyczne przedstawiające wyniki inwentaryzacji powinny być sporządzone w oparciu o mapy państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Podkład rastrowy ma spełniać wymagania:
 - a. Skala 1:10 000
 - b. Kolor (RGB 24bit)
 - c. Skalibrowany do układu współrzędnych PL 1992 i zapisany w pliku TIFF niosącym informacje o georeferencji, tzw. GeoTIFF
 5. Wydruki cyfrowych map tematycznych mają spełniać wymagania:
 - a. Format co najmniej A3
 - b. Opatrzony znakami graficznymi i logotypami zgodnie z wymaganiami POIS
 - c. Rozdzielczość wydruku nie mniejsza niż 300dpi
 6. Skany map, o których mowa między innymi w punkcie 2.5., należy wykonać w rozdzielczości nie niższej niż 300 dpi.